

**PROGRAM DELA
IN
FINANČNI NAČRT
ZA LETO 2024**

Nova Gorica, november 2023

Kazalo vsebine

UVOD	3
ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE	7
ODDELEK ZA ŽIVINOREJO	35
ODDELEK ZA VARSTVO RASTLIN	37
SADJARSKI CENTER BILJE	41
ODDELEK POSKUSNI CENTER ZA OLJKARSTVO	44
SELEKCIJSKO TRSNIČARSKO SREDIŠČE VRHPOLJE	50
ODDELEK AGROŽIVILSKI LABORATORIJ	53
ODDELEK DREVESNICA BILJE	55
PROJEKTNI ODDELEK	56
FINANČNI NAČRT INVESTICIJ 2024	57
FINANČNI NAČRT ZA LETO 2024	61

KGZS, KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD NOVA GORICA

UVOD

Kratka predstavitev območja delovanja

Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica (v nadaljevanju Zavod) s svojimi dejavnostmi pokriva velik del območja zahodne Slovenije. Segra od Bovca na severu do Pirana na jugu ter vse od italijanske meje na zahodu do Postojne, Pivke in Ilirske Bistrice na vzhodu. Za območje je značilna geomorfološka raznolikost in raznolikost podnebnih pogojev. Skupaj to močno vpliva na zastopanost večine kmetijskih panog pri pridelavi, prireji, predelavi in drugih dopolnilnih dejavnostih. Zavod ima status regijskega javnega zavoda, ki je bil ustanovljen za izvajanje javnih služb na področju kmetijstva, gozdarstva in ribištva, za izvajanje strokovnih nalog v pridelavi kmetijskih rastlin, strokovnih nalog v živiloreji, strokovnih nalog na področju zdravstvenega varstva rastlin, nalog genske banke, za izvajanje javnih pooblastil ter je hkrati zadolžen za prenos znanja v prakso na področju vseh kmetijskih panog. Ob tem spodbuja okolju prijazno in tržno učinkovito kmetovanje, spodbuja enakomerno poseljenosti prostora in uravnotežen razvoj podeželja. Ustanovitelj Zavoda je Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije. Poleg osnovnega poslanstva v javni sferi se na Zavodu ločeno opravljajo še proizvodne dejavnosti in storitve ter izvajanje projektov, ki so v celoti tržne narave.

Organiziranost zavoda

Izvedba programov dela poteka z v povprečju visoko izobraženim kadrom po oddelkih, pododdelkih in izpostavah, ki predstavljajo tudi oblikovana posamezna ločena stroškovna mesta glede na vir financiranja, kar omogoča pregledno spremljanje poslovnih dogodkov v posameznem delu in zagotavlja namenskost porabe prihodkov in odhodkov.

Podatki zavoda	
Popolno ime:	Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije – Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica
Kratko ime:	KGZS Zavod GO
Ulica:	Pri Hrastu 18
Poštna št. in pošta:	5000 Nova Gorica
Telefon:	05/3351200
Telefaks:	05/3351260
E-pošta:	info@go.kgzs.si
Spletni naslov:	www.kmetijskizavod-ng.si
Osnovni podatki	
Davčna št.:	SI19169884
Matična št.:	5051754000
Šifra proračunskega uporabnika:	23507
Transakcijski račun:	SI56 0110 0603 0235 020 pri Banki Slovenije
Organizacijska oblika/dejavnost	
Pravnoorganizacijska oblika:	Javni zavod
Glavna dejavnost:	O 84.130 - Urejanje gospodarskih področij za učinkovitejše poslovanje
Vrsta lastnine:	
Ustanovitelji:	Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
Zakoniti zastopnik (ime in priimek):	Mag. Jana Čuk
Predsednik sveta zavoda:	Žan Bric
Mandatno obdobje direktorja:	2022-2026

1. Organizacija Zavoda

1.1. Vodstvo zavoda:

- direktor
- namestnik direktorja

1.2. Oddelki:

- Oddelek Splošni posli
- Oddelek Finance in računovodstvo
- Oddelek za kmetijsko svetovanje
- Oddelek za živinorejo
- Oddelek za varstvo rastlin
- Oddelek za gozdarsko svetovanje
- Oddelek Sadjarski center Bilje
- Oddelek Selekcijsko trsničarsko središče Vrhopolje
- Oddelek Poskusni center za oljkarstvo v Kopru
- Oddelek Drevesnica Bilje
- Oddelek Agroživilski laboratorij
- Raziskovalni oddelek
- Projektni oddelek

1.2.1. Izpostave Oddelka za kmetijsko svetovanje:

- Bilje za območje občin: Mestna občina Nova Gorica, Kanal ob Soči, Miren - Kostanjevica, Renče – Vogrsko in Šempeter – Vrtojba.
- Dobrovo za območje občin: Brda.
- Ajdovščina za območje občin: Ajdovščina in Vipava.
- Idrija za območje občin: Idrija in Cerklje ob Krki.
- Tolmin za območje občin: Tolmin, Kobarid in Bovec.
- Postojna za območje občin: Postojna in Pivka.
- Ilirska Bistrica za območje občin: Ilirska Bistrica.
- Sežana za območje občin: Sežana, Komen, Divača in Hrpelje- Kozina.
- Koper za območje občin: Mestna občina Koper, Izola, Piran in Ankarani.

1.2.2. Pododdelki:

Oddelka za živinorejo:

- Kontrolna služba
- Laboratorij za mleko
- Vzrejališče mladih plemenskih bikov

Oddelka Splošni posli, finance in računovodstvo:

- Splošni posli
- Finance in računovodstvo

2. Dejavnosti, ki jih Zavod opravlja v skladu s statutom:

Dejavnosti, ki jih zavod opravlja, so v skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS, št. 69/07 in 17/08) in se razvrščajo v naslednje podrazrede:

A 01.110	Pridelovanje žit stročnic in oljnic
A 01.190	Pridelovanje cvetja in drugih enoletnih rastlin
A 01.210	Vinogradništvo
A 01.220	Gojenje tropskega in subtropskega sadja
A 01.230	Gojenje citrusov
A 01.240	Gojenje pečkatega in koščičastega sadja
A 01.250	Gojenje drugih sadnih dreves in grmovnic
A 01.260	Pridelovanje oljnih sadežev
A 01.300	Razmnoževanje rastlin
A 01.420	Druga govedoreja
A 01.500	Mešano kmetijstvo
A 01.610	Storitve za rastlinsko pridelavo
A 01.620	Storitve za živinorejo, razen veterinarskih

A 02.400	Storitve za gozdarstvo
C 10.320	Proizvodnja sadnih in zelenjavnih sokov
C 10.390	Druga predelava in konzerviranje sadja in zelenjave
C 10.410	Proizvodnja olja in maščob
C 11.020	Proizvodnja vina iz grozdja
C 11.070	Proizvodnja brezalkoholnih pijač, mineralnih in drugih usteklenič. vod
C 18.200	Razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa
G 46.190	Nespecializirano posredništvo pri prodaji raznovrstnih izdelkov
G 46.220	Trgovina na debelo s cvetjem in rastlinami
G 46.230	Trgovina na debelo z živimi živalmi
G 46.900	Nespecializirana trgovina na debelo
G 47.110	Trgovina na drobno v nespecializiranih prodajalnah, pretežno z živili
G 47.190	Trgovina na drobno v nespecializiranih prodajalnah
G 47.210	Trgovina na drobno v specializiranih prodajalnah s sadjem in zelenjavo
G 47.762	Trgovina na drobno v special. prodajalnah z vrtnarsko opremo in hišnimi živalmi
G 47.810	Trgovina na drobno na stojnicah in tržnicah z živili, pijačami in tobačnimi izdelki
G 47.910	Trgovina na drobno po pošti ali po internetu
G 47.990	Druga trgovina na drobno zunaj prodajaln, stojnic in tržnic
H 49.410	Cestni tovorni promet
J 58.110	Izdajanje knjig
J 58.130	Izdajanje časopisov
J 58.140	Izdajanje revij in druge periodike
J 58.190	Drugo založništvo
J 63.110	Obdelava podatkov in s tem povezane dejavnosti
L 68.200	Oddajanje in obratovanje lastnih ali najetih nepremičnin
M 69.103	Druge pravne dejavnosti, razen zastopanja strank
M 69.200	Računovodske, knjigovodske in revizijske dejavnosti
M 70.220	Drugo podjetniško in poslovno svetovanje
M 71.112	Krajinsko, arhitekturno, urbanistično in drugo projektiranje
M 71.200	Tehnično preizkušanje in analiziranje
M 72.110	Raziskovalna in razvojna dejavnost na področju biotehnologije
M 72.190	Raziskovalna dejavnost na drugih področjih naravoslovja in tehnologije
M 73.200	Raziskovanje trga in javnega mnenja
M 74.900	Druge nerazvrščene strokovne in tehnične dejavnosti
M 75.000	Veterinarstvo
N 77.310	Dajanje kmetijskih strojev in opreme v najem in zakup
N 77.390	Dajanje strojev, naprav in opredmetenih sredstev v najem in zakup
N 82.100	Nudenje celovitih pisarniških storitev
N 82.190	Fotokopiranje, priprava dokumentov in druge posamične pisarniške dejavnosti
N 82.300	Organiziranje razstav, sejmov, srečanj
O 84.130	Urejanje gospodarskih področij za učinkovitejše poslovanje
P 85.320	Srednješolsko poklicno in strokovno izobraževanje
P 85.421	Višješolsko izobraževanje
P 85.421	Visokošolsko izobraževanje
P 85.590	Drugje nerazvrščeno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje
P 85.600	Pomožne dejavnosti za izobraževanje

3. Cilji delovanja Zavoda

Delo Zavoda je namenjeno zadovoljevanju potreb lastnikov kmetijskih zemljišč in prebivalcev na območju delovanja Zavoda. Osnovno poslanstvo je nudenje strokovne pomoči kmetom in s tem razvoju gospodarske dejavnosti kmetovanja ter z njim povezanih dejavnosti za ohranjanje poseljenosti podeželja.

Dolgoročni cilji

Pri delovanju zasledujemo naslednje dolgoročne cilje:

- Nuditi strokovno pomoč vsem, ki se ukvarjajo s kmetijstvom na območju Zavoda.
- Zagotoviti podporo pri ohranjanju in razvoju kmetijskih gospodarstev.

- Izvajati naloge zdravstvenega varstva rastlin v skladu z nacionalno in EU zakonodajo ter podeljenimi uradnimi pooblastili in koncesijami in nuditi strokovno podporo pridelovalcem v zvezi z zdravjem rastlin.
- Spodbujati razvoj dodatnih in dopolnilnih virov dohodka na kmetijskih gospodarstvih.
- Pomagati pri stanovskem in interesnem združevanju kmetov.
- Ob sodelovanju z rejskimi organizacijami, rejci in strokovnimi službami dosledno izvajati naloge iz rejskih programov posameznih vrst in pasem živali.
- Nuditi strokovno pomoč rejcem pri učinkovitejši reji živali na kmetijah.
- Spodbujati koriščenje alternativnih virov energije.
- Sodelovati s strokovnimi službami, raziskovalnimi ter izobraževalnimi ustanovami in vodstvom Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.
- Organizirati delo tako, da bo usklajeno z vsemi zakonskimi zahtevami ter usmeritvami MKGP in ustanovitelja.
- Ohranjanje kmetijske proizvodnje tudi na območjih s težjimi pogoji kmetovanja.
- Varovanje vodovarstvenih območij, ohranjanje biotske pestrosti in preprečevanje zaraščenosti.
- Prilagajanje tehnologij kmetijske pridelave na območjih varovanja vodnih teles.

Kratkoročni cilji

Za doseganje dolgoročnih ciljev bomo v letu 2024 sledili naslednjim kratkoročnim ciljem:

- Seznanjanje kmetov z zahtevami ukrepov kmetijske politike, predpisi in trenutno veljavno zakonodajo.
- Pomoč kmetom pri izpolnjevanju zahtev kmetijske politike in čim boljšem koriščenju razpoložljivih sredstev za kmetijstvo.
- Usposabljanje kmetov za možnost kandidiranja na razpise iz različnih področij (kmetijstvo, dopolnilne dejavnosti, turizem, okolje, izobraževanje, društva...).
- Spremljanje novih tehnologij ter svetovanje pri njihovem uvajanju v kmetijsko proizvodnjo.
- Izobraževanje kmetovalcev na področju tehnologij, varstva rastlin, bolj odpornih sort, ohranjanja rodovitnosti tal, kolobarja...
- Pomoč pri vključevanju kmetij z njihovo primarno in dopolnilno dejavnostjo v izvajanje lokalnih razvojnih strategij.
- Povečanje števila kmetij z registrirano dopolnilno dejavnostjo in s tem ohranjanje kmetijske pridelave ter tradicionalnih znanj, spretnosti in kulturne dediščine.
- Obnova in ohranjanje travniških sadovnjakov in starih sort ter usposabljanje kmetov za predelavo sadja.
- Izobraževanje kmetovalcev za kmetovanje na vodovarstvenih območjih v skladu s predpisi.
- Spodbujanje pridelave vrtnin.
- Spodbujanje preusmeritve kmetij v ekološko kmetovanje.
- Pomoč kmetijam pri vključevanju v ukrepe aktivne zemljiške politike.
- Izvajanje nalog iz rejskih programov posameznih vrst in pasem živali, ob sodelovanju z rejskimi organizacijami, rejci in strokovnimi službami.
- Številčenje in registracija živali.
- Dodatno izobraževanje zaposlenih.
- Poglobljeno davčno svetovanje kmetom.
- Pomoč kmetom pri vodenju knjig za davčne namene in za potrebe FADN.
- Izvajanje vseh pogodbenih obveznosti, vezanih tako na dejavnost javnih služb, kot tržno dejavnost Zavoda
- Spremljanje poslovanja oddelkov in pripravljanje podatkov za odločanje o njihovem delovanju.

ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE

Oddelek za kmetijsko svetovanje na Zavodu zaposluje 43,5 kmetijskih svetovalcev. Terenski kmetijski svetovalci in kmetijski svetovalci specialisti so na sedežu zavoda in 9 izpostavah (Tabela1). Specialistično svetovanje obsega številne panoge zaradi raznolikih geografskih in podnebnih dejavnikov. Panoge so vinogradništvo, vinarstvo, poljedelstvo, živinoreja, zelenjadarstvo, sadjarstvo in oljkarstvo. Veliko kmetij se ukvarjajo z več različnimi panogami. Delo obsega tudi svetovanje na področju pašništva, planinske paše, varstva rastlin, gnojenja, agrarne ekonomike, dopolnilne dejavnosti, ekološkega kmetovanja, socialno podjetništvo, področna zakonodaja, prilagajanje podnebnim spremembam, splošni razvoj podeželja, izvajanje SKP, ohranjanju biodiverzite in naravnih virov...

Območje delovanja obsega 24 občin z cca 263.000 prebivalci na 4.331km² površin. KMG je 16.481, zemljišč v uporabi 66.258 ha (vir: RKG 2021), to je 15,29% vseh površin. Zbirne vloge za različne vrste plačil je vložilo 7.146 KMG.

Največji delež površin v GERK-ih je travinja (49.762 ha – cca 75%). Sledi 6.979 ha vinogradniških površin v štirih vinorodnih okoliših dežele Primorske. Intenzivnih sadovnjakov, predvsem jablan in breskev je cca 925 ha. V zadnjih letih naraščajo površine z marelicami, kakijem, češnjami, figami, granatnim jabolkom, mandlji, jagodičjem itd. Zmanjšuje se pridelava breskev za predelavo. Povečuje se št. kmetij s predelavo. Obnova trajnih nasadov in vinogradov ne dosega enostavne reprodukcije. Njiv je 6.335 ha, skoraj na polovici teh površin se pridelujejo kornjača za zrnje in silažo ter žita. Oljčnikov po dejanski rabi je čez 2.498 ha, večina v Slovenski Istri, vedno več pa v Goriških Brdih, Goriškem Krasu in Vipavski dolini. Zaradi znatnega deleža rastlinske proizvodnje v trajnih nasadih ima preko 6.250 kmetovalcev opravljen tečaj za rabo FFS. Temu primerno je velik poudarek svetovanju in izobraževanju o uporabi FFS. Travnjskih sadovnjakov je 4.117 ha. V zadnjih desetih letih je št. govedorejskih kmetij manjše za tretjino, povečalo se je povprečno št. govedi/kmetijo za tretjino, na blizu 10 glav/kmetijo. Stalež govedi in drobnice je dokaj stabilen. Povečalo se je število rej krav dojlj in kmetij s predelavo mleka. Na 12 mlečnih planinah se v zadnjem desetletju konstantno pase nekaj več kot 400 krav molznic večinoma rjave pasme, na petih ovčjih planinah 800 Bovških ovac in 6 planinah skoraj 2.000 glav mesne drobnice.

Preglednica1: Enote oddelka za kmetijsko svetovanje, kadrovska organiziranost

Enote oddelka za kmetijsko svetovanje za izvajanje nalog javne službe kmetijskega svetovanja (JSKS) po uredbi:	Naslov lokacije
Ajdovščina	Goriška cesta 25b, 5270 Ajdovščina
Bilje	Bilje 1, 5292 Renče
Dobrovo	Trg 25. maja 2, 5212 Dobrovo v Brdih
Idrija	Vojkova ulica 2, 5280 Idrija
Ilirska Bistrica	Gregorčičeva cesta 2, 6250 Ilirska Bistrica
Koper	Ulica 15. maja 17, 6000 Koper
Postojna	Vojkova ulica 9, 6230 Postojna
Sežana	Sejmiška cesta 1a, 6210 Sežana
Tolmin	Rutarjeva ulica 35, 5220 Tolmin
Zaposleni v oddelku za kmetijsko svetovanje glede na izobrazbo	
<i>Podiplomski študij</i>	
-Št. z doktorskim nazivom	1
-Št. z magistrskim nazivom	2
<i>Dodiplomski študij</i>	
-Št. z univerzitetno izobrazbo	28
-Št. z visoko strokovno izobrazbo	11
-Št. z višjo strokovno izobrazbo	2
Št. z srednješolsko izobrazbo	0
Št. z osnovnošolsko izobrazbo	0
Uprava (ključ)	30,98%

Izvajalci nalog JSKS	Minimalno št. PDM za izvajanje JSKS po pravilniku	Št. zaposlenih po pogodbi
Vodja oddelka za kmetijsko svetovanje	1	1
Specialistično svetovanje	11,7	11,5
Terensko kmetijsko svetovanje, svetovanje s področja dopolnilnih dejavnosti na kmetiji in za kmečke družine	24,3	31
Skupaj	37	43,5

Stanje kmetijstva (vir: ARSKTRP – ZV22, MKGP – RKG)	Št.
Št. kmetijskih gospodarstev (RKG22)	16.440
Št. kmetijskih gospodarstev vključenih v ekološko kmetovanje (ZV23)	861
Št. kmetijskih gospodarstev vključenih v KOPOP (ZV22)	1.310
Št. kmetijskih gospodarstev vključenih v DŽ govedo (ZV23)	866
Št. kmetijskih gospodarstev vključenih v DŽ drobnica (ZV23)	270
Št. kmetijskih gospodarstev, ki leži na območju OMD (ZV23)	6.969
Št. registriranih dopolnilnih dejavnosti (RKG21)	2.818
Kmetijska zemljišča v uporabi na KMG (ha) (RKG21)	66.258
Njivske površine (vključene njive, začasno travinje, njiva za rejo polžev, jagode in trajne rastline na njivah, rastlinjaki, rastlinjaki s sadnimi rastlinami) (ha; RKG21)	6.335
Hmeljišča (vključno s hmeljišči v premeni) (ha; RKG21)	0
Intenzivni sadovnjaki (ha; RKG21)	925
Ekstenzivni sadovnjaki (ha; RKG21)	4.117
Vinogradi (ha; RKG21)	6.979
Oljčnik (ha; RKG21)	2.498
Matičnjak (ha; RKG21)	24
Trajni travniki in travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi (GERK; ha; RKG21)	49.762
Govedo (ZV23)	28.002
Drobnica (ZV23)	29.838
Prašiči (ZV23)	2.703
Perutnina (ZV23)	559.900
Kopitarji (ZV23)	3.232
Kunci (ZV23)	2.023
Divjad iz obore za rejo (ZV23)	417

Kot **prioritetne naloge** se bodo izvajale naslednje naloge:

1. Implementacija Strateškega načrta skupne kmetijske politike za obdobje 2023–2027 za Slovenijo (SN 2023–2027), s poudarkom na vključevanju kmetijskih gospodarstev v intervencije t.i. zelene arhitekture, zlasti SOPO, KOPOP in EK.
2. Podnebne spremembe.
3. Spodbujanje spremljanja gospodarjenja na kmetijskih gospodarstvih vključno s prehodom FADN v FSDN
4. Spodbujanje mladih za kmetovanje kot horizontalna naloga.
5. Digitalizacija kmetijstva kot horizontalna naloga.

Horizontalna naloga implementacija Strateškega načrta skupne kmetijske politike za obdobje 2023–2027 za Slovenijo (SN 2023–2027), s poudarkom na vključevanju kmetijskih gospodarstev v intervencije t.i. zelene arhitekture, zlasti SOPO, KOPOP in EK se bo intenzivno izvajala za vse upravičence z namenom učinkovitega koriščenja sredstev iz tega vira. Z različnimi načini svetovanja in informiranja bomo še dodatno seznanjali kmetovalce o možnostih in obveznostih izvajanja intervencij za doseganje ciljev SN 2023–2027.

Horizontalna naloga svetovanja, usposabljanja in informiranja o prilagajanju na podnebne spremembe bo vključena v vse kmetijske panoge z namenom prilagoditve tehnologij kmetovanja, tudi z investicijami, za povečanje samooskrbe s hrano in hkratnem ohranjanju naravnih virov (tla, voda,

zrak) in doseganja ekonomske učinkovitosti kmetijskih gospodarstev. Dodatno bomo kmetovalce spodbujali k postavitvi infrastrukture za preprečevanje škod po naravnih nesrečah, ki so posledica podnebnih sprememb. Pomembna naloga je tudi spodbujanje k postavitvi namakalnih sistemov za namakanje in protislansko oroševanje kmetijskih rastlin.

Horizontalna naloga spodbujanje spremljanja gospodarjenja na kmetijskih gospodarstvih se bo izvajala na temelju spremljanja ekonomskih kazalnikov na kmetijah. Obveščalo, informiralo in izobraževalo se bo kmetijske svetovalce za okrepitev osnovnega FADN in za prehod na novo metodologijo FSDN. Namen naloge je vsekakor analiza gospodarjenja na kmetijah z evidentiranjem kritičnih ekonomskih kazalnikov in pripravo predlogov optimiziranja ekonomskih in tržnih rešitev za kmetije.

Horizontalna naloga spodbujanje mladih za kmetovanje se bo izvajala v vseh kmetijskih in s kmetijstvom povezanih panogah. Ciljni skupini mladih kmetov bo prilagojen način oz. metode svetovanja, predvsem z uvajanjem e-načinov svetovanja in obveščanja, vzpostaviti želimo delo v panožnih krožkih, ki predvidevajo skupno iskanje rešitev pri tehnoloških, naravovarstvenih in ekonomskih vsebinah v posameznih panogah. Sodelovali bomo pri zaključevanju novega Akcijskega načrta za delo z mladimi kmet prilagojenega delu v novem programskem obdobju. Sodelovali bomo pri organizaciji vsakoletnega srečanja mladih kmetov in pripravi celovitega priročnika za mlade v sodelovanju z ZSPM in MKGP. Glavnina dela bo namenjena sodelovanju pri pripravi izvedbene uredbe za intervencijo za mlade kmete.

Horizontalna naloga na področju digitalizacija kmetijstva obsega uvajanje digitalizacije na kmetijska gospodarstva in v svetovalno delo v najširšem smislu. Informirali bomo s predstavitvami in ogledi dobrih praks uporabe digitalnih orodij in naprav ter usposabljali svetovalce in kmete iz poznavanja digitalnih rešitev ter opreme z različnih področij praktične rabe: sodobna IKT oprema, kot so natančna merilna oprema, senzorji, tipala, sistemi geo-pozicioniranja, brezpilotna letala, robotika, pa tudi Big Data (velike podatkovne zbirke), internet stvari in umetna inteligenca. Sodelovali bomo s KGZS in MKGP pri oblikovanju platforme in orodij za digitalizacijo izvajanj nalog JSKS v okviru projekta Digitalizacija nalog javne službe kmetijskega svetovanja, financiranega iz NOO. Intenzivno bomo še nadalje razvijali digitalna orodja za delo JSKS (kot npr. Farm manager, ISM, e-izobraževanje in svetovanje (E-naSVET KGZS) in jih preko različnih aktivnosti (delavnic, predstavitev, izobraževanj,...) uvajali v delo tako svetovalcev kot tudi kmetov. Digitalna orodja in aplikacije bomo za zagotavljanje večje kreativnosti, vključenosti udeležencev uvajali tudi v naše delo, predvsem pri usposabljanjih na daljavo.

1. Svetovanje v zvezi s tehnološkim, gospodarskim in okoljevarstvenim področjem opravljanja kmetijske dejavnosti

1.1 Izvajanje tehnološkega svetovanja za dvig konkurenčne sposobnosti kmetij

1.1.1 SADJARSTVO

Cilji dela

Podnebne spremembe narekujejo velike spremembe pri prilagajanju najsodobnejših tehnologij pridelave in predelave, ter preverjanje in prilagajanje sortimenta podnebno prilagojenih sadnih vrst in sort. Sadjarje bomo spodbujali k dvigu konkurenčnosti in donosnosti s povečevanjem površin s protitočnimi mrežami, kapljičnim namakanjem in oroševanjem ter uvajanjem manj zastopanih, vendar ekonomsko zanimivih sadnih vrst. Težili bomo k izboljšanju zdravstvenega stanja nasadov in ustrezni zaščiti zaradi pojava novih škodljivcev in bolezni. Prizadevali si bomo za promocijo in visoko kakovost slovenskega sadja s pravočasnim spremljanjem dozorevanja sadja.

Aktivnosti za doseg ciljev

Realizacijo ciljev bomo poskušali doseči z usmerjenim individualnim svetovanjem, predavanji, krožki, posveti, strokovnimi ekskurzijami, ogledi dobrih praks, prispevki in nasveti v medijih. Tudi s pomočjo digitalnih orodij bomo poskušali izboljšati izvajanje svetovanj (spletna izobraževanja, videoposnetki, prenos svetovanj na terenu...). Z namenom izboljšanja prenosa znanja do uporabnikov bomo sodelovali z drugimi strokovnimi institucijami. Sodelovali bomo z oddelki na Zavodu, v strokovnih skupinah SKS (sektor za kmetijsko svetovanje) na KGZS, z javno službo v sadjarstvu (JS) in drugimi institucijami. Obseg in vsebino dela bo dogovorjena med strokovnim koordinatorjem JS v sadjarstvu in koordinatorjem izvajanja nalog javne službe kmetijskega svetovanja (JSKS) s področja sadjarstva. Načrtuje se

minimalno 8 do maksimalno 10 strokovnih srečanj svetovalcev specialistov za sadjarstvo in predstavniki fakultet, kmetijskega inštituta, nosilci strokovnih nalog v sadjarstvu ter obeh sadjarskih centrov. Namen srečanj bo seznanitev izvajalcev JSKS z novostmi v sadjarstvu in poenotenje mnenj glede aktualnih tehnoloških ukrepov in oblikovanje priporočil, ki jih bodo kmetijski svetovalci posredovali uporabnikom – sadjarjem. Obratno bodo kmetijski svetovalci posredovali strokovnemu koordinatorju za sadjarstvo informacije o učinkih posredovanih priporočil in ga seznanjala s sprotnimi problemi in težavami sadjarjev.

V sadjarskem centru Bilje in Gačnik izvajajo različne tehnološke poskuse, pri katerih bomo sodelovali spremljali rezultate in se tehnološko izpopolnjevali, ter dajali pobude s terena za nove poizkuse. Prioriteta dela bodo svetovanje ukrepov za blažitev podnebnih sprememb, spremljanje stanja nasadov ob pojavih novih škodljivcev in sodelovanje s službo za varstvo rastlin, svetovanje in promocija različnih načinov povezovanja in skupnega nastopa na trgu.

1.1.2 VINOGRADNIŠTVO IN VINARSTVO

Cilji dela

Dvig znanja, usposobljenosti in opolnomočenosti vinogradnikov in vinarjev, da bi čim bolj finančno uspešno in trajnostno vodili kmetije, kar bomo spodbujali s prenosom novosti v tehnologiji pridelave grozdja in vina, vzpodbujanjem obnov vinogradniških površin, prilagajanjem na podnebne spremembe, informiranjem o zahtevah zakonodaje in možnostih pridobivanja finančnih podpor. V sodelovanjem z Agroživilskim laboratorijem na Zavodu bomo izvajali dve strokovni nalogi: "Spremljanje dozorevanja grozdja v letu 2024 za vinorodno deželo Primorska" in "Ugotavljanje količine in kakovosti grozdja za vrhunsko vino zaščitenege geografskega porekla letnika 2024 za vinorodno deželo Primorska."

Aktivnosti za doseg ciljev

Cilji bodo realizirani z usmerjenim individualnim svetovanjem, predavanji, prikazi dobrih praks, posveti, strokovnimi ekskurzijami, nasveti in prispevki v medijih. Svetovanja bomo izvajali tudi s pomočjo digitalnih orodij. Z namenom izboljšanja prenosa znanja do uporabnikov bodo kmetijski svetovalci sodelovali z drugimi strokovnimi institucijami (inštituti, fakultete, srednje šole itd.) in z oddelkom za strokovne naloge in prenos znanja v kmetijstvu na SKS pri KGZS. Specialisti za vinogradništvo in vinarstvo bodo kot strokovna skupina sodelovali z Javno službo v vinogradništvu, obseg in vsebina dela bosta dogovorjeni med strokovnim koordinatorjem JS za vinogradništvo in koordinatorjem izvajanja JSKS s področja vinogradništva in vinarstva. Na strokovnih srečanjih v okviru omenjene javne službe sodelujejo svetovalci specialisti za vinogradništvo in vinarstvo, predstavniki fakultet, Kmetijskega inštituta Slovenije, nosilci strokovnih nalog v vinogradništvu ter vodje Seleksijsko trsničarskih središč Ivanjkovci in Vrhpolje. Namen teh srečanj bo seznanitev izvajalcev JSKS z novostmi v vinogradništvu in vinarstvu in poenotenje mnenj glede aktualnih tehnoloških ukrepov in oblikovanje priporočil, ki jih bodo kmetijski svetovalci posredovali uporabnikom – vinogradnikom in vinarjem. Kmetijski svetovalci pa bodo posredovali strokovnemu koordinatorju za vinogradništvo informacije o učinkih posredovanih priporočil in ga seznanjala s sprotnimi težavami vinogradnikov in vinarjev.

Kmetijski svetovalci se bodo po potrebi vključevali in spremljali tehnološke poskuse, ki se izvajajo v STS Vrhpolje in dajali pobude s terena za nove poizkuse. Prioriteta dela bo svetovanje ukrepov za blažitev podnebnih sprememb, spremljanje stanja vinogradov ob pojavih novih škodljivih organizmov iv sodelovanju s službo za varstvo rastlin.

Izvajali bomo strokovni nalogi "Spremljanje dozorevanja grozdja v letu 2024 za vinorodno deželo Primorska" in strokovno nalogo "Ugotavljanje količine in kakovosti grozdja za vrhunsko vino zaščitenege geografskega porekla letnika 2024 za vinorodno deželo Primorska". Spremljanje dozorevanje grozdja je naloga, ki jo na KGZS – Zavod GO organizira Agroživilski laboratorij. Zajema vzorčenje grozdja, opravljanje analiz ter obveščanje o rezultatih in zdravstvenem stanju grozdja na spletni strani KGZS – Zavod GO za vse zainteresirane, večji pridelovalci pa so obveščeni tudi preko elektronske pošte. Podatki omogočajo vinogradnikom določitev optimalnega časa trgatve za doseganje čim boljše kakovosti vina.

1.1.3 OLJKARSTVO

Cilji dela

Dvig usposobljenost oljkarjev in s tem povečati hektarske pridelke ter obseg proizvodnje oljk. Strmeti k konkurenčnosti oljkarjev v primerjavi z ostalimi panogami, povečati površine z namakanjem oljk, prenos

najsodobnejših tehnologij pridelave oljk in oljčnega olja. Izboljšati zdravstveno stanje oljčnikov ter prilagajanje le-teh na podnebne spremembe in tako ohranjati kakovost plodov. Krepiti sodelovanje in povezovanje oljkarjev in institucij na področju oljkarstva. Povečati vpis oljčnikov v register oljčnikov.

Aktivnosti za doseg ciljev

Cilji bodo realizirani z usmerjenim individualnim svetovanjem, predavanji, krožki, posveti, strokovnimi ekskurzijami, ogledi dobrih praks, prispevki in nasveti v medijih. Svetovanja bodo izvajali tudi z digitalnimi orodji. Prioriteta dela bodo svetovanje ukrepov za blažitev podnebnih sprememb (namakanje, primerne sorte, zaščita pred erozijo ...), spremljanje zdravstvenega stanja oljčnikov (olja muha in pojav novih škodljivcev), sodelovanje s službo za varstvo rastlin, svetovanje in promocija različnih načinov povezovanja, skupnega nastopa na trgu, vključevanja v sheme kakovosti in informiranje o označevanju izdelkov. Sodelovali bomo pri izvedbi promocijskih prireditev.

Z namenom izboljšanja prenosa znanja do uporabnikov bodo kmetijski svetovalci sodelovali z drugimi strokovnimi institucijami. Načrtuje se srečanja svetovalcev, ki svetujejo tehnologijo pridelave oljk, s predstavniki fakultet, KIS in JS v oljkarstvu.

1.1.4 HMELJARSTVO

Cilji dela:

Na območju Zavoda ni pridelave hmelja.

Aktivnosti za doseg ciljev:

Na območju Zavoda ni pridelave hmelja.

1.1.5 VRTNARSTVO (ZELENJADNICE, ZELIŠČA IN OKRASNE RASTLINE)

Cilji dela:

Pospeševanje proizvodnje z zelenjavo, zelišči in okrasnimi rastlinami - povečanje obsega in hektarskih pridelkov ter kvalitete pridelkov. Prilagoditev tehnologije pridelave glede na vremenski vpliv. Povečanje konkurenčnosti, dvig usposobljenosti ter učinkovit prenos znanja do pridelovalcev, večje sodelovanje in povezovanje pridelovalcev.

Aktivnosti za doseg ciljev:

S svetovanjem, usposabljanjem in informiranjem bomo izboljševali tehnologije pridelave vrtnin, pri čemer bomo vključevali najnovejše rezultate poskusov in raziskav, ter strmeli k trajnostni in okolju prijazni pridelavi. Nadaljevali bomo pri pripravi tehnoloških priporočil za pridelavo izbranih zelenjadnic v sodelovanju z JS v vrtnarstvu ter pri izvedbi poskusov in delavnic. Pridelovalcem zelenjave bomo svetovali ukrepe za ohranjanje in izboljševanje rodovitnosti tal, zmanjšan vpliv na erozijo tal, primernem kolobarju, vključevanju poljščin v vrtnarski kolobar in izboru ustreznih sort vrtnin glede na razmere. Za ohranjanje naravnih virov je zelo pomembno strokovno utemeljeno gnojenje ter nadzorovana raba sredstev za varstvo rastlin, zato bomo vzpodbujali gnojenje le na podlagi analiz tal in potreb rastlin, ter pripravljali gnojilne načrte. Svetovali bomo varstvo rastlin na načelih integriranega varstva rastlin, kamor sodi biotično varstvo in metode varstva z nizkim tveganjem. Sodelovali bomo pri izvajanju poskusov v zelenjadnicah, saj so rezultati preskušanj pomemben vir verodostojnih informacij za svetovanje. Pridelovalce bomo informirali o sodobnih načinih trženja v vrtnarstvu in o priložnostih, ki jim jih nudi vključevanje v sheme kakovosti. Svetovali in promovirali bomo različne načine povezovanja, združevanju in skupnega nastopa na trgu (SP, OP, zadruga...). Pri svetovalnem delu bomo uporabljali različne metode dela: individualno svetovanje, predavanja, posvete, tehnološka navodila, strokovne prispevke. Načrtujemo več prikazov na terenu, delavnic, delo v krožkih in strokovne ekskurzije. Svetovanja bomo izvajali tudi z digitalnimi orodji. Za čim boljši prenos znanja do uporabnikov bomo sodelovali z JS v vrtnarstvu, znanstveno raziskovalnimi institucijami in gospodarskimi organizacijami.

1.1.6 SEMENARSTVO IN OHRANJANJE RASTLINSKIH GENSKIH VIROV

Cilji dela:

Ohranjanje rastlinskih genskih virov s poudarkom na avtohtonih in tradicionalnih sortah, povečevanje uporabe potrjenega semenskega materiala, povečanje konkurenčnosti pridelovalcev, izboljšanje kakovosti pridelkov, večje sodelovanje in povezovanje pridelovalcev ter učinkovit prenos znanja o pomenu biotske raznovrstnosti do pridelovalcev in potrošnikov.

Aktivnosti za doseg ciljev:

Zagotavljanje čim večje samooskrbe s semeni in hrano je osnova učinkovite kmetijske pridelave in potrjuje neodvisnost vsake države. Dobra oskrba z lastnimi semeni (lastno semenarstvo) se izkaže kot nujna v kriznih razmerah. Pridelovalcem bomo svetovali setev potrjenega semena in pridelavo za sisteme semenarstva. Prenašali bomo znanje ustreznih tehnologij od raziskovalnih inštitucij. Sodelovali bomo pri pripravi tehnoloških navodil pridelave semena izbranih vrst rastlin.

Raznolikosti in raznovrstnosti za izboljševanje gojenih rastlin s pomočjo selekcije in žlahtnjenja imajo osnovo v ohranjenih rastlinskih genskih virih. So najpomembnejši pri prilagajanju podnebnim spremembam in lahko zagotovijo povečevanje samooskrbe in prehranske varnosti. Delo na tem področju bo usmerjeno v osveščanje kmetov o pomenu ohranjanja rastlinskih genskih virov. Sodelovali bomo pri izvedbi monitoringa rastlinskih genskih virov, ozaveščanju pridelovalcev in javnosti o pomenu rastlinskih genskih virov in za čim bolj učinkovit prenos znanja bomo sodelovali z JS rastlinske genske banke, drugimi javnimi službami, nevladnimi organizacijami ter različnimi raziskovalnimi in drugimi inštitucijami.

1.1.7 POLJEDELSTVO

Cilji dela:

Izboljšanje tehnologij pridelave za povečanje samooskrbe s povečanjem obsega in hektarskih pridelkov. Povečati konkurenčnost in usposobljenost pridelovalcev poljščin, dvig kakovosti pridelkov ter boljše sodelovanje in povezovanje pridelovalcev ter predelovalcev. Učinkovit prenos znanja do in med pridelovalci.

Aktivnosti za doseg ciljev:

Kmetom bomo svetovali, jih usposabljali in informirali o ustreznih tehnoloških ukrepih za doseganje visoko kakovostnih pridelkov. Seznanjali jih bomo z ukrepi za ohranjanje in izboljševanje rodovitnosti tal, kolobarji z vključevanjem metuljnic in manj razširjenih poljščin, izbor ustreznih sort, prilagojenim na lokalne klimatske razmere, ki hkrati povečujejo prehransko varnost ter samooskrbo kmetij. Nudili bomo nasvete o strokovno utemeljenem gnojenju z organskimi in mineralnimi gnojili ter varstvu rastlin pred škodljivimi organizmi s poudarkom na integriranem varstvu rastlin z namenom varovanja naravnih virov. Pri strokovnem delu bomo dali poudarek sodobnim tehnologijam in rezultatom novejših raziskav v Sloveniji in tujini. Sodelovali bomo pri strokovni podpori žitni verigi. Za večjo konkurenčnost bomo kmetom svetovali in jih spodbujali k različnim načinom povezovanja in skupnega nastopa na trgu (SP, OP, zadruga...). Pri svetovalnem delu bomo uporabljali različne metode dela: individualno svetovanje, predavanja, delavnice, krožke, prikaze, tehnološka navodila, strokovne prispevke... Svetovanja bomo izvajali tudi z digitalnimi orodji. Za čim boljši prenos znanja do uporabnikov bomo sodelovali z JS v poljedelstvu in drugimi JS ter znanstveno raziskovalnimi institucijami.

1.1.8 PRIDELOVANJE KRME

Cilji dela:

Povečanje samooskrbe kmetij s krmo za rejo živali. Dvig kakovosti pridelane krme in skladiščenja. Povečanje usposobljenosti in konkurenčnosti pridelovalcev. Učinkovit prenos znanja do in med pridelovalci. Gospodarnejše upravljanje in ohranjanje obstoječih planin. Boljše sodelovanje in povezovanje pridelovalcev.

Aktivnosti za doseg ciljev:

Kmete bomo informirali, jim svetovali in usposabljali o ustreznih rešitvah za optimalno izvedbo vseh agrotehničnih ukrepov v pridelavi krme, ki se prideluje na trajnem travinju in njivskih površinah. Na trajnem travinju je za doseganje optimalne kakovosti krme ključna ustrezna botanična sestava travne ruše usklajena z intenzivnostjo rabe in gnojenjem. Svetovali bomo gnojenje na podlagi analize tal in

potreb rastlin. Kmetom bomo svetovali tehnologije rabe glede na rabo, način košnje, gnojenje in po potrebi način obnove travne ruše. Svetovali bomo ukrepe za preprečevanje širjenja invazivnih tujerodnih rastlin in preprečevanje zaraščanja. Spodbujali bomo uvedbo živalim najprijaznejše oblike reje v obliki paše. To oblika koriščenja travinja bomo še posebej spodbujali z namenom ohranitve, ali celo oživitve paše v hribovskih območjih in visokogorju. Pripravili bomo tehnološka priporočila za izboljšanje kakovosti pridelane krme. Pri svetovalnem delu bomo uporabljali različne metode dela: usmerjeno individualno svetovanje, predavanja, delavnice, krožke, prikaze, posvete, tehnološke liste, strokovne prispevke, strokovne ekskurzije... Svetovanja bomo izvajali tudi z digitalnimi orodji.

1.1.9 ADAPTACIJA IN NOVOGRADNJA KMETIJSKIH OBJEKTOV

Cilji dela:

Na področju reje živali je cilj izboljšanje pogojev reje za živali, in opravljanja dela za rejca. Hkrati s tem se mora izboljšati konkurenčnost, kar lahko dosežemo z vključevanjem sodobnih znanj ob posodobitvah, adaptacijah in novogradnjah objektov. Ustrezna informiranost rejcev v postopkih pridobivanja dokumentacije za izvedbo investicij.

Aktivnosti za doseg ciljev

Svetovali bomo prilagajanje tehnologij rej za zagotavljanje etoloških zahtev živali. Kmetijam bomo s tehnološkimi nasveti in tehnološkimi skicami pomagali pri ureditvi prostorov tudi v smislu izpolnjevanja zahtev za podintervencijo »Dobrobit živali«. V sklopu kmetijsko okoljsko podnebnih ukrepov bomo kmetovalcem strokovno pomagali pri ureditvi dosuševalnih naprav ter izboljšanju kakovosti krme za domače živali tudi z ureditvijo skladišč za ostalo krmo. Informirali bomo o tehnopatijah kot posledici nepravilnih pogojev reje, stresa in nepravilne manipulacije z živalmi. Pri svetovalnem delu bomo uporabljali različne metode dela: usmerjeno individualno svetovanje, predavanja, delavnice, krožke, prikaze dobrih praks, posvete, tehnološke liste in tehnološke skice, strokovne prispevke, strokovne ekskurzije... Svetovanja bomo izvajali tudi z digitalnimi orodji.

1.1.10 GOVEDOREJA

Cilji dela:

Največji poudarek svetovalnega dela bo baziral na optimiranju krmnih obrokov na podlagi analiz krme, zmanjševanje izpustov metana z optimiranjem krmnega obroka, informiranju in ustrezno ukrepanje rejcev ob pojavu bolezni.

Aktivnosti za doseg ciljev

Poudarek svetovanj bo na izboljšanju doma pridelane voluminozne krmne z optimizacijo krmnih obrokov na podlagi analiz krme. Za izračun krmnih obrokov bomo nadaljevali z uporabo programa ZIFO 2. Posebno pozornost bomo namenili prehrani živali na ekoloških kmetijah. Z vsemi temi aktivnostmi in boljšim ravnanjem z živinskimi gnojili bomo prispevali k zmanjševanju izpustov TPG (CH₄, N₂O). Svetovali bomo o biovarnostnih ukrepih za preprečevanje vdora in širjenja bolezni bomo svetovali tudi kmetijam, ki bi se zaradi nenadnih negativnih razmer na trgu znašle v težavah pri gospodarjenju, ter vseskozi nudili pomoč pri implementaciji zakonodajnih predpisov v prakso. Za doseganje zgoraj navedenih ciljev bomo kmete informirali, usposabljali z izvedbo predavanj, prikazov, osebnih svetovanj, ogledov dobrih praks, delu v panožnih krožkih ter s prispevki in tehnološkimi listi v raznih medijih. Svetovanja bomo izvajali tudi z uporabo digitalnih orodji in pripomočkov, hkrati pa kmete informirali ter jih izobraževali tudi v smeri uporabe le teh. Pri prenosu znanja in izkušenj v prakso bomo sodelovali s strokovnimi, raziskovalnimi, izobraževalnimi in znanstvenimi institucijami doma in v tujini. Redno bomo spremljali strokovno literaturo ter spletne strani raznih raziskovalnih in izobraževalnih inštitucij doma in v tujini (<https://organic-farmknowledge.org/discussion/theme/4>, <https://www.logineko.com/>, <https://www.lkvsachsen.de/fuetterungsberater/>, <https://www.lfl.bayern.de/ite/>, ...).

1.1.11 DROBNICA

Cilji dela:

Optimiranje krmnih obrokov na podlagi analize krme, informiranje in ustrezno ukrepanje rejcev ob pojavu bolezni, informiranje potrošnikov o pomenu lokalno pridelane hrane.

Aktivnosti za doseg ciljev

Optimiranje prehrane je prioriteta na področju svetovanja reje drobnice. Prehrana mora temeljiti na doma pridelani kvalitetni voluminozni krmi. Uporabljali bomo nove načine izmenjave znanja, ki je ključnega pomena za ohranjanje konkurenčnosti kmetijstva in proizvodnje hrane ter aktivnega podeželja. Spremljali in svetovali bomo nove trende in inovacije v tehnologijah reje in spodbujali izmenjavo znanja. Svetovanja bomo izvajali tudi s pomočjo digitalnih orodij. Pri prenosu znanja in izkušenj v prakso bomo sodelovali s strokovnimi, raziskovalnimi, izobraževalnimi in znanstvenimi institucijami, tako doma kot v tujini. Rejce bomo usposabljali tudi o vsebinah s področja dobrobiti živali, zdravstvenega varstva živali s poudarkom na aktualnih boleznih. Del aktivnosti bo namenjen promociji mesa in mleka drobnice.

1.1.12 PRAŠIČEREJA

Cilji dela

Seznani tev rejcev glede zaščite v reji in nadstandardih, optimiziranje krmnih obrokov po kategorijah in posledična izboljšava ekonomike reje. Preprečevanje okužb v rajah, tudi ozaveščanje manjših rej, vzpostavitev ustreznih ukrepov glede biovarnosti in preventivnega ravnanja oz. preprečevanja prenosa kužnih bolezni (APK), osveščanje o nujnosti povezovanja in pomenu večjega števila 4 SI prašičev z vidika IK, prenos novih zakonodaj in novosti prašičerejem.

Aktivnosti za doseg ciljev

Svetovali bomo sodobne tehnologije reje, optimiziranje prehrane prašičev, vključujoč krmne bilance s poudarkom na reji plemenskih živali. Svetovali in osveščali bomo glede zaščite živali v reji in novih standardih. Na podlagi trenutnega stanja razširjenosti APK bomo informirali in svetovali o izvajanju preventivnih biovarnostnih ukrepov za preprečevanje prenosa kužnih bolezni. Rejce bomo informirali in spodbujali k sodelovanju. Svetovalni pristopi bodo tako individualno kakor skupinsko svetovanje, usposabljanje in prenos novih dognanj, delo v strokovnih skupinah. V primeru izbruha APK, bo delo prilagojeno izvajanju odločb v zaprtih in ogroženih krogih, kakor bo sledila Odločba EU Komisije. Že sedaj mora terensko delo potekati počasneje in previdneje.

1.1.13 REJA OSTALIH ŽIVALI (PERUTNINARSTVO, KONJEREJA, KUNČJEREJA, ITD.)

Cilji dela

Vzpostavitev manjših rej perutnine, tudi ekoloških, ki niso vezani na kooperacijsko rejo. Dvig konkurenčnosti in vzpostavitev dobrih rejskih praks ter pomenu povezovanja. V konjereji reševanje aktualnih vsebin, ki se v letu pojavijo.

Aktivnosti za doseg ciljev

Svetovanje v luči povezovanja in izboljšanja tehnologij je ključno, zato bodo temu namenjene vsebine dela. Poudarek bomo dali tudi pravilnemu skladiščenju jajc, saj je od tega odvisna kakovost in varnost živila. Kot alternativna reja kopitarjev bo naše delo usmerjeno v ključni del tehnologije reje, to je paša in strokovna pomoč pri aktualnih vsebinah, ki se pojavijo na terenu.

1.1.14 RIBOGJSTVO

Cilji dela

Na tem področju svetovanja ne izvajamo, ker je pokrito s skupnim specialistom Zavoda KR.

Aktivnosti za doseg ciljev

Na tem področju svetovanja ne izvajamo, ker je pokrito s skupnim specialistom Zavoda KR.

1.1.15 EKOLOŠKO KMETOVANJE

Cilji dela

Na področju ekološkega kmetovanja bo cilj povečanje obsega ekološke pridelave, izboljšanje prenosa znanja do uporabnikov, dvig usposobljenosti pridelovalcev, večja dostopnost informacij za ekološke kmete, vključevanje novih tehnologij pridelave, predelave in trženja ekoloških proizvodov, povečanje

ponudbe lokalno pridelanih ekoloških pridelkov in živil, povečanje zanimanja ekoloških kmetov za združevanje na področju prodaje, izmenjave znanj in promocije. Cilj bo tudi ustrezen razvoj ekoloških kmetij, razvoj ekološkega semenarjenja (vključno z avtohtonimi vrstami in sortami) in povečanje števila kmetij in površin v preusmeritvi. Usklajen pristop k realizaciji ANEka in ciljev SN 23-27.

Aktivnosti za doseg ciljev

Vse kmetovalce bomo s splošnimi informacijami o pravilih ekološkega kmetovanja, ter na podlagi osebnih izkušenj svetovalcev tudi o možnostih kmetijskih proizvajalcev na določenem območju za uspešno kmetovanje po principih ekološke pridelave in predelave, seznanjali z ekološkim načinom kmetovanja. Poleg splošnega svetovanja kmetom bomo zagotavljali, tudi osebno specialistično svetovanje zainteresiranim kmetijam. Predvsem pri preusmeritvi kmetij iz konvencionalnega v ekološki način kmetovanja je individualno svetovanje na podlagi stanja na kmetiji, izjemno pomembno. V ta namen bomo kmetom z preusmeritvenimi načrti, kjer bo poleg tehnološkega dela zajet tudi ekonomski del vsebine, pomagali do lažje odločitve za preusmeritev v ekološko kmetovanje. Z izobraževanji, prikazi dobrih praks, osebnim svetovanjem na kmetijah bomo predstavili optimalne tehnologije za pridelavo in jim pomagali pri rešitvi problemov na različnih področjih. V sodelovanju s kontrolnimi organizacijami za ekološko kontrolo, Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, fakultetami, Kmetijskim inštitutom ter drugimi inštitucijami, bomo kakovost svetovalnega dela nadgradili, prav tako pa bomo pri svetovalnem delu koristili tudi digitalna orodja katera bomo predstavili v uporabo tudi kmetom. Kmetijam bomo svetovali v okviru celotnega procesa ekološke pridelave, to je od prijave v ekološko kontrolo do odprave morebitnih pomanjkljivosti ugotovljenih s strani kontrolne organizacije. Poleg tega bomo ekološkim kmetijam svetovali tudi na področju dodajanja vrednosti pridelku, predelavi, trženju, poslovnem povezovanju, uporabe blagovnih znamk, itd. V okviru Strokovne skupine za ekološko kmetovanje pri KGZS bomo pripravili tudi različne brošure in tehnološka navodila, ki bodo v oporo ekološkim kmetom. Sodelovali bomo pri izvedbi promocijskih prireditev. Seznanjali jih bomo s prenosom dobrih domačih praks in dobrih praks iz tujine. Poleg svetovanja in usposabljanja pridelovalcev bomo z objavo člankov in javnimi nastopi izvajali promocijo ekološkega kmetovanja tudi do potrošnikov, s poudarkom na lokalni ekološki pridelavi. Prav tako bomo ekološke kmetije sproti obveščali o vseh administrativnih zadevah, jih seznanjali z spremembo zakonodaje in pravil na področju ekološkega kmetovanja ter jim pomagali pri vodenju evidenc na kmetijah. Pomagali jim bomo tudi pri iskanju rešitev, ki se nanašajo na aktualne prihajajoče razpise, socialo, trženje in ji seznanjali z drugimi aktualnimi informacijami. Razvoj tega področja bomo izvajali tudi z vključevanjem v razne razvojne projekte, ki se bodo nanašali na področje ekološkega kmetovanja. Z določitvijo poklicnih standardov za ekološko kmetovanje bomo to dejavnost uvrstili v Program poklicnega izobraževanja kot dejavnost za poklic »Ekološki kmet (kmetica)«.

1.1.16 VAROVANJE VODNIH VIROV

Cilji dela:

Varovanje površinskih in podzemnih vodnih virov glede stopnje zahtev na območju varovanja. Poseben poudarek bo dan na vzpostavitev vodovarstvenih tehnologij pridelave in reje živali na najožjih vodovarstvenih območjih (VVO I) ter na priobalnih pasovih.

Aktivnosti za doseg ciljev:

Svetovali bomo tehnološke rešitve za preprečevanje onesnaževanja voda iz kmetijstva. Posebno pozornost bodo deležne kmetije, ki imajo površine ob vodotokih in na vodovarstvenih območjih. Svetovali bomo tehnologije, ki so skladne z zahtevami vodovarstvenega režima in kmete seznanjali z alternativnimi načini izvajanja agronomske prakse. Poudarjali bomo nujnost stalne pokritosti tal z zeleno odejo ter uvedbe tehnologij obdelave tal, ki bodo omogočale izboljšanja teksture tal in zvišanje deleža humusa. Glavnina svetovanja bo usmerjena v svetovanje gnojenja na osnovi analiz in gnojilnih načrtov v smeri izboljšanja krogotoka hranil ter v svetovanje pri izbiri FFS in izvedbi integriranega varstva oziroma nekemičnih metod varstva pred škodljivimi organizmi. Na živinorejskih kmetijah bomo svetovali vodovarstvenemu režimu prilagojene tehnologije reje živali. Preko različnih gradiv, predavanj, objav v medijih, delavnic, prikazov in osebnih svetovanj bomo kmete seznanjali z zakonskimi predpisi s področja varovanja voda ter z ustreznimi tehnologijami in jih poskušali čim bolj usmeriti v postopke, ki varujejo tako podzemne kot površinske vodne vire. Kmete bomo informirali o postopkih uveljavljanja denarnih nadomestil in pridobivanju nadomestnih zemljišč.

1.1.17 OHRANJANJE OKOLJA IN BIOTSKE PESTROSTI V KMETIJSKI KRAJINI

Cilji dela:

Vzpostavitev varovanja okolja in biotske pestrosti kot dolgoročno ravnovesje ekosistema v povezavi s kmetijstvom ter v čim večjem obsegu vključitev ciljnih površin določenih v PUN ter operacij iz SN 23-27. Vzpostavitev prilagojenih kmetijskih praks, ki bodo prispevale k varovanju okolja in ohranjanju biotske pestrosti ter bodo zagotavljale primerno ekonomsko vzdržnost kmetije.

Aktivnosti za doseg ciljev:

Sodelovali bomo pri usmerjanju in svetovanju kmetijam v skladu z zahtevami na zavarovanih območjih (npr. Natura 2000). Kmete bomo seznanjali v smislu SWOT analize o kmetovanju na teh območjih in jih spodbujali k vključevanju v ukrepe in operacije KOPOP, ki prispevajo k varovanju okolja, ohranjanju biotske pestrosti in sobivanju z veliki zvermi. Svetovali bomo glede izvajanja operacij KOPOP ter prilagoditve kmetijske dejavnosti, kmetijskih kultur in tehnologij pridelave ter reje živali z namenom ohranjanja naravnih virov in biotske pestrosti. Svetovali bomo glede ohranjanja mejic, pridelavi medovitih rastlin, ohranjanju suhih travišč, suhih kraških pašnikov in travniških sadovnjakov, informirali o zahtevah odstranjevanja zarasti in tujerodnih invazivnih rastlin. Na območju Nature 2000 bomo spodbujali kmetije, da se vključijo s površinami v ohranjanje habitatov travišč in metuljev. Za kmetije bomo po potrebi pripravili načrte aktivnosti z natančnim popisom stanja in proučitvijo možnosti za vključevanje v naravovarstvene operacije. Svetovanje bo vključevalo osveščanje in informiranje kmetov, da bodo le-ti seznanjeni z zahtevami ter možnimi prilagoditvami. Poleg osebnega svetovanja bomo pripravljali prispevke v medijih za oblikovanje in večanje ozaveščenosti kmetovalcev in splošne javnosti o območjih z okoljskimi omejitvami in njihovem upravljanju, strokovna gradiva, predavanja ter predstavljali primere dobrih praks. Za doseg ciljev se bodo svetovalci udeležili usposabljanj na področju naravovarstvenih vsebin, pri izvedbi navedenih aktivnosti pa se bomo povezovali z kompetentnimi institucijami s področja naravovarstva.

1.1.18 VARSTVO RASTLIN – SVETOVANJE

Cilji dela:

Zmanjšanje tveganja za zdravje ljudi in okolje ter uvedba okolju prijaznejših kmetijskih praks. Učinkovito varstvo pred škodljivimi organizmi na podlagi pravilne in varne rabe FFS. Uvajanje posodobljenih naprav za nanašanje FFS in šob z manjšim zanašanjem, sodelovanje pri pripravi smernic za IVR in uvedba metod integriranega varstva rastlin v prakso (IPM). Spremljanje potreb in priprava predlogov za registracijo FFS.

Aktivnosti za doseg ciljev:

Svetovanje na področju varstva rastlin pred škodljivimi organizmi bo temeljilo na informiranju in osveščanju uporabnikov o pravilni izbiri in rabi FFS, vključno z ukrepi varstva rastlin v ekološki pridelavi ter na območjih s posebnim režimom varstva okolja. Vključevalo bo tudi aktivnosti v zvezi z prepoznavanjem škodljivih organizmov, svetovanjem terminov in najprimernejših tehnik aplikacije. Svetovali bomo uvajanje kmetijskih praks, ki vplivajo na zmanjšanje ostankov FFS, velik poudarek bo tudi na osveščanju in obveščanju uporabnikov FFS o možnih negativnih vplivih FFS na živo in neživo naravo. Spremljali in opozarjali bomo na morebitne potrebe po registraciji novih FFS in sodelovali pri pripravi smernic za integrirano varstvo rastlin za posamezne sektorje rastlinske pridelave. Aktivnosti bodo izvedene z osebnim svetovanjem na terenu ter vzorčenja rastlin in škodljivih organizmov kot tudi z obveščanjem o pravočasnem in pravilnem ukrepanju ter pravilni rabi FFS. Za ciljno uporabo FFS bomo redno spremljali fenološke faze najpomembnejših kmetijskih kultur. Na oddelku bomo kmetovalcem svetovali o pravilni uporabi herbicidov za zatiranje plevelov na kmetijskih zemljiščih. Poudarek bo na izobraževanju in svetovanju pridelovalcem na terenu s pomočjo demonstracijskih prikazov ter prikazov dobrih kmetijskih praks. Svetovanja bomo izvajali tudi z digitalnimi orodji. V odvisnosti od intenzitete pojava trsnih rumenic, koruznega hrošča in drugih škodljivih organizmov bomo sodelovali tudi pri svetovanju ustreznih ukrepov. Sodelovali bomo z oddelkom za varstvo rastlin in drugimi institucijami s tega področja.

1.1.19 VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

Cilji dela

Za zmanjšanje nesreč pri delu in povečanje storilnosti na kmetijah, izogibanje poškodb na kmetiji, zmanjševanje bolniških odsotnosti, invalidnosti in hujših poškodb, tudi smrti, bomo kmete obveščali in jim osebno svetovali o varnosti in zdravju pri delu ter pravilnem ravnanju in zaznavanju kritičnih točk (nevarnega območja in nevarnega gibanja ter nevarnih snovi).

Aktivnosti za doseg ciljev

Delo na kmetijskem gospodarstvu zajema zelo širok spekter aktivnosti in področij povezanih z uporabo kmetijske mehanizacije, aparati, delo z živalmi, transport, ravnanje s FFS, ravnanje z vnetljivimi snovmi, ravnanje z nekaterimi zdravili. Z informacijami o pravilni uporabi in ravnanju z vidika varovanja zdravja, materialnih dobrin in okolja se izognemo predvsem nesrečam in nenazadnje stroškom. Seznanitev z kritičnimi točkami v procesih in pri osnovnih sredstvih (npr. vzdrževanje) je pomembna še bolj, ko na kmetiji dela sezonska delovna sila in še posebej na kmetijah z majhnimi otroki. Svetovali bomo tudi glede tehničnih pregledov vozil, varnega dela s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo, potrebnega označevanja in podobno. Svetovanja bomo izvajali tudi z digitalnimi orodji. Pripravljena bodo gradiva ter objave v medijih ter sodelovanja z raznimi društvi (npr. strojnimi krožki).

1.1.20 PODNEBNE SPREMEMBE

Cilji dela:

Usposobiti kmete za kmetovanje v spremenjenih podnebnih razmerah tako, da se z uvajanjem novih, prilagojenih tehnologij, rastlinskih vrst in sort čim bolj blaži vpliv podnebnih sprememb in prilagodi na spremenjene razmere. Povezovanje zainteresiranih KMG v okviru strokovnih krožkov in pripravljanje rešitev v zvezi učinkovitejšim prilagajanjem na podnebne spremembe. Povečanje površin s protitočnimi mrežami, namakanjem, zaščito pred pozebo in erozijo.

Aktivnosti za doseg ciljev:

Prilagajanje podnebnim spremembam zajema vse dejavnosti in panoge v kmetijstvu. Svetovanje se bo z namenom realizacije ciljev izvajalo na različne načine (tehnološka navodila, predavanja, tečaji, ogledi, prikazi, članki, individualna svetovanja...) in bo usmerjeno tako na področje rastlinske kot živinorejske pridelave. Ob pojavu ekstremnih vremenskih pojavov bomo pripravili strokovne nasvete in po potrebi tehnološka navodila. Pri svetovanju bo poudarek na uvajanju novih tehnologij pridelave in reje živali, ki bodo prispevale k blažitvi in prilagajanju na podnebne spremembe. Pri rastlinski pridelavi bo svetovanje usmerjeno v učinkovito rabo vode (obnova/gradnja namakalnih sistemov, zadrževalnikov in akumulacij vode, spremljanje vodne bilance, izvajanje napovedi namakanja, kapljično namakanje, fertigacija), tehnologije pridelave (ozelenitev tal, dvig ravni humusa, sprememba setvenih/tehnoloških rokov, ustrezna obdelava tal, optimalnejša oskrba rastlin idr.), izbor kulturnih rastlin in sort, pravilen kolobar, preprečevanje erozije, izboljšanje rodovitnosti tal. Spodbujali bomo pridelavo v zaščitenih prostorih. Na področju reje živali bo pri svetovanju poudarek na prilagajanju staleža živali in intenzivnosti proizvodnje potencialu zemljišč in okoliša, sestavi obrokov, zagotavljanju optimalne mikroklimi v hlevih, izbiri živali glede na robustnost in dolgoživost. boljšemu ravnanju z živalskimi gnojili s ciljem zmanjševanja TPG. Pri pridelavi krme bomo svetovali glede izboljšanja produktivnosti naravnega travinja in prilagoditve obsega pridelave silažne kornice zahtevam kolobarja.

1.2 Zmanjševanje izgub hrane in odpadne hrane

Cilji dela

Zmanjšanje izgub hrane in odpadne hrane, boljša samooskrba in boljša konkurenčnost kmetijskih gospodarstev. Povečanje ozaveščenosti pridelovalcev in predelovalcev ter izvajalcev dopolnilnih dejavnosti na kmetiji o pomenu zmanjševanja izgub hrane. Spodbujanje trajnostne pridelave hrane, distribucije in porabe. Zmanjševanje obremenitve okolja, vključno z manjšo porabo energije, vode in zemljišč ter manj odpadki v deponijah.

Aktivnosti za doseg ciljev

Svetovanje, informiranje in usposabljanje pridelovalcev in predelovalcev ter izvajalcev dopolnilnih dejavnosti na kmetiji o možnostih zmanjševanja izgub hrane in količin odpadne hrane v tehnologiji pridelave, predelave in organizacije v postopku naročanja/logistike/prodaje. Priprava priporočil za zmanjšanje izgub hrane in količin odpadne hrane.

1.3 Aktivnosti na področju zemljiških operacij in varstva kmetijskih zemljišč

Cilji dela

Priprava predstavitev kmetijstva v posamezni občini na podlagi 5. točke prvega odstavka 10. člena Pravilnika o podrobnejših pogojih za določitev predloga območij trajno varovanih kmetijskih zemljišč (TVKZ) ter o podrobnejši vsebini strokovnih podlag s področja kmetijstva (Uradni list RS, št. 55/17). Izvajanje akcijskega načrta namakanja 2020-2023. Vzpostavitev in tehnološke posodobitve namakalnih sistemov. Izboljšanje posestne in velikostne strukture, izboljšanje kvalitete kmetijskih zemljišč in dostopa ter odpravljanje zaraščanja kmetijskih zemljišč.

Aktivnosti za doseg ciljev

Z namenom ohranjanja in varovanja TVKZ bomo sodelovali pri pripravi strokovnih podlag za določitev predlogov TVKZ v občinah. Naša naloga je predstavitev kmetijstva v občini in ocena razvojnega potenciala. Cilji bodo realizirani z usmerjenim individualnim svetovanjem, predavanji, krožki, posveti, strokovnimi ekskurzijami. Kmetovalcem bomo svetovali pri pripravi projektov potrebnih za izvedbo namakanja, svetovali pri tehnologiji namakanja za posamezne kmetijske kulture, seznanjali s smernicami dobre prakse namakanja z vidika mikrobiološke ustreznosti vode. Svetovali bomo pri projektih komasacij, agromelioracij in odpravi zaraščanja. Vsebine preprečevanja zaraščanja so že predmet rednih usposabljanj potrebnih za izvajanje različnih ukrepov SKP. Sodelovali bomo pri vzpodbujanju pri odločitvah za komasacije in agromelioracije na komasiranih območjih. Aktivno bomo sodelovali pri vzpostavitvi namakalnega sistema v Zg. Vipavski dolini, ter pomagali goriškim občinam pri vseh aktivnostih ob prevzemanju lastništva razvodnega sistema Vogršček v spodnjem delu doline.

1.4 INTEGRIRANO VARSTVO RASTLIN

Cilji dela:

Sodelovanje z JS zdravstvenega varstva rastlin pri ugotavljanju splošne nevarnosti pojava škodljivih organizmov. To pomeni spremljanje fenoloških faz, monitoring gospodarsko pomembnih škodljivih organizmov, spremljanje za izboljšanje prognoze, informiranje in prenos informaciji do pridelovalcev in sodelovanje pri pripravi tehnoloških navodil.

Aktivnosti za doseg ciljev:

V okviru sodelovanja z JS zdravstvenega varstva rastlin bomo spremljali fenološke faze gojenih rastlin, sodelovali pri monitoringu izbranih škodljivih organizmov (npr. oljčna muha...) na določenih lokacijah za izdelavo optimalnih napovedi za varstvo rastlin. Opazovanja bomo izvajali s pomočjo vab in pregledov zdravstvenega stanja posevkov in nasadov ter z rezultati seznanjali JS zdravstvenega varstva rastlin. Ugotovitve opazovalno-napovedovalne službe bomo vključevali v svetovanje pridelovalcem o zdravstvenem varstvu rastlin. V primeru obsežnega pojava škodljivih organizmov bomo informirali javnost tudi v medijih. Svetovanja bomo poleg prikazov, predavanj izvajali tudi z digitalnimi orodji. Poseben poudarek bo na krepitvi prenosa novih informacij in znanja s področja zdravstvenega varstva rastlin do pridelovalcev. Pridelovalce želimo usposobiti za samostojno prepoznavanje pomembnih škodljivcev, bolezni in plevelov ter ustrezno ukrepanje za zmanjšanje škod.

Pomemben del osebnega svetovanja bo spodbujanje čim večje uporabe preventivnih metod varstva rastlin in metod z nizkim tveganjem ter spodbujanje doslednega in sprotnega odstranjevanja invazivnih tujerodnih rastlin.

1.5 Preprečevanje in obvladovanje tveganj v povezavi z naravnimi in drugimi nesrečami, boleznimi živali in škodljivimi organizmi na rastlinah

Cilji dela:

Povečati obseg zavarovanj (števila, površin), informiranje MKGP o stanju ob izrednih dogodkih, dvig usposobljenosti pridelovalcev za obvladovanje tveganj ter uvedba različnih ukrepov in novih tehnologij za obvladovanje tveganj in zmanjšanje posledic naravnih nesreč, izbruhov rastlinskih/živalskih bolezni ter izobraziti svetovalce na področju ocenjevanja škod.

Aktivnosti za dosego ciljev:

Glavne aktivnosti bodo usmerjene v spremljanje in ocenjevanje stanja na terenu ter svetovanje in usposabljanje KMG glede uvedbe preventivnih ukrepov po naravnih nesrečah in ob izbruhih bolezni. Po potrebi bodo pripravljena tehnološka navodila in poročila o stanju z oceno škode. Sodelovali bomo v komisijah za ocenjevanje škod v kmetijstvu. Spremljali bomo objavo strokovnih gradiv na temo aktualnih bolezni in škodljivcev in informacije s svetovanjem in predavanji posredovali do pridelovalcev. Nadaljevali bomo svetovanja o izvajanju ukrepov za preprečevanje širjenja APK. Opozarjali bomo na dosledno izvajanje biovarnostnih ukrepov kot preventive za obvladovanje tveganj vnosa bolezni. Objavljali bomo strokovna gradiva, izvajali predavanja, tečaje, delavnice s področja obvladovanja tveganj in pri tem opozarjali kmete na nujnost uvedbe tehnoloških izboljšav (npr. namakalni sistemi, protitočne mreže) in zavarovanja kmetijske pridelave. Svetovanja bomo izvajali tudi z digitalnimi orodji. Kmetijski svetovalci se bodo izobraževali in usposabljanje na temo ocenjevanja škod.

1.6 Sodelovanje v LIFE integriranem projektu za okrepljeno upravljanje nature 2000 v Sloveniji

Cilji dela

S projektom LIFE IP NATURA.SI želimo doseči:

- izboljšano stanje ohranjenosti izbranih Natura 2000 vrst in HT z implementacijo izbranih ukrepov iz PUN 2000;
- okrepljeno upravljanje NATURE 2000 in okrepljeno izvajanje ukrepov iz PUN 2000 s krepitvijo zmogljivosti ključnih akterjev;
- povečanje znanja o izbranih vrstah in HT, ter Natura območjih preko okrepljenega in bolj učinkovitega monitoringa z dolgoročno vzdržno shemo nacionalnega monitoringa;
- povečanje ozaveščenosti in informiranosti.

Aktivnosti za dosego ciljev

Spodbujali bomo mreženje med organizacijami, spoznavanje primerov dobrih praks in krepitev medsebojnega sodelovanja za boljše izvajanje programov upravljanja Nature 2000. V medijih bomo s prispevki skušali izboljšati razumevanje soodvisnosti ohranjanja narave in kmetijstva. Na izbranih IP območjih bodo pripravljene in preizkušeni novi pristopi, ki bi jih lahko integrirali v prihodnji načrt upravljanja Nature 2000 (2023 – 2027). Vzpostavili bomo sodelovanje in redno komuniciranje med oblikovalci politik in inštitucijami odgovornimi za implementacijo ukrepov PUN 2000 ter okrepljeno sodelovanje z lastniki zemljišč, raziskovalnimi ustanovami, strokovnjaki, prostovoljci in NVO. Aktivno bomo sodelovali pri pripravi, pregledih dokumentov (PUN, PAF...), ki jih bodo pripravili ostali deležniki.

2. Svetovanje in pomoč pri izdelavi razvojnih načrtov za kmetijska gospodarstva

2.1 SVETOVANJE IN POMOČ PRI PRIPRAVI RAZVOJNIH NAČRTOV KMETIJ, POSODABLJANJA, PREUSMERITVE, SANACIJE

Cilji dela

Uspešnost kmetijskih gospodarstev pri prilagajanju novostim v skupni kmetijski politiki, podnebnim spremembam, razmeram na kmetijskih trgih, pa tudi zahtevam družbe, kot so varnost hrane, dobro počutje živali, varovanje naravnih virov, zahteva poleg tehnoloških znanj tudi znanja s področja strateškega načrtovanja in podjetništva. Cilj dela pri tej nalogi je svetovanje in pomoč kmetijam pri dolgoročnem načrtovanju in izvajanju posameznih faz razvojnih načrtov, ki bodo kmetijskim gospodarstvom omogočala uspešen razvoj v hitro spreminjajočih se družbenih, okoljskih in ekonomskih razmerah. Učinkovit prenos znanj omogočajo tako nova digitalna orodja in metodologije kot tudi sodelovanje in povezovanje med različnimi deležniki v prenosu znanja.

Aktivnosti za doseg ciljev

Ključne aktivnosti na področju priprave razvojnih načrtov so usmerjene v spodbujanje uporabe dostopnih podjetniških orodij, ki so ustrezne tudi za svetovanje v kmetijstvu (Interaktivni strateški management, Farm Manager ...), priprava gradiv in člankov, izvedba tematskih predavanj ali delavnic za spodbujanje podjetništva ter individualno svetovanje ter pomoč pri razvoju poslovnih idej. Spodbujanje dolgoročnega in kratkoročnega načrtovanja razvoja kmetijskih gospodarstev vključuje svetovanje in informiranje kmetov o možnostih posodabljanja kmetijskih gospodarstev, tehnoloških izboljšavah, inovacijah, tržnih priložnostih, podjetništvu ter strokovno pomoč pri izvajanju obveznosti, ki izhajajo iz prejetih javnih sredstev. Nudili bomo strokovno pomoči mladim prevzemnikom kmetij pri izvajanju razvojnih ciljev, kmetijam, ki so se znašle v finančni krizi in zagotavljali podporo kmetijam pri sanacijah. Aktivnosti bodo potekale preko aktivnega delovanja strokovnih skupin, osebnih svetovanj, e-objave člankov in informacij, organizacije ogledov dobrih praks in tehnoloških rešitev, predstavitev aktualnih razpisov iz Strateškega načrta 2023-27 in drugih virov financiranja.

2.2 DIVERZIFIKACIJA GOSPODARSKIH DEJAVNOSTI KMETIJSKIH GOSPODARSTEV TER UVAJANJE, RAZVOJ IN IZVAJANJE DOPOLNILNIH DEJAVNOSTI NA KMETIJI

Cilji dela

- ustvarjanje novih delovnih mest na KMG;
- zmanjšanje odvisnosti od ene same dejavnosti in povečanje prihodka kmetije
- usposobljeni nosilci za izvajanje in razvoj obstoječih dopolnilnih dejavnosti (DD) in uvajanje novih;
- povečanje uspešnosti poslovanja in ponudbe lokalno pridelane hrane in storitev ter samooskrbe;
- spreminjanje tradicionalnih kmetijskih modelov s prepoznavanjem potreb potrošnikov za boljši nastop na lokalnem trgu;
- učinkovito koriščenje sredstev iz razpisov namenjenih DD;
- informirani nosilci DD na področju predelave, trženja in področnih zakonskih predpisov.

Aktivnosti za doseg ciljev

Za doseganje zgoraj navedenih ciljev bomo izvajali usposabljanja, delavnice in tečaje, ogleda primerov dobrih praks za obstoječe/bodoče nosilce DD. Izvajali bomo osebna svetovanja, objavljali strokovne članke v različnih medijih. Pomagali bomo tudi pri koordinaciji izvedbe promocijskih prireditev, ki spodbujajo trženje izdelkov s kmetij (npr: DSK). Izvajali bomo svetovanja in usposabljanja, ki bodo vključevala znanja za izboljšanje tehnologije predelave, za višjo kakovosti in ceno izdelkov ter posledično izboljšanje konkurenčnosti. Tudi zaradi zmanjševanje in preprečevanju tveganj v postopku pridelave in predelave z namenom zagotavljanje varne hrane. Povečanje informiranosti in usposobljenosti kmetov s področne zakonodaje (vodenje evidenc, poročanje, vodenje knjig za davčne namene), informiranje kmetov o možnosti kandidiranja na razpisih s tega področja, vzpostavitev sodelovanja s strokovno raziskovalnimi institucijami in skrb za prenos znanja v prakso. Izvajali bomo svetovanje in pomoč pri vzpostavljanju partnerstev, organiziranem nastopu na trgu, sodelovanju ter svetovali s področja socialne varnosti, socialnih pravic in varovanja zdravja. Sodelovali bomo pri izvedbi vseslovenskega srečanja izvajalcev DD.

2.3 EKONOMSKO, DAVČNO SVETOVANJE, FADN

Cilji dela (ekonomsko, davčno svetovanje):

Pomoč kmetijam pri strateškem načrtovanju, svetovanje na podlagi empiričnih podatkov, povečanje uporabnost podatkov za ekonomsko spremljanje gospodarnosti na kmetijah, informiranost in uporaba orodij, da se lahko optimizira ekonomske, tržne in davčne postopke.

Aktivnosti za doseganje ciljev (ekonomsko, davčno svetovanje):

Za doseganje zgoraj navedenih ciljev se bodo izvajala osebna svetovanja, izobraževanja, predavanja, delavnice in krožki, za promocijo in seznanjanje s tem področjem pa so načrtovane tudi določene medijske aktivnosti (objava člankov v časopisih, spletnih straneh in v drugih medijih). Informiranje kmetov o ekonomičnosti posameznih proizvodnih usmeritev (letaki, brošure, priročnik, uporaba internetne strani za informiranje, uporaba socialnih omrežij za izobraževanje in promocijo predvsem za mlajše gospodarje na kmetijah). Pri delu bomo uporabljali program Farm manager, ki ga permanentno dograjujemo. Farm manager se lahko uporablja tudi za svetovanje kmetom o upravičenosti določene

naložbe. Informiranje kmetov o davčnih obremenitvah in optimizaciji davčnih obremenitev (osebno svetovanje s pomočjo orodij). Svetovanje kmetijam o smiselnosti vstopa v sistem DDV-ja. Zaradi prehoda na novo metodologijo spremljanja knjigovodstva na kmetijah FSDN (angl. Farm Sustainability Data Network), bomo zato na JSKS v letu 2024 pripravili sistem in podporno okolje za vpeljavo FSDN v letu 2025, in sicer:

- seznanitev svetovalcev z novo metodologijo in usposabljanja svetovalcev za zajem novih podatkov, načinom zbiranja in kazalniki, ki bodo del FSDN – predvideno je izobraževanje vseh svetovalcev, ki so sedaj vključeni v FADN in eventualno dodatnih svetovalcev, ki bodo morali biti dodatno izobraženi zaradi večjega obsega podatkov;
- seznanitev kmetov o FSDN; pričakovati je, da bodo nekatere kmetije, ki prostovoljno vodijo FADN, ob uvajanju dodatnih kazalnikov težko odločile za nadaljnje vodenje FSDN (zaradi dodatnih obremenitev s poročanjem).. V letu 2024 bomo zato morali svetovalci poskrbeti za čim boljše obveščenost kmetov, kaj je FSDN in seveda čim večji del kmetij prepričati za nadaljnje vodenje FSDN. Takoj, ko bodo potrjeni kazalniki, je načrtovana izpeljava predavanj za kmete, verjetno pa bodo koordinatorji FSDN/ ali drugi določeni svetovalci morali biti na voljo tudi za individualna vprašanja kmetov.
- animiranje dodatnih kmetij za sodelovanje v FSDN,
- promocija preko različnih medijev,
- ker je sedaj še veliko neznank o novi metodologiji in pričakujemo, da se bodo zadeve na EK spreminjale in usklajevale preko celega leta zelo aktivno, bomo s skupino koordinatorjev tekoče spremljali dogajanja in sledili informacijam, zato je predvideno večje število sestankov, obvestil in pripravljenih gradiv,
- na KGZS in KGZjih bomo oblikovali čim boljši predlog za organizacijo celotnega sistema FSDN glede na sprejete
- sodelovali in aktivno se bomo povezovali z drugimi institucijami v okviru mreže, predvsem z MKGP, KIS in računovodsko pisarno FADN.

2.4 KRATKE VERIGE, SHEME KAKOVOSTI IN PROMOCIJA

Cilji dela

- vzpostavitev lokalnih prodajnih poti po sistemu kratkih dobavnih poti;
- zmanjšanje števila posrednikov med proizvajalci in končnimi potrošniki ter s tem omejevanje transporta in embalaže ter povečanje transparentnosti in sledljivosti proizvodov;
- spodbujanje uporabe različnih certifikatov in standardov, ki označujejo kakovost proizvodov kar bo spodbudilo kakovostno pridelavo, potrošnik pa dostopal do visokokakovostnih in varnih izdelkov;
- informiranost pridelovalcev o možnosti oskrbe javnih zavodov in svetovanje kmetom in SP pri prijavi na zelena JN;
- priprava priporočil za JN in povezovanje pridelovalcev v primerne baze;
- sodelovanje v projektu TSZ, sodelovanje pri shemi šolsko sadje, mleko in zelenjava.

Aktivnosti za doseg ciljev

Aktivno delo s kmetijami za vpise podatkov v baze podatkov oz. e-katalog. Sodelovanje in povezovanje kmetij z javnimi zavodi. Usposabljanje svetovalcev za delo na področju kratkih verig, da lahko nudijo kmetijam pomoč pri javljanju na javna naročila. Aktivno bomo sodelovali v izvedbi TSZ preko delavnic, obiskov vrtcev, šol in pri spremljajočih aktivnostih Šolske sheme, ki se odvijajo na ČŠOD-jih.

2.5 Informiranje in svetovanje vlagateljem pri izvajanju ukrepov kmetijske politike Programa razvoja podeželja 2014–2020 in Strateškega načrta 2023–2027 (ne IAKS ukrepi)

Cilji dela

Uspešna realizacija zastavljenih ciljev SN 2023-2027, priprava kvalitetnih vlog in kvalitetnih poslovnih načrtov, priprava ustreznih zahtevkov in izpolnjene obveznosti iz naslova podprtih naložb, izvedba

predstavitev aktualnih razpisov, priprava kvalitetnih predstavitev dobrih praks, implementacija rezultatov inovativnih projektov v praksi.

Aktivnosti za doseg ciljev

Informiranje in obveščanje o ne-IAKS ukrepih kmetijske politike s predstavitvami posameznih intervencij in razpisov iz Strateškega načrta 2023-27 (webinarji, delavnice, spletne strani, članki, prispevki). Svetovanje potencialnim upravičencem za pripravo vlog, poslovnih načrtov, izvedba delavnic za pripravo zahtevkov, svetovanje ob izvajanju naložbe (pregled zahtev iz odločbe, spremljanje realizacije ciljev iz poslovnega načrta, izpolnjevanje obveznosti iz odločbe in razpisa ter pravočasna priprava letnih poročil in poročil o doseganju ciljev). Zagotovitev podpore MKGP in ARSKTRP ob izvajanju podukrepov in sodelovanje z Mrežo za podeželje.

3. Svetovanje in pomoč pri uveljavljanju ukrepov kmetijske politike

3.1 Informiranje in svetovanje vlagateljem pri izvajanju ukrepov kmetijske politike iz Strateškega načrta 2023–2027 (IAKS intervencije)

Cilji dela

- informiranje upravičencev o pogojih in novostih na področju izvajanja ukrepov kmetijske politike, izvedba pomoči upravičencem;
- pravilna izbira zahtevkov in uspešno izvajanje ukrepov kmetijske politike s področja neposrednih plačil in plačil SN 2023 – 2027;
- povečanje vključenosti KMG v naravovarstvene ukrepe, v ukrep EK in SOPO ukrepe

Aktivnosti za doseg ciljev

Priprava in izvedba nadaljevalnih informativnih izobraževanj o novostih na področju ukrepov SKP za tekoče leto s področja IAKS ukrepov. Pomoč upravičencev pri interpretaciji odločb, pripravi ugovorov, pripravi dopolnitev zbirnih vlog in pomoč pri urejanju GERK-ov. Svetovanje, informiranje in usposabljanje kmetov o možnostih in pogojih izvajanja ukrepov kmetijske politike (IAKS ukrepi) ter o elektronskem izpolnjevanju in oddaji zahtevkov s poudarkom na vključitvi upravičencev v ukrepe KOPOP, sheme za podnebje in okolje, ekološko kmetovanje, plačila Natura 2000, biotično varstvo rastlin in dobrobit živali. Svetovanje, informiranje in usposabljanje vlagateljev pri uporabi aplikacije SOPOTNIK in foto SOPOTNIK.

3.2 Pogojenost

Cilj dela

Pregledane kmetije glede izpolnjevanja zahtev pogojenosti, izvedena usposabljanja za kmete iz vsebin pogojenosti, objava člankov, tisk letakov in sodelovanje pri pripravi priročnika

Pregledane kmetije glede izpolnjevanja zahtev pogojenosti, izvedena usposabljanja za kmete iz vsebin pogojenosti, objava člankov, tisk letakov in sodelovanje pri pripravi priročnika

Aktivnosti za doseg ciljev

Informirali, svetovali in izvajali usposabljanja glede pogojenosti. Svetovanje na temo pogojenosti se bo tudi poleg ostalega tehnološkega svetovanja.

4. SVETOVANJE IN POMOČ PRI ORGANIZACIJI IN DELOVANJU REJSKIH ORGANIZACIJ, ORGANIZACIJ PROIZVAJALCEV IN DRUGIH OBLIK PROIZVODNEGA ZDRUŽEVANJA KMETIJSKIH PRIDELOVALCEV

4.1. Organizacije in skupine proizvajalcev (v nadaljevanju OP-ji in SP-ji) ter druge oblike povezovanja

4.1.1 VZPOSTAVLJANJE RAZLIČNIH OBLIK ZDRUŽEVANJA KMETIJSKIH PRIDELOVALCEV

Cilji dela:

Izboljšanje tržne organiziranosti pridelovalcev preko spodbujanja vzpostavitve lokalnih partnerstev, organizacij proizvajalcev, skupin proizvajalcev, zadrug in drugih oblik proizvodnega združevanja.

Aktivnosti za doseg ciljev:

Pridelovalce bomo spodbujali k skupni, organizirani pridelavi in trženju. Nudili jim bomo strokovno pomoč pri razlagi pogojev in zakonskih okvirjev za povezovanje v OP in SP ter druge oblike povezovanja kot tudi pri pripravi dokumentov pri morebitnih prijavih na javne razpise. Aktivno smo vključeni v delo rejskih organizacij ter zelenjavne in žitne verige v smislu strokovne podpore pri pripravi tehnologij pridelave oziroma reje. Za doseg cilja, da se ohranijo vzpostavljene in ustanovijo nove oblike povezovanja, bomo poleg osebnega svetovanja, sodelovali pri pripravi raznih gradiv, predstavitvi možnosti povezovanja in dobrih praks. Sodelovali bomo pri pripravi in izvedbi dogodkov v zvezi z različnimi oblikami povezovanja.

4.1.2 VARNA HRANA

Cilji dela

Prenos znanja in osveščanje o pomenu varne hrane (od njive do mize).

Aktivnosti za doseg ciljev

Na področju varne hrane bomo svetovali o ukrepih za pridelavo varne hrane od pridelave, preko skladiščenja do prodaje/oddaje živil in predelave. Sodelovali bomo pri pripravi tehnoloških listov.

4.1 DRUŠTVA, NEVLADNE ORGANIZACIJE IN SOCIALNA EKONOMIJA

4.2.1 Delovanje društev, ki delujejo na področju kmetijstva, ter sodelovanju z nevladnimi organizacijami in agrarnimi skupnostmi, ter in izvedba državnih tekmovanj

Cilji dela

Aktivno delovanje strokovnih združenj in sodelovanje z nevladnimi organizacijami ter agrarnimi skupnostmi ter sodelovanje pri izvedbi državnih tekmovanj.

Aktivnosti za doseg ciljev

Svetovanje pri delovanju društev, sodelovanje pri izvedbi prireditev s strokovnimi združenji, ki povezujejo kmete in kmetice na našem območju in sodelovanje pri izvedbi kviza Mladi in kmetijstvo, izbora IMK, kmetice leta...

4.2.2 SOCIALNO PODJETNIŠTVO IN SOCIALNA EKONOMIJA

Cilji dela

Prepoznavanje in razvoj socialnega podjetništva v kmetijstvu in na podeželju kot eno od možnih oblik delovanja, diverzifikacije, zaposlitvenih možnosti in priložnosti kmetijskih gospodarstev.

Aktivnosti za doseg ciljev

Aktivnosti vključujejo svetovanje obstoječim in bodočim socialnim podjetjem pri ustanovitvi, registraciji in razvoju ter reševanju vprašanj glede pridobitve finančnih sredstev. Svetovanje se bo izvajalo v obliki osebnih svetovanj. V okviru promocije bomo sodelovali na prireditvah s tematiko vzpostavitve in delovanja socialnih podjetij v kmetijstvu in na podeželju. Sodelovali bomo pri povezovanju z institucijami, ki predstavljajo podporno okolje drugih socialnim podjetjem v Sloveniji.

5. Svetovanje na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov

5.1 Pri pripravi kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisih sodeluje z MKGP, tako da na osnovi zaznanih razmer in situacij, ki jih dobiva pri svojem delu na terenu, daje predloge. Tu so še posebej pomembne socialne razmere, katerih zakonodaja spada pod druge resorje.

Cilji dela (po vseh treh vsebinah):

Strokovno sodelovanje z ministrstvi in drugimi javnimi inštitucijami pri pripravi predpisov, katerih vsebine se nanašajo na člane KMG, kmetijstvo in razvoj podeželja ter socialnimi vidiki pri kmetijski pridelavi na kmetijah.

Aktivnosti za doseganje ciljev:

Pripravljali bomo predloge, mnenja in pripombe ter pobude s področja kmetijske in s kmetijstvom povezane zakonodaje. Izvajali bomo informiranje svetovalcev in kmetov ter nudili strokovno pomoč na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov. Vključevali se bomo v javne razprave, sodelovali v raznih delovnih skupinah, podajali pobude tudi na drugo zakonodajo, predvsem s področja sociale. Sodelovali bomo na raznih prireditvah in pripravljali prispevke v različnih medijih.

5.2 Strokovno sodelovanje z ministrstvi in drugimi državnimi institucijami pri pripravi predpisov, katerih vsebine se nanašajo na člane KMG, kmetijstvo, dopolnilne dejavnosti na kmetiji in razvoj podeželja vključno s predpisi na področju politike varstva narave in okolja, upravljanja voda, naravnih in drugih nesreč ter davčne in socialne politike.

Cilji dela (po vseh treh vsebinah):

Strokovno sodelovanje z ministrstvi in drugimi javnimi inštitucijami pri pripravi predpisov, katerih vsebine se nanašajo na člane KMG, kmetijstvo in razvoj podeželja vključno s predpisi s področja politike varstva narave in okolja, upravljanje voda, naravnih in drugih nesreč ter davčne in socialne politike.

Aktivnosti za doseganje ciljev:

Pripravljali bomo predloge, mnenja in pripombe ter pobude s področja kmetijske in s kmetijstvom povezane zakonodaje.. Izvajali bomo informiranje svetovalcev in kmetov ter nudili strokovno pomoč na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov. V letu 2024 se bo na ravni EU in RS začelo z izvajanjem novega programskega obdobja in s tem ukrepov kmetijske politike. Kot izvajalci nalog JSKS bomo sodelovali pri informiranju in pripravi podzakonskih aktov s strokovnimi predlogi in rešitvami v okviru strokovnih komisij in odborov. Vključevali se bomo v javne razprave, sodelovali v raznih delovnih skupinah, podajali pobude tudi na drugo zakonodajo, predvsem s področja varovanja narave, dela in sociale in raznih davkov in financ. Sodelovali bomo na raznih prireditvah in pripravljali prispevke v različnih medijih.

5.3 Ozaveščanje javnosti o pomenu podeželja in več namenskosti kmetijstva, tudi z vidika varovanja okolja, varstva in trajnostne rabe voda, ohranjanja narave in blaženja ter prilagajanja na podnebne spremembe.

Cilji dela (po vseh treh vsebinah):

Ozaveščanje javnosti o pomenu podeželja in več-namenskosti kmetijstva – tudi z vidika varovanja okolja, varstva in trajnostne rabe voda, ohranjanja narave in blaženja ter prilagajanja na podnebne spremembe ter zagotavljanja delovnih mest in enakomerne poseljenosti države. Zmanjševanje napetosti med

podeželskim in urbanim prostorom, upoštevanje kmetijstva pri pripravi raznih strateških in operativnih dokumentov na lokalni ravni, kakor tudi izobraževalni učinek predvsem pri predšolski in tudi šolski mladini.

Aktivnosti za doseganje ciljev:

Informirali bomo splošno javnost o pomenu več-funkcionalnosti kmetijstva. Od pomena pridelave hrane, pomena poseljenosti podeželja, še posebej poseljenosti na odročnih in obmejnih območjih, pomen varovanja krajine, tradicionalnosti kmetijstva in ukrepov povezanih z varovanjem okolja, kulturne in naravne dediščine. V ta namen bomo sodelovali na prireditvah in pripravili prispevke v medijih.

5.4 Izvajanje programov državnega pomena, na podlagi predpisov in pogodb z drugih področij in programov državnega pomena, če so naloge vključene v program dela JSKS.

Cilji dela (po vseh treh vsebinah):

Izvajanje programov državnega pomena na podlagi predpisov in pogodb z drugih področij in programov državnega pomena, če so naloge vključene v program dela JSKS, preizkušanje sort poljščin in zelenjadnic...

Aktivnosti za doseganje ciljev:

Sodelovanje z inštitucijami na nacionalnem nivoju s ciljem kvalitetne realizacije raznih nalog nacionalnega pomena npr. statistika.

6. VODENJE IN KOORDINACIJA DELA JSKS VKLJUČNO Z USPOSABLJANJEM SVETOVALCEV

6.1 Vodenje, usmerjanje dela in koordinacija

Cilji dela

Izvedba vseh nalog vodenja in koordinacije izvedbe programa dela ter koordinacija izobraževanja zaposlenih. Priprava navodil, obrazcev in orodji za nemoteno izvajanje programa dela. Sodelovanje z ostalimi JS pri izvajanju strokovnih nalog in ostalimi strokovnimi in izobraževalnimi inštitucijami doma in tujini. Sodelovanje v strokovnih odborih in komisijah.

Aktivnosti za doseganje ciljev

- vodenje oddelka za kmetijsko svetovanje na Zavodu (kolegiji svetovalcev na zavodih, dnevna koordinacija dela preko e-pošte, telefona in informiranje svetovalcev preko intranetne spletne strani in spleta);
- usmerjanje in koordinacija strokovnega dela kmetijskih svetovalcev preko sestankov SS na KGZS in Zavodu in ostalih kanalov obveščanja;
- priprava letnega programa dela in spremljanje realizacije po vseh nalogah in kazalnikih;
- priprava podatkov, navodil, obrazcev, protokolov, obvestil, gradiv, vključno z razvojem orodij in uvajanjem novih metod dela za svetovanje (delo s panožnimi krožki) vključno z uvajanjem digitalizacije v proces svetovanja (webinar, farminar, videoposnetki...);
- redno mesečno poročanje o delu oddelka za kmetijsko svetovanje pri izvajanju nalog JSKS ter priprava letnega poročila o delu ter sodelovanje pri pripravi publikacije;
- izvajanje kontrol dela (napovedane in nenapovedane) preko celega leta;
- izvajanje rednih kontrol mesečnih poročil v Benakti;
- sodelovanje pri organizaciji strokovno pospeševalnih prireditvev (posvet JSKS, sejem Agra, Trte in vino, živinorejski posvet,...);
- svetovanje v zvezi s pridobitvijo ustrezne izobrazbe ali poklicne usposobljenosti;
- sodelovanje z JS, ki izvajajo strokovne naloge v proizvodnji kmetijskih rastlin na področju poljedelstva, sadjarstva, vinogradništva, vrtnarstva in oljkarstva;
- sodelovanje s strokovnimi raziskovalnimi izobraževalnimi in znanstvenimi inštitucijami doma in v tujini ter sodelovanje z ostalimi javnimi službami na področju kmetijstva;

- sodelovanje v strokovno delovnih skupinah in v strokovnih odborih za posamezna področja kmetijstva.

6.2 Usposabljanje svetovalcev

Cilji dela:

- dvig ravni strokovne usposobljenosti kmetijskih svetovalcev;
- pridobitev znanj iz novih metod svetovanja: pridobivanje metodoloških in komunikacijskih znanj za svetovanje v kmetijstvu in na podeželju, vključno z metodološkimi orodji za načrtovanje, usmerjanje in izvajanje svetovalnega procesa;
- pridobitev praktičnih znanj.

Aktivnosti za doseg ciljev:

- Udeležba na usposabljanjih za kmetijske svetovalce;
- usposabljanja na teme, ki so povezane z izvajanjem nalog JSKS in jih organizirajo druge inštitucije: MKGP, ZRSVN, UVHVVR, ARSKTRP, KIS, IHPS, organizatorji usposabljanj za prenos znanja v prakso, izvajalci javnih služb strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin, regionalne razvojne agencije, lokalne akcijske skupine, društva kmetov in drugi;
- usposabljanje po CECRA certifikacijskem sistemu;
- udeležba svetovalcev na ogledih dobrih praks doma in v tujini.

Za svetovalce bo poudarek izobraževanja na vsebinah, ki so prednostne tudi v programu dela. Vključene bodo predvsem vsebine iz prioritetnih področij ter novih e-oblik svetovanja. Z namenom izboljšanja kvalitete prenosa znanja na kmetovalce bodo izvedena tudi usposabljanja iz andragoških in metodoloških vsebin. Svetovalci specialisti se bodo ciljno izobraževali na svojem področju dela. Njihova osnovna naloga bo prenašanje znanj na ostale svetovalce.

Tabela 2: PROGRAM USPOSABLJANJ KMETIJSKIH SVETOVALCEV ZA LETO 2024

	Naslov seminarja	Izvajalec	Predviden termin izvedbe	Predlagatelj
1.	Psihosocialna podpora za svetovalce (stres na delovnem mestu in ob stiku s strankami)	KGZS, zunanji izvajalec	Spomladi/jeseni 2024	Lucija Pinterič
2.	Izbrane vsebine iz agrarno ekonomskih vsebin	KGZS, zunanji izvajalec	Spomladi/jeseni 2024	Mateja Gorše Janežič
3.	Izbrane vsebine s področja prežvekovalcev (drobnica in govedoreja) z ogledi dobrih praks v Sloveniji	KGZS, zunanji izvajalec	Spomladi/jeseni 2024	Alberta Zorko
4.	Usposabljanje FADN/FSDN	KGZS, KIS, zunanji izvajalci	Spomladi/jeseni 2024	Darja Pipan
5.	Podjetniško usposabljanje ali teme s področja socialne ekonomije	KGZS, zunanji izvajalci	Spomladi/jeseni 2024	Darja Pipan
6.	Izbrane vsebine s področja sadjarstva	Zunanji izvajalci ali KGZS	Spomladi ali jeseni 2024	Vojko Bizjak
7.	Izbrane vsebine s področja vinogradništva in vinarstva	Zunanji izvajalci ali KGZS	Spomladi ali jeseni 2024	Vojko Bizjak
9.	Izbrane vsebine s področja namakanja	Zunanji izvajalci ali KGZS	Spomladi ali jeseni 2024	Vojko Bizjak

10.	CECRA Modul 1 Moj profil kot svetovalec/svetovalka ali modul 2 Komunikacije in graditev odnosov v svetovalnem delu	CECRA trenerji	Spomladi 2024	CECRA trenerji
11.	CECRA Modul 2 Komunikacije in graditev odnosov v svetovalnem delu	CECRA trenerji	Spomladi 2024	CECRA trenerji
12.	CECRA Modul 3 Skupinsko delo in vodenje skupin"	CECRA trenerji	Spomladi/jeseni 2024	CECRA trenerji
13.	CECRA Modul (eden od izbirnih modulov)	CECRA trenerji	Spomladi/jeseni 2024	CECRA trenerji
14.	Timsko delo/vodenje skupin	Igor Hrovatič Darja Pipan	Spomladi/jeseni 2024	Igor Hrovatič Darja Pipan
15.	Usposabljanje svetovalcev za vpeljavo novega panožnega krožka na temo naravovarstva	KGZS, JSKS	Januar-april 2024	Neja Žogan Čokl
16.	Usposabljanje iz vsebin ukrepov kmetijske politike za leto 2024 – 1. del	MKGP	januar - marec	Jernej Demšar
17.	Usposabljanje iz vsebin ukrepov kmetijske politike za leto 2024 – 2. del	MKGP	januar - marec	Jernej Demšar
18.	Usposabljanje iz vsebin ukrepov kmetijske politike za leto 2024 – 3. del	MKGP	januar - marec	Jernej Demšar
19.	Usposabljanje iz vsebin ukrepov kmetijske politike za leto 2024 – 4. del	MKGP	januar - marec	Jernej Demšar
20.	Usposabljanje iz vsebin ukrepov kmetijske politike za leto 2024 – 5. del	MKGP	januar - marec	Jernej Demšar
21.	Usposabljanje za delo z aplikacijo za izpolnjevanje zbirnih vlog za leto 2024 1. del	ARSKTRP	januar - marec	Jernej Demšar
22.	Usposabljanje za delo z aplikacijo za izpolnjevanje zbirnih vlog za leto 2024 2. del	ARSKTRP	januar - marec	Jernej Demšar
23.	Izbrane vsebine s področja izvajanja PRP/SN razpisov in inovacijskega posredništva	ARSKTRP, zunanji izvajalci	Januar-december	Barbara Trunkelj
24.	Izbrane vsebine s področja poljedelstva	BF/KIS/KGZS	Spomladi - jeseni 2024	Tončka Jesenko
25.	Izbrane vsebine s področja vrtnarstva	BF/KIS/KGZS	Spomladi - jeseni 2024	Tončka Jesenko
26.	Izbrane vsebine s področja pridelovanja krme	BF/FKBV/KIS/KGZS	Spomladi - jeseni 2024	Tončka Jesenko

27.	Izobraževanje terenskih kmetijskih svetovalcev za spodbujanje kmetij za vključitev v ekološko certificiranje.	KGZS, kontrolne organizacije	Pomlad ali jesen	Žiberna, Hrovatič
28.	Strokovna ekskurzija s področja mladih kmetov	KGZS, MKGP, ZSPM	junij	Jože OČKO
29.	Dan novo zaposlenih sodelavcev	KGZS	Januar-marec	Marinka KOROŠEC
30.	Izbrane vsebine s področja govedoreje	BF/FKBV/KIS/KGZS	Pomlad ali jesen	Alberta Zorko
31.	Izbrane vsebine s področja drobnice	KGZS/BF/VF	Pomlad ali jesen	Alberta Zorko
32.	Vsebine s področja uporabe digitalnih orodij.	KGZS	Januar - februar	Marinka KOROŠEC
33.	Vsebine s področja uporabe digitalnih orodij.	KGZS	Marec - april	Marinka KOROŠEC
34.	Vsebine s področja uporabe digitalnih orodij.	KGZS	Maj - junij	Marinka KOROŠEC
35.	Vsebine s področja uporabe digitalnih orodij.	KGZS	Julij - september	Marinka KOROŠEC
36.	Vsebine s področja uporabe digitalnih orodij.	KGZS	Julij - september	Marinka KOROŠEC
37.	Pomen svetovanja za pridobitev izobrazbe ali poklicne usposobljenosti v kmetijstvu	KGZS, CPI	pomlad	Marinka KOROŠEC
38.	Vizualizacija za boljšo predstavnost idej in misli	KGZS	Pomlad ali jesen	Marinka KOROŠEC
39.	Vizualizacija za boljšo predstavnost idej in misli	KGZS	Pomlad ali jesen	Marinka KOROŠEC

Svetovalci se bodo poleg teh usposabljanj, predstavljenih v tabeli, ki jih pripravi Sektor za kmetijsko svetovanje pri KGZS, udeleževali tudi usposabljanj ki jih tekom leta po potrebi organizira KGZ Nova Gorica oz. drugi KGZ-ji ali druge inštitucije in so pomembna za izvajanje dela, kot na primer usposabljanja za svetovalce izvedena s strani ZRSVN, strokovni posveti v okviru prireditve Dobrote slovenskih kmetij, posvet JSKS, strokovna predavanja v okviru sejma AGRA, ...

7. Naloge po ceniku ministra

7.1 Izdelava gnojilnih načrtov, bilanc gnojil, jemanje vzorcev na terenu in izvajanje talnih in rastlinskih testov, ter izdelava načrtov kolobarja po ceniku ministra

Cilji dela:

- ustrezen kolobar in strokovno utemeljeno gnojenje rastlin v skladu z njihovimi potrebami po hranilih in upoštevanjem zahtev glede varovanja okolja;

- izdelava načrtov kolobarja in gnojilnih načrtov ter bilanc gnojil;
- odvzem vzorcev na terenu in izvajanje talnih in rastlinskih testov.

Aktivnosti za doseg ciljev:

Pripravljali bomo načrte kolobarja in pri tem upoštevali lastnosti oziroma zahteve posameznih vrst rastlin ter potrebe kmetij. Svetovali bomo tudi gnojenje na podlagi potreb rastlin po hranilih z upoštevanjem količine hranil v tleh oziroma v rastlini. Na podlagi kemijske analize tal in analiz rastlin ter celovitega pregleda krogotoka hranil na kmetiji, bomo izdelovali bilance gnojil in gnojilne načrte z gnojilnim nasvetom. Za ugotavljanje vsebnosti hranil v tleh in rastlinah bomo jemali vzorce tal in rastlin ter delali talne in rastlinske hitre teste. Pri vseh aktivnostih bomo poleg strokovnih izhodišč upoštevali vse omejitve opredeljen v zakonodaji in ukrepih kmetijske politike.

7.2 Priprava analiz in mnenj za uporabnike, na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov.

Cilj dela

Ustrezna in strokovna priprava analiz in mnenj na podlagi predpisov, ki urejajo ohranjanje narave, kmetijska zemljišča, zasaditev vinske trte, opravljanje kmetijske dejavnosti v narodnem parku in trajno varovana kmetijska zemljišča in je za uporabnike storitev izvajalcev JSKS v celoti plačljiva.

Aktivnosti za doseg ciljev

Priprava analiz in mnenj zajema vse aktivnosti povezane za preveritev resničnega stanja na kmetijskih gospodarstvih. Pri tem bomo uporabili podatkovne baze, ki so nam na voljo ter po potrebi pogledali stanje na terenu ter mnenje izdali na podlagi verodostojnih dejstev upravičencu.

7.3. Elektronsko izpolnjevanje in elektronska vložitev zbirne vloge po ceniku ministra, vključno z vnosi za posamezno kmetijsko gospodarstvo preko aplikacije »Sopotnik«.

Cilji dela:

Kakovostna in pravočasna pomoč vsem upravičencem, ki se bodo za pomoč pri elektronskem izpolnjevanju in elektronski oddaji ZV obrnili na kmetijskega svetovalca. Pomoč pri vnosu podatkov v aplikacijo Sopotnik oz. foto SOPOTNIK.

Aktivnosti za doseg ciljev

Vzpostavitev in opremljenost vnosnih mest (strojna oprema, programska oprema) ter usposabljanje kmetijskih svetovalcev za vnos ZV in delo z aplikacijo SOPOTNIK ter izvedba vnosa zbirnih vlog.

Razdelilnik ur po nalogah, kazalniki in terminski načrt izvajanja nalog za leto 2024

Skupaj ur: 76.632		
1. Naloga: SVETOVANJE V ZVEZI S TEHNOLOŠKIM, GOSPODARSKIM IN OKOLJEVARSTVENIM PODROČJEM OPRAVLJANJA KMETIJSKE DEJAVNOSTI		
Število ur: 19.049		
1.1 Izvajanje tehnološkega svetovanja za dvig konkurenčne sposobnosti kmetij	Št kazalnikov	Terminski plan
1.1.1 Sadjarstvo		
Št. usposabljanj	8	jan-dec
Št. osebnih svetovanj	2000	jan-dec
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, strokovnih prispevkov, objav v medijih za uporabnike	8	jan-dec
1.1.2 Vinogradništvo in vinarstvo		
Št. usposabljanj	4	jan-dec
Št. osebnih svetovanj	2000	jan-dec
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, strokovnih prispevkov, objav v medijih	6	jan-dec
1.1.3 Oljkarstvo		
Št. usposabljanj	5	jan-dec
Št. osebnih svetovanj	800	jan-dec
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	5	jan-dec
1.1.4 Hmeljarstvo		
Št. usposabljanj za kmete	0	/
Št. svetovanj	0	/
Št. tehnoloških sestankov	0	/
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, strokovnih prispevkov, objav v medijih	0	/
1.1.5 Vrtnarstvo (zelenjadnice, zelišča in okrasne rastline)		
Št. usposabljanj	4	jan-dec
Št. osebnih svetovanj	1000	jan-dec
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, št. strokovnih prispevkov, objav v medijih za uporabnike	8	jan-dec
1.1.6 Semenarstvo in ohranjanje rastlinskih genskih virov		
Št. kmetij, ki se vključujejo v evidentiranje in ohranjanje rastlinskih genskih virov na kmetijah	1	jan-dec
Št. osebnih svetovanj	30	jan-dec
Št. izobraževanj	1	jan-dec
Št. pripravljenih tehnoloških navodil, gradiv in objav v medijih	1	jan-dec
1.1.7 Poljedelstvo		
Št. usposabljanj	4	jan-dec
Št. osebnih svetovanj	1500	jan-dec
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	6	jan-dec
1.1.8 Pridelovanje krme		
Št. usposabljanj	1	jan-dec
Št. osebnih svetovanj	400	jan-dec
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	jan-dec
1.1.9 Adaptacija in novogradnja kmetijskih objektov		
Št. usposabljanj za kmete	0	/
Št. svetovanj	50	jan-dec

Število pripravljenih individualnih načrtov za novogradnje ali adaptacije objektov v smeri večje dobrobiti živali in zmanjšanja emisij TGP ter amonijaka	10	jan-dec
Št. pripravljenih gradiv, objav v medijih.	1	jan-dec
1.1.10 Govedoreja		
Št. usposabljanj za kmete	2	jan-dec
Št. svetovanj	350	jan-dec
Št. pripravljenih gradiv, objav v medijih.	2	jan-dec
Št. krmnih obrokov	20	jan-dec
1.1.11 Drobница		
Št. usposabljanj za kmete	1	jan-dec
Št. svetovanj	300	jan-dec
Št. pripravljenih gradiv, objav v medijih.	1	jan-dec
Št. krmnih obrokov	10	jan-dec
1.1.12 Prašičereja		
Št. usposabljanj za kmete	0	/
Št. svetovanj	20	jan-dec
Št. pripravljenih gradiv, objav v medijih.	0	/
Št. krmnih obrokov	1	jan-dec
1.1.13 Reja ostalih živali (perutninarstvo, konjereja, kunčjereja, itd)		
Št. usposabljanj za kmete	1	jan-dec
Št. svetovanj	30	jan-dec
Št. pripravljenih gradiv, objav v medijih	1	jan-dec
1.1.14 Ribogojstvo		
Št. usposabljanj za kmete	0	/
Št. svetovanj	0	/
Št. pripravljenih gradiv, objav v medijih	0	/
1.1.15 Ekološko kmetovanje		
Št. usposabljanj	4	jan-dec
Št. osebnih svetovanj	1500	jan-dec
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	4	jan-dec
Št. svetovalcev, specializiranih oz. imajo specialistična znanja za ekološko kmetovanje	1	/
1.1.16 Varovanje vodnih virov		
Št. usposabljanj za kmete	1	jan-dec
Št. svetovanj	60	jan-dec
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	jan-dec
Št. KMG in št. ha vključenih v operacijo NV.1 Vodni viri KOPOP intervencije in ukrep ekološko kmetovanje iz SN 2023-27	1	jan-dec
1.1.17 Ohranjanje okolja in biotske pestrosti v kmetijski krajini		
Št. ciljnih usposabljanj za kmete z naravovarstveno tematiko	1	jan-dec
Št. svetovanj z naravovarstveno tematiko	50	jan-dec
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	jan-dec
Št. Izdelanih načrtov aktivnosti	9	jan-dec
1.1.18 Varstvo rastlin-svetovanje		
Št. usposabljanj za kmete	1	jan-dec
Št. svetovanj	400	jan-dec
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	4	jan-dec

1.1.19 Varnost in zdravje pri delu		
Št. usposabljanj	1	/
Št. osebnih svetovanj	50	jan-dec
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	/
1.1.20 Podnebne spremembe		
Št. usposabljanj za kmete	1	jan-dec
Št. svetovanj	200	jan-dec
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	4	jan-dec
1.2 Zmanjševanje izgub hrane in odpadne hrane		
Število ur: 692		
Št. priporočil v pisni obliki, objavljanje na spletni strani KGZS oz. KGZ	1	jan-dec
Št. usposabljanj in udeležencev usposabljanj	1	jan-dec
1.3 Aktivnosti na področju zemljiških operacij in varstva kmetijskih zemljišč		
Število ur: 1.644		
Št. usposabljanj	1	jan-dec
Št. svetovanj na področju zemljiških operacij	100	jan-dec
Št. pripravljenih gradiv, objav v medijih	1	jan-dec
Število predstavitev kmetijstva v posamezni občini za potrebe priprave strokovne podlage s področja kmetijstva za določitev predloga trajno varovanih kmetijskih zemljišč	2	jan-dec
1.4 Integrirano varstvo rastlin – sodelovanje z javno službo zdravstvenega varstva rastlin		
Število ur: 1.934		
Št. opravljenih pregledov	200	apr-okt
Št. poročil pojava bolezni, škodljivcev in škodljivih rastlin	10	apr-okt
Št. izvedenih usposabljanj za kmete	2	jan-dec
Št. vab/opazovalnih mest	25	/
Število poljskih poskusov pri katerih kmetijski svetovalci sodelujejo z JS zdravstvenega varstva rastlin	5	jan-dec
1.5 Preprečevanje in obvladanje tveganj v povezavi z naravnimi in drugimi nesrečami, boleznimi živali in škodljivimi organizmi na rastlinah		
Število ur: 986		
Št. usposabljanj	1	jan-dec
Št. osebnih svetovanj	150	jan-dec
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	jan-dec
1.6 Sodelovanje v LIFE itegriranem projektu za okrepljeno upravljanje NATURE 2000 v Sloveniji		
	Št. na KGZ	Terminski plan
Število ur: 305		
Št. usposabljanj	2	jan-dec
Št. osebnih svetovanj	20	jan-dec
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	jan-dec
Št. vzpostavljenih panožnih krožkov na temo naravovarstva	0	/
2. Naloga: SVETOVANJE IN POMOČ PRI IZDELAVI RAZVOJNIH NAČRTOV ZA KMETIJSKA GOSPODARSTVA		
2.1 Svetovanje pri pripravi razvojnih načrtov kmetij, posodabljanja, preusmeritve in sanacije		
Število ur: 2.232		
Št. usposabljanj	5	jan-dec
Št. osebnih svetovanj	300	jan-dec
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	jan-dec

2.2 Diverzifikacija gospodarskih dejavnosti kmetijskih gospodarstev ter uvajanje, razvoj in izvajanje dopolnilnih dejavnosti na kmetijah		
Število ur: 5.971		
Št. usposabljanj	5	jan-dec
Št. osebnih svetovanj	1000	jan-dec
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	3	jan-dec
2.3 Ekonomsko, davčno svetovanje, FADN		
Število ur: 4.578		
Št. usposabljanj za svetovalce in kmete	1	jan-dec
Št. osebnih svetovanj	500	jan-dec
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	jan-dec
2.4 Kratke verige, sheme kakovosti in promocija		
Število ur: 1.551		
Št. usposabljanj/delavnic/ogledov dobrih praks	1	jan-dec
Št. udeležencev	25	jan-dec
Št. osebnih svetovanj	100	jan-dec
2.5 Informiranje in svetovanje vlagateljem pri izvajanju ukrepov kmetijske politike Programa razvoja podeželja 2014-2020 in Strateškega načrta 2023-2027 (ne IAKS UKREPI)		
Število ur: 5.352		
Št. in višina zaprosenih/odobrenih sredstev oddanih vlog (vir: AKTRP)	50	jan-dec
Št. in vrednost oddanih zahtevkov (vir: AKTRP)	30	jan-dec
Št. oddanih poročil (vir: AKTRP)	20	jan-dec
Število izvedenih predstavitev JR (vir: Benakta)	10	jan-dec
Št. izvedenih svetovanj (vir: Benakta)	500	jan-dec
Št. informiranj oz. izvedenih delavnic (vir: Benakta)	5	jan-dec
Št. vzpostavljenih partnerstev operativnih skupin EIP (vir: AKTRP)	4	jan-dec
Št. vključenih kmetovalcev v partnerstva operativnih skupin EIP (vir: AKTRP)	4	jan-dec
3. Naloga: SVETOVANJE IN POMOČ PRI UVELJAVLJANJU UKREPOV KMETIJSKE POLITIKE		
3.1 Informiranje in svetovanje vlagateljem pri izvajanju ukrepov kmetijske politike iz Strateškega načrta 2023-2027 (IAKS ukrepi)		
Število ur: 6.330		
Št. usposabljanj	4	jan-dec
Št. osebnih svetovanj	4000	jan-dec
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	jan-dec
3.2 Pogojenost		
Število ur: 1347		
Št. usposabljanj	1	jan-dec
Št. osebnih svetovanj	100	jan-dec
Št. pripravljenih strokovnih gradiv in objav v medijih	1	jan-dec
4. Naloga: SVETOVANJE IN POMOČ PRI ORGANIZACIJI IN DELOVANJU REJSKIH ORGANIZACIJ, OP IN DRUGIH OBLIK PROIZVODNEGA ZDRUŽEVANJA KKMKG		
4.1 Organizacije in skupine proizvajalcev (v nadaljevanju OP-ji in SP-ji) ter druge oblike povezovanja		
Število ur: 1.348		
4.1.1. Vzpostavljanje različnih oblik združevanja kmetijskih pridelovalcev		
Št. usposabljanj, ogledov dobrih praks in posvetov	1	jan-dec
Št. osebnih svetovanj	30	jan-dec

Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	jan-dec
4.1.2 Varna hrana		
Št. usposabljanj/delavnic/ogledov dobrih praks	1	jan-dec
Št. osebnih svetovanj	25	jan-dec
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	jan-dec
4.2 Društva, nevladne organizacije in socialno podjetništvo		
Število ur: 1.545		
4.2 Društva, nevladne organizacije in socialna ekonomija	15	/
4.2.1 Delovanje društev, ki delujejo na področju kmetijstva ter sodelovanje z nevladnimi organizacijami in agrarnimi skupnostmi ter izvedba državnih tekmovanj		
Št. usposabljanj	2	jan-dec
Št. osebnih svetovanj	50	jan-dec
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	2	jan-dec
4.2.2. Socialno podjetništvo		
Število usposabljanj/delavnic/ogledov dobrih praks	1	jan-dec
Št. svetovanj	10	jan-dec
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	jan-dec
5. Naloga: SVETOVANJE NA PODROČJU KMETIJSKIH IN S KMETIJSTVOM POVEZANIH PREDPISOV		
Število ur: 1.313		
5.1 Pri pripravi kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisih sodeluje z MKGP, tako da na osnovi zaznanih razmer in situacij, ki jih dobiva pri svojem delu na terenu, daje predloge. Tu so še posebej pomembne socialne razmere, katerih zakonodaja spada pod druge resorje.		
Št. usposabljanj	0	/
Št. osebnih svetovanj	20	jan-dec
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	jan-dec
Št. strokovnih podlag za zakonodajne in druge dokumente	1	jan-dec
5.2 Strokovno sodelovanje z ministrstvi in drugimi državnimi institucijami pri pripravi predpisov, katerih vsebine se nanašajo na člane KMG, kmetijstvo, dopolnilne dejavnosti na kmetiji in razvoj podeželja vključno s predpisi na področju politike varstva narave in okolja, upravljanja voda, naravnih in drugih nesreč ter davčne in socialne politike.		
Št. usposabljanj	1	jan-dec
Št. osebnih svetovanj	20	jan-dec
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	jan-dec
Št. aktivnosti	1	jan-dec
5.3 Ozaveščanje javnosti o pomenu podeželja in več namenskosti kmetijstva, tudi z vidika varovanja okolja, varstva in trajnostne rabe voda, ohranjanja narave in blaženja ter prilagajanja na podnebne spremembe.		
Št. usposabljanj (predavanja, tečaji, seminarji, delavnice, krožki)	1	jan-dec
Št. osebnih svetovanj	30	jan-dec
Št. pripravljenih strokovnih gradiv, objav v medijih	1	jan-dec
5.4 Izvajanje programov državnega pomena, na podlagi predpisov in pogodb z drugih področij in programov državnega pomena, če so naloge vključene v program dela JSKS.		
Št. aktivnosti	1	jan-dec
6. Naloga: VODENJE, KOORDINACIJA, USPOSABLJANJE		
Število ur: 8.176		
6.1.1 Vodenje, usmerjanje in koordinacija(vključno s pripravo programa dela in poročanja)		
Št. sestankov, kolegijev...	15	jan-dec
Št. navodil, obrazcev, obvestil, orodij, protokolov...	1500	jan-dec
Svetovanje v zvezi s pridobitvijo NPK (izpolnjuje samo SKS)	0	/

6.1.2 Sodelovanje koordinatorjev JSKS s koordinatorji JS strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin in koordinatorji drugih JS ter MKGP		
Št.	12	jan-dec
6.1.3 Sodelovanje z drugimi ministrstvi in izvajalci drugih javnih služb, razvojno strokovnih nalog ali raziskovalnega dela ter z organizacijami, katerih delo se nanaša na delovanje JSKS doma in v tujini		
Št.	12	jan-dec
6.1.4 Sodelovanje v strokovnih delovnih skupinah in v strokovnih odborih za posamezna področja v kmetijstvu in s kmetijstvom povezanimi področji.		
Št.	50	jan-dec
6.2 Usposabljanje svetovalcev		
Permanentno usposabljanje kmetijskih svetovalcev na seminarjih, delavnicah... - število sodelovanj		
Št.	200	jan-dec
Usposabljanje svetovalcev po metodi CECRA - število		
Št.	3	jan-dec
Udeležba svetovalcev na ogledih dobrih praks - število		
Št.	88	jan-dec
7. Naloge po ceniku ministra		
7.1 Izdelava gnojilnih načrtov, bilanc gnojil, jemanjem vzorcev na terenu in izvajanjem talnih in rastlinskih testov, ter izdelavo načrtov kolobarja, po ceniku ministra		
Št. ur: 1.674		
Št.	40	jan-dec
7.2 Priprava analiz in mnenj za uporabnike, na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov		
Št. ur: 276		
Št.	100	jan-dec
7.3 Elektronsko izpolnjevanje in elektronska vložitev ZV po ceniku ministra, vključno z vnosi za posamezno KMG preko aplikacije "Sopotnik"		
Št. ur: 10.327		
Št.	3000	jan-dec

ODDELEK ZA ŽIVINOREJO

Oddelek za živinorejo želi rejcem na Primorskem in v Sloveniji omogočiti bolj konkurenčen položaj glede na sosednje rejce in rejske organizacije v sosednjih pokrajinah in državah. Oddelek bo, v skladu s svojimi poslovnimi in finančnimi zmožnostmi, v skladu s sprejetim letnim programom za posamezne živalske vrste (govedo, drobnica) in v skladu s potrebami kmetov, predstavljal servis primorski živinoreji. Identifikacija in registracija goveda in drobnice, spremljanje prireje mleka in mesa pri govedu in drobnici in plodnosti pri istih vrstah domačih živali ter odbira in ocena zunanosti so poglobitve dejavnosti na javnem delu Oddelka za živinorejo pri Zavodu. V letu 2024 bomo še naprej izvajali celoten vnos podatkov o identifikaciji goveda v CPZ na KIS preko dlančnikov v hlevu oziroma osebnih računalnikov na domu kontrolorjev. Spremljanje prireje mesa bomo prav tako nadaljevali v to smer. Izven dela javne službe (JS) bomo še nadalje pomagali rejcem pri vzpostavitvi individualnega registra drobnice za Centralni register drobnice, ki je bila izvedena naloga v prvi polovici leta 2023.

Na Oddelku za živinorejo bomo imeli zaposlenih 10 kontrolorjev, 1 koordinatorja kontrolorjev, 1 hlevarja, 1 hišnika, 1 laborantko, 1 rodovničarko, 1 delovodjo, 1 vodjo laboratorija, 1 živinozdravnika, 3 selekcioniste in 1 vodjo oddelka.

Stalež goveda ostaja pod 30.000 živali, verjetno zaradi težav s krmo v preteklem letu in posledično izločevanja. Število krav je v letu 2022 padlo pod 12.000, trenutno jih je 11.500. Število kmetij z govedom na Primorskem še vedno pada (2.218 leta 2023, 2.780 leta 2015). Med pasmami še vedno

prevladuje rjava pasma goveda s 1.973 kravami, sledita ji črno-bela in lisasta pasma ter cika s 444 kravami. Mesne pasme goveda zastopajo pasme šarole s 611, limuzin s 381 kravami. Skupaj je na območju Zavoda 235 kmetij s 3.206 kravami za prirejo mleka in 1.264 kmetij s 7.268 kravami za prirejo mesa oziroma teleta. 38 rej s 1019 kravami se ukvarja s prirejo mleka in rejo krav dojlj. Pri spremljanju prireje mleka (AT4) pričakujemo v letu 2024 še vedno približno 170 kmetij s 3.300 kravami. Na terenu je trenutno v uporabi 7 robotov različnih blagovnih znamk. Rejcem zagotavljamo vzorčnike za nemoteno izvajanje spremljanja prireje mleka, ki si jih sposojamo na ostalih zavodih. V kolikor se bo število robotov povečalo, bo potrebno vzorčnike nabaviti oz. najeti. V spremljanju prireje mesa v 2024 pričakujemo 15 kmetij s 340 kravami. Vedno več rejcev mesnih pasem govedi se odloča za t.i. B kontrolo, ki jo lahko v skladu z rejskim programom za pasmi šarole in limuzin, opravljajo rejci sami.

Stalež drobnice se je v letu 2023 nekoliko zmanjšal. Stalež pri mlečnih pasmah drobnice se počasi povečuje. Povečuje se število rej z drežniško pasmo koz in povečuje se število rej, ki redijo avtohtono jezersko-solčavsko ovco. Reja drežniških koz se še vedno razširja na območje cele Slovenije, kar ima pozitiven učinek pri ohranjanju pasme. V veliki meri je vzrok za znižanje staleža drobnice na Primorskem možno pripisati ponavljajočim, množičnim napadom zveri (največjo škodo povzročata volk in šakal) in opuščanju reje drobnice zaradi drugih vzrokov (starost nosilca, zaposlovanje v gospodarstvu, prehod na rejo govedi, predvsem krav dojlj). Število manjših (1-3 živali) rej se še vedno povečuje. V letu 2023 smo za namen vzpostavitve Centralnega Registra Drobnice opravili popis in registracijo drobnice na območju, ki ga pokriva Zavod. Po podatkih, ki so dostopni v CRD je stalež drobnice 21.771 ovc in 7293 koz. Plemenjakov (ovnov/kozlov) je okoli 900. V letu 2023 smo v rejske programe za različne pasme sprejeli 14 novih tropov (3 trope JS, 7 tropov ovc JSR pasme, 1 trop drežniških koz, 1 trop istrskih pramenk in po 1 trop sanskih in burskih koz). V letu 2024 tudi načrtujemo vključitev nekaj novih rej. Naloge iz rejskih programov bomo izvajali na 56 kmetijah z 5208 ovcami in na 41 kmetijah z 1253 kozami. Interes rejcev za sodelovanje v RP se povečuje. V sodelovanju z Biotehniško fakulteto bomo nadaljevali s posodobitvijo zajema podatkov pri spremljanju prireje mleka in mesa ter nalog genske banke pri drežniški kozi.

Plemenskih svinj in merjascev je približno 1.000 na 50 kmetijah in je še vedno zaznati povečan interes za rejo krškopoljskih prašičev v izpustih. Krškopoljskega prašiča vedno več redijo na kmetijah, ki imajo povezano gostinsko dejavnost na kmetiji. Povečuje se število gospodarstev z 1-3 prašičev za rejo. Skupno je na Primorskem registriranih 550 gospodarstev s prašiči.

Število kobil je težko oceniti, ker še ni popisa vseh kobil. Pri staležu približno 2.000 kobil na Primorskem prevladujejo kobile hladnokrvnih pasem.

Tržne dejavnosti kot so analize mleka, vzreja mladih plemenskih bikov, distribucija semena za območje Primorske, označevanje kopitarjev, dobava sirišč, kultur in sirarskih pripomočkov ter dobava in tiskanje ušesnih znamk doprinesejo dober del k prihodku oddelka.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica, Laboratorij za mleko je akreditiran pri Slovenski akreditaciji s številko akreditacije LP- 027 na področju preskušanja (SIST EN ISO/IEC 17025). Nabor metod, pri katerih se na akreditacijo sklicujemo, je razviden iz omenjene akreditacijske listine. Laboratorij analizira mleko krav in drobnice za potrebe spremljanja prireje mleka in plačevanja mleka. Naš splošni cilj je, da ta status regionalnega laboratorija za analize mleka z mednarodno priznano usposobljenostjo obdržimo tudi v prihodnosti.

Laboratorij bo leta 2024 analiziral cca. 32.000 vzorcev mleka iz AT4 kontrole krav iz območja Zavoda (letos v desetih mesecih 28.813) in 17.000 vzorcev mleka iz AT4 kontrole drobnice iz območja celotne Slovenije (letos 16.448) ter cca. 4.000 vzorcev za potrebe plačevanja mleka. Še naprej bomo intenzivno delali na širjenju ponudbe in trga za mlečno predelovalni sektor.

V vzrejališču mladih plemenskih bikov bomo skrbeli, da bo delo potekalo nemoteno. Planiramo nabavo vsaj 80 telet rjave, črno-bele, limuzin in šarole pasme ter bikca avtohtone pasme cika. Osnovni namen vzrejališča je vzreja plemenjakov za osemenjevalni center, dobro pa izkoriščamo prednosti bikov kot so odlična genetika, miren temperament, vodljivost, preverjena oploditvena sposobnost ter opravljen

pregled na boleznih. To je vodilo k povečanju prodaje za naravni pripust. Nadaljevali bomo s prodajo bikov na Hrvaško. Tudi v letu 2023 smo uspešno izpeljali licitacijo plemenskih bikov limuzin pasme na kombiniran način, v živo in on line preko spleta. Glede na pozitiven odziv kupcev, bomo s takim načinom nadaljevali tudi v prihodnje.

Izven dela JS strokovnih nalog v živinoreji bomo nadaljevali z distribucijo, po našem mnenju, najkvalitetnejših ušesnih znamk za govedo, drobnico in prašiče na slovenskem tržišču. Glede na potrebe in želje rejcev bodo na voljo različne ušesne znamke za začasno označitev ter znamke z epruветami, opremljenimi s konzervansom, za odvzem tkiva za genetske analize.

Še naprej bomo veliko pozornosti namenjali razstavam živali ter avkcijam. Po, v letu 2020 uspešno izpeljani spletni licitaciji tolminskih plemenskih telic in krav, prodajo nadaljujemo v živo. Kljub temu bomo prakso s predhodnim snemanjem živali in objavo posnetkov na youtube nadaljevali. Kmetijski inštitut Slovenije bo poskrbel, da bodo video posnetki živali ter njihovi podatki vidni na CPZ Govedo. Naša želja je, da se v prihodnje ponudba plemenskih živali objavlja v tej podatkovni zbirki.

Skrbeli bomo za nadaljevanje stikov s tujimi službami in strokovnjaki. Do javnosti bomo odprti in skrbeli bomo za redno informiranje. Izvajali bomo tudi druge dejavnosti za podporo kmetom.

Na oddelku so investicije vedno potrebne, najbolj se potreba kaže v vzrejališču. Poslopja in oprema so dotrajani, od nabave strojev za spravilo krme bo kmalu preteklo 20 let. Kot vedno bomo potrebovali nekaj opreme na področju informacijske tehnologije. Obseg investicij pa bo odvisen od investicijskih sposobnosti Zavoda.

ODDELEK ZA VARSTVO RASTLIN

S programi strokovnih nalog se v okviru razpoložljivih finančnih in kadrovskih virov zagotavlja izvajanje zastavljenih dolgoročnih in kratkoročnih (letnih ciljev) z opazovalno-napovedovalno dejavnostjo, s spremljanjem pojavov škodljivih organizmov rastlin, evidentiranjem in diagnostiko, izdelavo ocen tveganja in pripravo strokovnih podlag za ukrepe obvladovanja ŠO rastlin, ki so posebno nevarni za kmetijstvo, gozdarstvo in okolje in so regulirani s seznama EU Uredbe 2021/2285 in odločbami oziroma sklepi Evropske komisije o nujnih ukrepih ali uvrščeni na opozorilne sezname Evropske in sredozemske organizacije za varstvo rastlin (EPPO) ali predstavljajo posebno nevarnost na območju Slovenije ali so novi in potencialno nevarni. Nacionalni akcijski program za doseganje trajnostne rabe fitofarmaceutskih sredstev (v nadaljnjem besedilu: NAP) določa cilje in ukrepe za zmanjšanje tveganj in vplivov uporabe fitofarmaceutskih sredstev (v nadaljnjem besedilu: FFS) na zdravje ljudi in okolje ter spodbujanje razvoja in uvedbe integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi in alternativnih pristopov ali tehnik.

A. NALOGE ZDRAVSTVENEGA VARSTVA RASTLIN PO JAVNEM POOBLASTILU

V okviru Programa strokovnih nalog za leto 2024 bo naš zavod izvajal naloge na naslednjih področjih:

A.1 PRIPRAVA IN IZVAJANJE PROGRAMOV PREISKAV ZA KARANTENSKÉ ŠKODLJIVE ORGANIZME

Z namenom ugotavljanja navzočnosti novih in karantenskih škodljivih organizmov za območje EU ali za ugotavljanje razširjenosti posebej nevarnih karantenskih škodljivih organizmov na območju Slovenije, se za vsak škodljivi organizem pripravi program preiskav. Programi preiskav so določeni v Programu preiskav za ugotavljanje navzočnosti škodljivih organizmov rastlin za leto 2023, ki ga sprejme generalni direktor UVHVVR. Posamezen program preiskave vsebuje podatke o škodljivem organizmu, koordinatorju, izvajalcih, območju pregledov, mestih pregledov in druge podatke za izvedbo preiskave. V letu 2024 je za naš zavod predvidenih 17 programov preiskav.

A.2 NALOGE LABORATORIJSKIH PREISKAV

Laboratorijske preiskave rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov se izvajajo zaradi diagnostike škodljivih organizmov rastlin, predvsem s seznama IIA in IIB Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2021/2285 ter tudi drugih škodljivih organizmov rastlin, ki bi lahko ogrozili zdravje rastlin v Sloveniji in Evropski uniji. V Laboratoriju Oddelka za varstvo rastlin določamo vzorce odvzete v programih preiskav, v okviru sodelovanja s Kmetijskim inštitutom Slovenije, kot uradnim laboratorijem za določanje insektov in pršic.

A.3 STROKOVNA PODPORA UVHVVR

Strokovnjaki s področja zdravstvenega varstva rastlin zagotavljajo strokovno podporo UVHVVR pri spremljanju, zaznavanju in obvladovanju karantenskih in novih škodljivih organizmov ter drugih škodljivih organizmov, ki imajo škodljiv vpliv na pridelavo semenskega materiala in ostalo kmetijsko pridelavo. Strokovna podpora se izvaja v obliki izvajanja poskusov, podajanju strokovnih mnenj, pripravi podlag in izdelave navodil za njihovo obvladovanje ter strokovnih konzultacij, kot tudi sodelovanj na delovnih sestankih in srečanjih. Pomembna naloga je tudi zagotavljanje sprotnega obveščanja UVHVVR o novih najdbah ali drugih nenavadnih/povečanih pojavih škodljivih organizmov na območju Slovenije. Naloge, v povezavi s strokovno podporo, so strokovno sodelovanje na nacionalni, EU in mednarodni ravni, problematika drugih škodljivih organizmov, ki se pojavljajo na ozemlju Slovenije ali v državah EU in pomenijo nevarnost za zdravstveno varstvo rastlin v Sloveniji ter druge naloge povezane z zdravstvenim varstvom rastlin. Podrobni programi dela se opredelijo v letnih programih del.

B. JAVNA SLUŽBA ZDRAVSTVENEGA VARSTVA RASTLIN

B.1. OPAZOVANJE IN NAPOVEDOVANJE ŠKODLJIVIH ORGANIZMOV

Namen opazovalno napovedovalne dejavnosti je spremljanje pojava in razvoja gospodarsko pomembnih rastlinskih boleznih in škodljivcev ter z opozorili in napotki usmerjati pridelovalce k primernim varstvenim ukrepom ob upoštevanju dobre kmetijske prakse, optimalne in odgovorne rabe FFS.

B.1.1 Spremljanje razvoja škodljivih organizmov, ugotavljanje prisotnosti in razširjenosti škodljivih organizmov in spremljanje fenoloških faz kmetijskih rastlin

Program vključuje opazovanje in napovedovanje gospodarskih, reguliranih in novejših ŠO ter napovedovanje boleznih in škodljivcev v poljedelstvu, sadjarstvu, oljkarstvu, vinogradništvu in vrtnarstvu.

B.1.2 Zbiranje in analiziranje podatkov spremljanja škodljivih organizmov in fenoloških faz rastlin ter agrometeoroloških podatkov in upravljanje z modeli za napovedi

Meteorološke podatke bomo spremljali s pomočjo mreže agrometeoroloških postaj (Adcon telemetry). Program dela bo temeljil in se razvijal v smeri zagotavljanja dobre pokritosti in delovanja mreže agrometeoroloških postaj v povezavi z razvojem mreže fenoloških podatkov ter organizirane in natančno prostorsko opisne mreže opazovanj gospodarsko pomembnih ŠO kmetijskih rastlin. Natančna in hitra obdelava podatkov bo osnova za načrtovano izvajanje zdravstvenega varstva rastlin.

B.1.3 Vzpostavitev sistema digitalizacije spremljanj fenologije rastlin in ŠO

Vzpostavitev sistema digitalizacije in beleženje podatkov neposredno v UVH-apl. Podatki so na voljo on line v informacijskem sistemu UVH-apl.

B.1.4 Vzdrževanje Adcon postaj in senzorjev

Redno vzdrževanje, obnavljanje in delovanje meteoroloških merilnih postaj za zajemanje podatkov je eden od temeljnih pogojev za izvajanje opazovalno napovedovalne dejavnosti. V tem sklopu se izvaja naloge po programu dela UVHVVR.

B.1.5 Sodelovanje s kmetijsko svetovalno službo pri prognozi

Delo zajema sodelovanje s KSS (posamezni izvajalci), glede na značilnosti območja, ki ga pokrivajo ter usposabljanje za izvajanje različnih nalog varstva rastlin, koordinacijo izvajalcev na terenu, zbiranje, urejanje in obdelovanje podatkov s terena, sprotno seznanjanje izvajalcev z novostmi in ukrepi.

B.2. PROGNOŠČNA OPREMA

V letu 2024 je predvidena menjava radijskih postaj A733, A733 GSM postaj s postajami tipa A760 GSM, najmanj ene referenčne postaje A753 GSM z A764 GSM in menjavo WMO padavinskega senzorja ter menjava senzorjev za omočenost lista in kombiniranih senzorjev za temperaturo in zračno vlago (TR1) po predvidenem načrtu letnega preventivnega vzdrževanja, ki je dostopen pri UVHVVR. Predviden je nakup kombiniranega senzorja za temperaturo tal in vlago v različnih globinah za eno izmed referenčnih postaj, ki pa je odvisen od povišanja cen in možnosti instalacije (vrsta tal). Po potrebi (kurativno vzdrževanje) bomo izvedli menjavo ostalih senzorjev (padavine, solarni paneli, baterije,...).

Tabela: Izvajalci nalog pod A+B

Delavec	Delovno mesto	Število efektivnih ur
I017929	vodja Oddelka za varstvo rastlin	1712
I017119	specialist za varstvo rastlin	1760
I017120	specialist za varstvo rastlin	1752
I017120	specialist za varstvo rastlin	1704
I017093	strokovni sodelavec	1792
I017094	strokovni sodelavec	1704
I015013	laboratorijski tehnik	1776
I017093	strokovna sodelavka	1776
I017093	strokovna sodelavka	1800
Skupaj		15.776

B.3 STROKOVNE NALOGE POVEZANE Z RAZVOJEM ALTERNATIVNIH METOD IN TEHNIK ZA OBVLADOVANJE ŠKODLJIVIH ORGANIZMOV

B.3.1 Strokovne naloge s področja integriranega varstva rastlin s škodljivimi organizmi

Z namenom vključevanja inovativnih rešitev oziroma razvoja nekemičnih metod in sodobnih praks varstva rastlin, ki se bodo vključevale v smernice IVR, različne inštitucije na podlagi prepoznavanja težav v pridelavi in pričakovanih težav (zmanjševanje aktivnih snovi FFS, pojav novih škodljivih organizmov, razvoj odpornosti škodljivih organizmov) izvajajo različne strokovne naloge.

V letu 2024 načrtujemo izvedbo naslednjih poljskih poskusov:

- problematika zatiranja listnih uši in krvave uši na jablani,
- glivične bolezni na sadikah in v nasadih špargljev,
- preverjanje učinkovitosti jesenskega tretiranja vinogradov z žveplom za zmanjšanje izbruhov erinoze,
- obvladovanje bolezenskih stanj v vinogradih z uporabo alternativnih pripravkov,
- naravi prijazno obvladovanje pasastega grozdnega sukača (*Eupoecilia ambiguella*) in križastega grozdnega sukača (*Lobesia botrana*) z metodo konfuzije,
- posredni načini varstva oljk – zatiranje oljčne muhe z uporabo pripravkov na osnovi kaolina,
- dnevno spremljanje leta oljčne muhe z uporabo elektronskih feromonskih vab Trapview,
- obvladovanje paradižnikove rjaste pršice pri pridelavi paradižnika v zavarovanem prostoru,
- obvladovanje tulipanove pršice pri pridelavi česna,
- preizkušanje vpliva protiinsektnih mrež na pridelek češenj,
- spremljanje potreb glede FFS na področju oljkarstva, sadjarstva, vinogradništva in vrtnarstva,
- biotično zatiranje škodljivcev v zavarovanih prostorih.

Podrobni programi poljskih poskusov so opredeljeni v letnih programih dela.

Spremljali bomo potrebe po registraciji FFS v pridelavi pečkarjev, koščičarjev, oljk, vinske trte, jagodičja in vrtnin ter pripravili predloge za registracijo oz. razširitev dovoljenj za uporabo potrebnih sredstev ter s strokovnimi mnenji podprli registracije FFS.

Strokovne naloge je potrebno uskladiti z UVHVVR zato so možne spremembe!

B.3.2 Strokovna gradiva in portal IVR

Za usposobitev kmetijskih svetovalcev in pridelovalcev za izvajanje različnih metod ali kombinacij metod integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi je zelo pomemben prenos strokovno podprtih informacij in rezultatov strokovnih nalog. Zaključki nalog bodo predstavljeni na različnih strokovnih posvetih, predavanjih, prikazih. Pomemben del prenosa znanja in informacij so tudi smernice, tehnološki listi oziroma priporočila za obvladovanje obravnavanega škodljivega organizma, ki se oblikujejo na podlagi zaključkov nalog. Sodelovali bomo pri pripravi Tehnoloških navodil za biotično varstvo rastlin za leto 2024, ki jih bo izdalo MKGP.

V okviru te naloge bomo posodobili vsebine s področja oljkarstva (smernice za integrirano varstvo oljk in opisni listi posameznih škodljivih organizmov oljke):

B.3.3 Strokovno sodelovanje in izobraževanje na nacionalni ravni:

Za bolj celostno prepoznavanje težav v kmetijski pridelavi, iskanje ter oblikovanje možnih ukrepov za obvladovanje posameznih škodljivih organizmov v kmetijski pridelavi je potrebno strokovno sodelovanje ter izmenjava izkušenj in znanj med strokovnjaki z različnih področij delovanja.

Z namenom večje strokovne povezanosti kmetijskih strokovnjakov in nadgradnje znanja se v času oblikovanja in izvajanja strokovnih nalog strokovno, formalno in neformalno povezujemo. Strokovnjaki JS ZVR strokovno sodelujejo z drugimi javnimi službami na področju kmetijstva (JS v vrtnarstvu, JS v poljedelstvu, JS v vinogradništvu, JS v sadjarstvu, JS v oljkarstvu, JSKS). V letu 2024 bomo sodelovali v strokovni skupini za vrtnarstvo in poljedelstvo ter v strokovni skupini za sadjarstvo in vinogradništvo.

B.3.4 Prenos znanja (svetovanje in usposabljanje kmetijskih svetovalcev in pridelovalcev)

Za prenos znanja o ukrepih integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi v prakso je pomembno redno osveščanje in izobraževanje kmetijskih svetovalcev in pridelovalcev.

Imetnikom rastlin, zlasti tržnim pridelovalcem omogočamo kakovostno strokovno podporo in informacije pri prepoznavanju in učinkovitem obvladovanju rastlinskih bolezni in škodljivcev v skladu z načeli dobre prakse varstva rastlin in veljavno zakonodajo. V tem sklopu se izvaja terenske ogledne in svetovanje o potrebnih ukrepih za obvladovanje ŠO rastlin in druge oblike izobraževanj v skladu z zakonodajo.

Po zaključku poljskih poskusov bomo rezultate posameznih nalog predstavili v obliki različnih tehnoloških priporočil in listov, prispevkov v različnih medijih in na posvetih ter svetovalcem in pridelovalcem na predavanjih, prikazih, delavnicah,... predstavili dobre kmetijske prakse.

C. IZVAJANJE USPOSABLJANJ ZA UPORABNIKE FITOFARMACEVTSKIH SREDSTEV IN ZA ODGOVORNE OSEBE ZDRAVSTVENEGA VARSTVA RASTLIN

Poteka na podlagi javnega pooblastila, naloga se financira iz tečajev; izvajalec: I017094 - strokovni sodelavec. Zbiranje prijav kandidatov za osnovna in obnovitvena usposabljanja za uporabnike FFS in za odgovorne osebe ZVR; organizacija, zagotavljanje predavateljev in infrastrukture za izvedbo; vnos in obdelava podatkov o udeležencih in preizkusih znanja; izdajanje oz. potrjevanje izkaznic; arhiviranje in vzdrževanje arhiva o udeležencih in izdanih izkaznicah; poročanje UVHVVR.

Tabela: Finančno ovrednotenje nalog (€)

Naloga	Stroškovna postavka	PP	Znesek
A.1. UKREPI ZA VARSTVO RASTLIN 21-27-EU	Delo	221069	18.794,12
	Materialni stroški		1.387,00
	Analize		4.560,00
	Skupaj A		24.741,12
A.1. Ukrepi za varstvo rastlin 15-20 SLO	Delo	221070	54.049,96
	Materialni stroški		13.287,00
	Analize		10.640,00
	Skupaj A		77.976,96
A.2. Javna pooblastila zdravstvenega varstva rastlin – naloge laboratorijskih preiskav	Delo	130050	500,00
	Materialni stroški		0,00
	Skupaj A		500,00
A.3. Javna pooblastila zdravstvenega varstva rastlin – strokovna podpora UVHVVR	Delo	130036	69.487,20
	Materialni stroški		32.100,00
	Skupaj A		101.587,20
B. Naloge javne službe zdravstvenega varstva rastlin na podlagi koncesije	Delo	130053	166.695,20
	Materialni stroški		33.200,00
	Investicije v opremo (B.2.)		9.500,00
	Skupaj B		209.395,20
SKUPAJ delo			309.526,48
SKUPAJ materialni stroški			79.974,00
SKUPAJ investicije			9.500,00
SKUPJA analize			15.200,00
SKUPAJ VREDNOST VSEH NALOG (A+B)			414.200,48

Finančno ovrednotenje nalog za leto 2024 je potrebno uskladiti z UVHVVR zato so možne spremembe!

SADJARSKI CENTER BILJE

Program dela JS na področju sadjarstva za leto 2024 bo obsegal strokovne naloge programa JS v sadjarstvu za obdobje 2018-2024, raziskovalno dejavnost s sodelovanjem pri raziskovalnih projektih in druge aktivnosti, s katerimi bomo pripomogli k razvoju slovenskega sadjarstva. Izvajalec javne službe v sadjarstvu je Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije – Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica v notranji organizacijski enoti Sadjarski center Bilje, Bilje 1, 5292 Renče. Program dela je razdeljen po strokovnih nalogah in vključuje tudi program podizvajalcev (UL BF, KIS). Večina poskusov poteka v nasadu SC Bilje, izjeme so zabeležene v kratkih opisih poskusov. Nadaljevali bomo s prenosom znanja na uporabnike s pomočjo predavanj, prikazov, strokovnih prispevkov na posvetih, kongresih, s sodelovanjem v televizijskih in radio oddajah in s pomočjo drugih sredstev javnega obveščanja.

Strokovne naloge so:

- Introdukcija koščičarjev in kakija
- Tehnologije pridelave koščičarjev in kakija
- Zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala koščičarjev in kakija

1. Introdukcija koščičarjev in kakija

Namen naloge: Namen naloge introdukcija koščičarjev in kakija je preizkušati novejšo tržno zanimivo sorte in podlage, ki so bile požlahtnjene ali selekcionirane v tujini. V naših podnebnih in talnih razmerah bi lahko v proizvodnih nasadih nadomestile sorte in podlage s slabšimi pridelovalnimi lastnostmi (količina in kakovost pridelka, odpornost, tržna zanimivost, prilagodljivost ...).

Dolgoročni cilji:

- neodvisni izbor sort, klonov in podlag za koščičarje in kaki na osnovi večletnih fenoloških opazovanj, meritev parametrov vegetativne rasti in rodnosti ter pomoloških analiz plodov; odbira tistih, ki so prilagojene slovenskim talnim in podnebnim razmeram, so odpornejše proti različnim škodljivcem in boleznim v skladu z usmeritvijo k okolju prijaznim načinom pridelave in bi lahko izboljšale ponudbo koščičarjev in kakija v Sloveniji;
- uvajanje novih sort, klonov in podlag v pridelavo v Sloveniji;
- dopolnitev Sadnega izbora sort, klonov in podlag glede na rezultate preizkušanj.

Kazalniki za doseganje dolgoročnih ciljev:

- vzdrževanje in dopolnjevanje kolekcije sort koščičarjev in kakija za potrebe introdukcije;
- število sort koščičarjev in kakija, ki so vključene v introdukcijo;
- število preizkušenih sort koščičarjev in kakija, ki so vključene v Sadni izbor za Slovenijo.

Letni cilji – plan dela v letu 2024:

- 1) Preizkušanje novih sort češnje: 4 nove sorte + 1 standardna sorta češnje (l. 2019), 9 novih + 2 standardni sorti češenj (2021).
- 2) Preizkušanje 8 podlag za češnjo v primerjavi s standardoma sejanec češnje in Gisela 5 (2022, sorta Grace Star).
- 3) Preizkušanje novih sort marelice: 6 sort marelice + 1 standardna (2021).
- 4) Preizkušanje novih sort breskev in nektarin: 8 sort breskev, 5 sort nektarin + 2 standardni sorti breskev (2017), 10 sort breskev +2 standardni sorti (2021).
- 5) Preizkušanje 1 sorte slive v primerjavi s standardom; preizkušanje 1 podlage za slivo v primerjavi s standardom (2018), UL BF, Ljubljana.
- 6) Preizkušanje 5 podlag za slivo v primerjavi s standardom sejanec mirabolane (2018, 2 sorti).
- 7) Preizkušanje novih sort slive: 8 sort + 2 standardni sorti (2021).

Kazalniki za doseganje letnih ciljev:

- 1) Število sort in dreves v spremljanju po posameznih sadnih vrstah.
- 2) Število degustacij in ocenjenih sort na degustacijah.
- 3) Fenološka opazovanja za sorte v preizkušanju.
- 4) Opravljene meritve količine pridelka, vrednotenje plodov, analize plodov.
- 5) Predstavitve sort na razstavah sadja.
- 6) Predstavitve sort in podlag v strokovnih publikacijah ter v sredstvih javnega obveščanja.
- 7) Letna poročila vseh poskusov.

2. Tehnologije pridelave koščičarjev in kakija

Namen naloge: S tehnološkimi poskusi na sortah, klonih in podlagah sadnih rastlin iščemo nove, optimalne tehnološke rešitve za doseganje večjih pridelkov, boljše kakovosti sadja, za zmanjševanje stroškov pridelave in blaženje vpliva podnebnih sprememb. Izbrana sorta ali podlaga gre skozi dvostopenjski sistem preizkušanja; najprej introdukcija, nato tehnološki poskus.

Dolgoročni cilji:

- optimalne tehnološke rešitve za različne načine pridelave;
- doseganje večjega hektarskega pridelka z izboljšanjem kakovosti plodov.

Kazalniki za doseganje dolgoročnih ciljev:

- število izvedenih tehnoloških poskusov na koščičastih sadnih vrstah in kakiju;
- število izdanih tehnoloških navodil za uporabnike.

Letni cilji – plan dela v letu 2024

- 1) Pokrivanje češenj z večfunkcijsko zaščito Keep in Touch® System.
- 2) Vpliv tretiranja s sredstvi za povečanje odpornosti na pokanje plodov pri češnji.
- 3) Primerjava gojitvene oblike multiaxe z vretenom na češnji.
- 4) Izboljšanje dozorevanja plodov kakija.
- 5) Primerjava dveh pozno brstečih ekotipov sorte Kaki Tipo s standardom.
- 6) Visoko cepljenje marelic.
- 7) Vpliv uporabe listnih gnojil na količino in kakovost plodov pri breskvi (UL BF).
- 8) Preizkušanje hruške sorte Harrow Sweet na dveh različnih podlagah in treh gostotah sajenja.
- 9) Skladiščenje odpornih sort jabolk v NA.

Kazalniki za doseganje letnih ciljev

- 1) Opravljeni prikazi rezi in drugih tehnoloških ukrepov.
- 2) Prenos znanja na pridelovalce, svetovalce in ostalo javnost s predstavitvijo rezultatov poskusov v publikacijah, na predavanjih, dogodkih, z objavami na spletni strani JS sadjarstvo, KGZS – Zavod GO, s prispevki v medijih.
- 3) Opravljene meritve količine pridelka, vrednotenje plodov, analize plodov, letna poročila vseh poskusov.

3. Zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala koščičarjev in kakija

Namen naloge: Zagotavljanje kakovostnega izhodiščnega materiala (kategorije CAC izhodiščni material) najbolj iskanih sort koščičarjev in kakija.

Dolgoročni cilji:

- 1) Zagotavljanje cepičev višje kakovosti (testiran CAC material) odbranih sort breskev, nektarin, sliv in marelic iz mrežnika I za oskrbo drevesničarjev.
- 2) Zagotavljanje cepičev CAC kategorije najbolj razširjenih sort breskev, nektarin, sliv in marelic iz mrežnika II v Biljah ter cepičev češnje, višnje in kakija iz matičnega nasada v Biljah.

Kazalniki za doseganje dolgoročnih ciljev:

- 1) Število izhodiščnega materiala (cepičev) po sadnih vrstah in sortah ter kategoriji (CAC in CAC testiran material). Letno pridelavo cepičev ocenjujemo na 110.000, prodajo pa na 60.000 oces.

Letni cilji – plan dela v letu 2024

- Dosaditev in oskrba matičnih dreves za shemo višje kakovosti testiran CAC material v mrežniku I.
- Oskrba matičnih dreves kategorije CAC v mrežniku II ter na prostem.
- Zagotavljanje CAC cepičev iz mrežnika II in na prostem v matičnem nasadu češenj, višenj in kakija.
- Zamenjava protiinsektne mreže na mrežniku I in PC plošč na mrežniku II.

Kazalniki za doseganje letnih ciljev

- 1) Število posajenih matičnih dreves v mrežniku I (81), prekrit mrežnik I menjava PC plošč na mrežniku II.
- 2) Število vzdrževanih matičnih dreves kategorije CAC v mrežniku II in nasadih (331).
- 3) Število cepičev CAC (60.000) kategorije iz matičnih nasadov v mrežniku II in na prostem v Biljah.
- 4) Letno poročilo o opravljenem delu.

4. Vzdrževanje poskusnega materiala

Novi nasadi za potrebe introdukcije in tehnologije pridelave

- 1) Sadike češnje sorte Burlat/Gisela 6 in Grace Star/Gisela 6 (2022) za potrebe tehnoloških poskusov.
- 2) Sadike breskve (Redhaven, Maria Marta, 88 dreves, 2024) in slive (Stanley, Valjevka, Jofela, 90 dreves, 2024) za potrebe tehnoloških poskusov.

Vzdrževanje že ovrednotenih nasadov: Bilje češnja 0,13 ha (2008, 2013), jablana 0,5 ha (2003) in hruška 0,3 ha (2007). V premeni je še približno 1,5 ha zemljišč.

PREDVIDENE INVESTICIJE V LETU 2024

V letu 2024 nameravamo izvesti naslednje investicije:

- 1) Nakup mulčerja kladivarja z odmično ščetko za oskrbo tal v vrsti.
- 2) Zamenjava protiinsektne mreže na mrežniku I in PC plošč v coku mrežnika II.
- 3) Nakup potrebne namakalne opreme.
- 4) Menjava protitočne mreže.
- 5) Nakup sadik za potrebe introdukcija, tehnologije pridelave in matični nasadi.
- 6) Nakup orodja in opreme za vzdrževanje nasadov.
- 7) Menjava oken in zaves v pisarnah in sejni sobi SC Bilje.
- 8) Sanacije pisarne/knjižnice SC Bilje v mansardi.

Obrazložitev potreb

- 1) Za obdelavo tal v medvrstnem prostoru in pod drevesi bomo kupili nov mulčer kladivar z odmično ščetko za oskrbo tal v vrsti.
- 2) Dotrajano in raztrgano protiinsektno mrežo na mrežniku II bomo nadomestili z novo, zamenjali bomo tudi PC cokel na mrežniku II.
- 3) V novih nasadih bomo nadaljevali s postavitvijo visečih (upside down) mikrorazpršilcev, ki omogočajo obdelavo v vrsti.
- 4) Načrtujemo zamenjavo dela dotrajane protitočne mreže, uničene v nevihti julija 2023.
- 5) V letu 2024 načrtujemo sajenje manjšega števila dreves v introdukciji, tehnoloških poskusih in matičnih nasadih.
- 6) Nabavili bomo nekaj orodja in drobne opreme za vzdrževanje nasadov ter potrebno število PVC zabojev.
- 7) Lesena okna z roletami so dotrajana in potrebna menjave.
- 8) Knjižnica in pisarna v mansardi SC Bilje je po nevihti julija 2023 potrebna obnove. Predvidena je menjava ladijskega poda na stropu, namestitvev gips plošč, menjava parketa s keramiko ...

ODDELEK POSKUSNI CENTER ZA OLJKARSTVO

Oljkarstvo je v Sloveniji omejeno na Slovensko Istro in na del Goriških Brd ter Goriškega, kjer je to tradicionalna kmetijska panoga. Pomen ima tako pri ohranjanju značilne mediteranske krajine in kulturne dediščine, kot tudi za trajnostni razvoj tega območja. Po podatkih MKGP (<https://www.gov.si teme/oljkarstvo/>) znaša skupna površina oljčnikov v Sloveniji 2.571 ha (raba tal), obstaja pa potencialna možnost za širitev nasadov oljk do skupaj 3.600 ha. V register je vpisanih 1.630 ha, od tega 95% v Slovenski Istri. Hiter razvoj oljkarstva beležimo po letu 1980, predvsem pa po 1990, vendar predstavljajo razdrobljenost oljčnikov in za oljkarstvo značilna majhna kmetijska gospodarstva omejujoč faktor za intenzivnejšo pridelavo oljk.

Za zagotavljanje zgoraj navedenih potreb panoge se bodo izvajale naslednje strokovne naloge v proizvodnji kmetijskih rastlin v okviru programa Javne službe v oljkarstvu za leto 2024:

- selekcija oljk,
- introdukcija oljk,
- zagotavljanje matičnega sadilnega materiala oljke,
- tehnologije pridelave oljke,
- ugotavljanje vrednosti oljk za predelavo.

V okviru strokovnih nalog se bo zagotavljala ustrezna strokovna podpora izvajalcem javnih služb ter pridelovalcem oljk in oljčnega olja.

1. Selekcija lokalnih sort oljk

1.1 Pregled dosedanjega dela po sortah in drugih genskih virih

V letu 2024 bomo z namenom priprave skupne publikacije opazovanih akcesij v minulih letih, ponovno pregledali in obdelali vse podatke ter pripravili zbir podatkov za posamezno akcesijo (morfološka in agronomska). Sodelovali bomo tudi pri pripravi baze podatkov genotipizacije.

1.2 Izvajanje selekcije

Namen naloge: Na celotnem oljkarskem območju (Slovenska Istra, Goriška Brda, Goriška) je še vedno veliko neraziskanih akcesij, ki bi jih bilo potrebno raziskati in za njih ugotoviti primernost pridelave v našem območju. V letu bo opravljen pregled izbranih akcesij ter pregled terena in odbira zanimivih genotipov med potencialno različnimi domačimi sortami, kjer bo opravljena genotipizacija (UP, FAMNIT).

Najperspektivnejši genotipi bodo vključeni tudi v morfološka opazovanja. Z izbranih dreves bomo, v kolikor bo možno, vzorčili material (socvetja, liste, plodove) za izvajanje meritev, opisovanj in za fotografiranje ter preverili oljevitost v laboratorijski oljarni.

Dolgoročni cilji:

- ohranjanje biodiverzitete,
- odbira zanimivih genskih virov oljk/sort;
- vključevanje najobetavnejših genskih virov oljke v koleksijske nasade za dodatno preučevanje;
- med potencialno različnimi domačimi in udomačenimi sortami izbrati rastline kandidatke in jim določiti genotip;
- na podlagi rezultatov dodatnih preučitev bodo izbrane lokalne sorte zasajene v matične nasade, ki bodo namenjeni za nadaljnje razmnoževanje in širjenje v nove nasade.

Kazalniki za doseganje dolgoročnih ciljev:

- pregled terena in izbira najperspektivnejših genskih virov - število genotipiziranih, morfološko opisanih rastlin s preverjeno oljevitostjo in opredeljenimi značilnostmi,
- število razmnoženih sort in drugih genskih virov oljk,
- postavitve koleksijskega nasada.

Letni cilji in kazalniki za doseganje letnih ciljev:

- pregled terena in izbira najperspektivnejših sort - število izbranih genskih virov,
- morfološka opazovanja - število spremljanih genskih virov,
- ocena rodnega nastavka in spremljanje rodnosti - število spremljanih genskih virov,
- spremljanje rodnosti in oljevitosti in priprava olja za analize - število spremljanih genskih virov in pripravljene olja,

- razmnoževanje - število razmnoženih genskih virov, vloženi potaknjencev, število sadik po sortah (naloga 3),
- genotipizacija genskih virov – število genskih virov z opravljeno genotipizacijo (UP, FAMNIT),

2 Introdukcija oljk

2.1 Pregled dosedanjega dela po sortah

V letu 2024 bomo z namenom priprave skupne publikacije opazovanih akcesij v minulih letih, ponovno pregledali in obdelali vse podatke ter pripravili zbir podatkov za posamezno akcesijo (morfološka in agronomska). Sodelovali bomo tudi pri pripravi baze podatkov genotipizacije.

2.2 Izvajanje introdukcije

Namen naloge: V Sloveniji imamo štiri kolekcijsko-introdukcijske nasade oljk: Purissima, Šempeter 2007, Šempeter 2014 in Višnjevnik, v katerih so zbrane tako domače kot tuje sorte, ki bi bile lahko primerne za gojenje tudi pri nas. Med navedenimi se trenutno vzdržuje samo nasad Purissima. Nasad Šempeter 2014 in Višnjevnik, ki sta nastala v okviru projekta Uelije II v letu 2014, vključujeta znane in neznane sorte, ki bi jih bilo potrebno še preučiti. V introdukcijsko-kolekcijskem nasadu Šempeter in Purissima bomo spremljali kondicijo dreves – volumen krošnje, fenofaze (s poudarkom na cvetenju in dozorevanju), ocenili rodnost oziroma stehtali pridelek (Purissima) ter vzorčili plodove za preverjanje mase plodov, oljevitosti, indeksa zrelosti plodov in trdote. Spremljali bomo tudi občutljivost na boleznin škodljivce (pavje oko, oljčna muha, oljčni molj). Rezultati bodo zbrani in objavljeni na spletni strani. Številne informacije pridobljene iz obeh kolekcij omogočajo spremljanje situacije v oljkarstvu okrepljene z natančnejšimi podatki tekom posameznega leta. Tako lahko na podlagi vseh ocen (cvetenje, pridelek...), tehtanjem pridelka, preverjanjem oploditve in spremljanjem meteoroloških podatkov ugotavljamo stanje v posameznem letu in poskušamo najti razloge za dano situacijo. Zbrani podatki bodo služili za izbor sort za natančnejše spremljanje, zanimive sorte pa bodo v prihodnje opisane s pripravljenimi priporočili. Vzorci olja bodo vključno s plodovi, koščicami in listi predstavljeni na razstavah.

Dolgoročni cilji:

- ohranjanje biodiverzitete,
- odbira zanimivih sort, primernih za širjenje v nove nasade.

Letni cilji in kazalniki za doseganje letnih ciljev:

- ocena volumna krošnje in kondicije drevesa v treh nasadih - število spremljanih sort
- spremljanje fenofaz (poudarek na cvetenju in dozorevanju) v treh nasadih – število spremljanih sorti,
- spremljanje meteoroloških podatkov – število spremljanja,
- preverjanje identičnosti sorte (genotipizacija – UP, FAMNIT) – število preverjenih sort,
- ocena rodne nastavka in spremljanje rodnosti v treh nasadih – število ocenjenih sort,
- spremljanje občutljivosti na boleznin škodljivce in ekstremne okoljske razmere – število spremljanih sort,
- ugotavljanje oljevitosti v laboratorijski oljarni in priprava vzorcev olja – število sort,
- spremljanje oploditve in zaprte oploditve – število spremljanih sort (naloga 4.2),
- izdelava priporočil o primernosti posameznih sort za gojenje – število sort, ki bodo zajete v priporočila,
- število razstav in število razstavljenih sort/akcesij.

3 Zagotavljanje matičnega sadilnega materiala

Namen naloge: V Sloveniji imamo matični nasad sorte Istrska Belica (Nad Lamo - Bivje (KMG-MID 100361343, GERK-PID 605179, površina 7610 m²), medtem smo imeli za druge sorte le posamezna matična drevesa. V letu 2023 je bil zasajen matični nasad z domačimi sortami – sadike smo pripravili v okviru nalog PCO. Zaradi razmer v preteklosti in nerazjasnjene primernosti potaknjencev ali drugačne podlage je pridelava domačega sadilnega materiala skoraj zamrla. Ker ja za zagotavljanje rodnosti, stabilne pridelave in značilnega oljčnega olja izrednega pomena kakovostni sadilni material, je zagotavljanje domačega sadilnega materiala in ohranjanje ključnih sort, prilagojenega slovenskim rastlinam razmeram, zelo pomembno. V letu 2024 se bo nadaljevalo vzdrževanje matičnega nasada 'Istrske Belice' za potrebe razmnoževanja. Na terenu se bo nadaljevalo z odbiranjem različnih akcesij, ki jih bomo poskušali razmnožiti.

V okviru te naloge bomo vzdrževali matični nasad oljk in razmnoževali nove genotipizirane akcesije in tiste genotipe, ki jih potrebujemo za zasaditev v kolekcijski nasad.

Dolgoročni cilji:

- zagotovitev matičnih dreves registriranih domačih in udomačenih sort,
- ugotoviti primeren način pridelave sadilnega materiala, s katerim bodo postavljeni temelji za ponovno vzpostavitev proizvodnje sadik in s tem pridelovalcem oljk omogočena nabava sadik, primernih za naše okolje (sorta, manjša občutljivost na nizke temperature, hitra obnova po pozebi).

Kazalniki za doseganje dolgoročnih ciljev:

- vzdrževani osnovni matični nasadi ali posamezna drevesa sorte Istrska Belica in lokalnih sort Buga, Štorta, Črnica in Mata,
- priprava tehnologije pridelave sadik sorte Istrska belica in drugih lokalnih sort.

Letni cilji in kazalniki za doseganje letnih ciljev:

- vzdrževanje matičnega nasada sorte Istrska Belica za potrebe razmnoževanja – dobro vzdrževan nasad na lokaciji Nad Lamo - Bivje,
- izbira matičnih rastlin drugih domačih sort - število odbranih rastlin po sortah,
- razmnoževanje avtohtonih sort različnih genotipov (Buga, Črnica, Drobnica, Istrska belica, Mata, Štorta...) za vzgojo sadik za zasaditev v matične nasade oziroma kolekcijske nasade (število vključenih genotipov)
- vzpostavitev novih matičnih nasadov / matičnih dreves lokalnih sort – število odbranih rastlin, izbrano zemljišče za matični nasad (ZRS, IZO)
- ugotavljanje primerne tehnologije razmnoževanja za sorto Istrska Belica in druge lokalne sorte – število sort, kjer se bo ugotavljala tehnologija razmnoževanja.

4 Tehnologija pridelave oljk

4.1 Ugotavljanje ustrezne tehnologije pridelave sorte Istrska Belica

Namen naloge: Potaknjenci sorte Istrska belica so bili pred leti uspešno uvedeni v Sloveniji, vendar so informacije s terena o njihovi rodnosti zelo različne. Zaradi težav z rodnostjo v nekaterih nasadih te sorte na potaknjencih, se je razmnoževanje s potaknjenci ustavilo. Primerjali smo rodnost v nasadih z različno tehnologijo pridelave in različnimi podlagami, da bi ugotovili primerno tehnologijo za pridelavo sorte Istrska Belica na potaknjencih. Dosedanji rezultati kažejo, da se lahko s primerno tehnologijo doseže zelo dobra rodnost tudi na potaknjencih.

Spremljanje prehranjenosti (foliarna analiza) sorte Istrska Belica pa kaže na zmanjševanje vsebnosti dušika, kar pa lahko privede do pomanjkanja ter znižanja rodnosti in do alternance. V letu 2024 bomo zaradi spremljanja prehranjenosti na štiridesetih različnih lokacijah / tretiranjih / podlagah odvzeli vzorce listja in opravili foliarne analize. Podatki foliarnih analiz bodo obdelani in primerjani s podatki predhodnih let in rezultati analize tal iz preteklih let.

Pri plodovih sorte Istrska Belica bomo preverjali napadenost z oljčnim moljem in ugotavljali poškodbe semena. To bomo spremljali na najmanj 10 lokacijah v predvidoma osmih terminih.

V oljčnikih še zmeraj ne dosegamo primernih pridelkov olja na površino, zato bomo v letu 2024 nadaljevali s tehnološkim poskusom foliarnega gnojenja na sorti Istrska Belica in Leccino (zaradi enotnega poskusa je vključena v nalogo 4.1, namesto v nalogo 4.2). Spremljali bomo vsebnost hranil v listih, oploditev, rodnost ter oljevitost v laboratorijski oljarni in s Soxhletom. Ovrednotili bomo učinek foliarnega gnojenja z različnimi pripravki na hektarski donos ter ekonomičnost izvajanja foliarnega gnojenja.

V letu 2024 bomo zastavili večletni poskus različne rezi pri oljki na sortah Istrska Belica in Leccino (zaradi enotnega poskusa je vključena v nalogo 4.1, namesto v nalogo 4.2), kjer bomo spremljali pridelek oljk in olja (oljevitostj v laboratorijski oljarni).

Dolgoročni cilji:

- s preverjanjem obstoječih tehnologij pridelave in rodnosti sorte Istrska Belica na potaknjencih in drugih podlagah pripraviti informacije za uporabnike o primerni tehnologiji pridelave te sorte na potaknjencih,
- natančneje opredeliti prednosti in pomanjkljivosti sorte razmnožene s potaknjenci,

- določiti tehnologijo priprave sadik in primerne podlage za sorto,
- ugotoviti spremembe v prehranjenosti opazovanih nasadov, ki nastajajo zaradi sprememb pri gnojenju,
- na podlagi spremljanja prehranjenosti sorte na različnih podlagah pripraviti priporočila za primeren način gnojenja.

Kazalniki za doseganje dolgoročnih ciljev:

- izdelana priporočila za pridelavo sorte,
- spremljanje hranil za primerno gnojenje za doseganje boljše rodnosti.

Letni cilji in kazalniki za doseganje letnih ciljev:

- spremljanje prehranjenosti - analize vsebnosti hranil v listih: število vzorcev, kjer se spremlja prehranjenost in analize vsebnosti hranil,
- primerjava prehranjenosti v opazovanih nasadih med različnimi leti (vpliv sprememb v gnojenju) in povezave z analizami tal,
- obdelava obstoječih podatkov rodnosti po terenu pri različnem načinu razmnoževanja – obdelani podatki in število opazovanih nasadov in primerjava z rezultati foliarnih analiz in analiz tal,
- preučevanje poškodb semena zaradi oljčnega molja in drugih dejavnikov (abiotskih, drugih) in ugotavljanje vpliva na pridelek
- preučevanje vpliva foliarnega gnojenja na prehranjenost (foliarne analize), oploditev, rodnost in oljevitost – število tretiranj in opravljenih analiz
- preučevanje različnih načinov rezi na rodnost in oljevitost – število obravnavanj, ponovitev, sort – opravljeno tehtanje in preverjanje oljevitosti v laboratorijski oljarni

4.2 Ugotavljanje ustrezne tehnologije pridelave in primernosti za gojenje drugih sort

Namen naloge: V obstoječih kolekcijskih nasadih in na terenu so zasajene tako domače kot tuje registrirane sorte, za katere so v okviru dosedanjih strokovnih nalog že ugotavljali primernost pridelave, vendar v premajhnem obsegu, da bi lahko na podlagi teh podatkov pripravili končne ugotovitve o primernosti intenzivnega širjenja v proizvodne nasade. Opazovanja, ki se izvajajo v introdukcijsko - kolekcijskih nasadih bomo nadgradili z opazovanji na terenu. Na 18 sortah v Slovenski Istri in 7 sortah v Šempetru bo potekalo spremljanje oploditve po projektu RESGEN. Vsi rezultati bodo zbrani v letnem poročilu, ki bodo osnova izdelavo priporočil za tehnologijo pridelave posameznih sort v nadaljnjih letih. Zaradi nizkih pridelkov v naših nasadih bomo izvajali poskus foliarnega gnojenja pri sorti Leccino (v okviru naloge 4.1).

Dolgoročni cilji:

- preučiti nekatere zanimive registrirane sorte in ugotoviti primernost širjenja v proizvodne nasade.
- zvišati pridelke

Kazalniki za doseganje dolgoročnih ciljev:

- število spremljanih sort,
- priprava zbirke podatkov in priporočila za širjenje v nasade,
- število poskusov, ki omogočajo zvišanje pridelkov

Letni cilji in kazalniki za doseganje letnih ciljev:

- spremljanje oploditve in primerjava oploditve med posameznimi leti – število spremljanih sort,
- preučevanje vpliva foliarnega gnojenja na prehranjenost (foliarne analize), oploditev, rodnost in oljevitost – število tretiranj in opravljenih analiz (v okviru naloge 4.1)
- zbiranje podatkov za pripravo priporočil o primernosti posameznih sort za gojenje – osnutek priporočil.

5 Ugotavljanje vrednosti oljk za predelavo – spremljanje dozorevanja

Namen naloge: Spremljanje dozorevanja se je v preteklem obdobju izkazalo kot zelo koristno za odločitev primerne časa obiranja posamezne sorte. Na dveh lokacijah spremljamo sorti Istrska Belica in Leccino daljše obdobje, poleg tega na istih lokacijah ugotavljamo tudi vpliv dozorevanja na kakovost oljčnega olja. V letu 2024 se bo nadaljevalo s tedenskim spremljanjem dozorevanja na sorti Istrska Belica (najmanj 9 lokacij), Leccino (najmanj 7 lokacij), Maurino (najmanj 4 lokacij). Tedensko spremljanje se bo pričelo izvajati ob koncu avgusta in zaključilo do novembra odvisno od zaključka

obiranja na izbranih lokacijah. Na izbranih lokacijah se bo pred vzorčenjem ocenil pridelek. Pri tedensko odvzetih vzorcih bomo redno preverjali maso, trdoto in obarvanost plodov, poškodovanost zaradi oljčne muhe in poškodovanost semena zaradi oljčnega molja in drugih dejavnikov ter oljevitost v laboratorijski oljarni Abencor. V nabranih vzorcih plodov bo pri dvajsetih vzorcih oljevitost določena tudi po metodi Soxhlet. V petih terminih (vsake 14 dni) bomo iz dveh lokacij pri treh sortah (Istrska Belica, Leccino, Maurino) pripravili olje za spremljanje kakovosti (vsebnost biofenolov in sestavo maščobnih kislin). Spremljali bomo tudi meteorološke podatke, s katerimi si bomo pomagali pri tolmačenju rezultatov in priporočilih za obiranje. Pripravili bomo preglednice, grafe in pisna poročila o primernem času obiranja, ki bodo objavljena na spletni strani in posredovana pridelovalcem po e-pošti.

Dolgoročni cilji:

- vsako leto pravočasno določiti čas obiranja oljk, da bi dosegli primerno visok pridelek in primerno oljevitost ter hkrati dobro kakovost oljčnega olja;
- posredovanje informacij pridelovalcem kot pomoč pri odločanju o času obiranja oljk.

Kazalniki za doseganje dolgoročnih ciljev:

- višja kakovost oljčnega olja,
- določitev primerne časa obiranja oljk,
- tedenska priprava informacij o dozorevanju (objava na spletni strani, informacije po e-pošti),
- navodila za določitev najprimernejšega časa obiranja posameznih sort,
- seznanjanje pridelovalcev z vplivi vremenskih razmer na pojav bolezni in škodljivcev ter na rast, dozorevanje in kakovost oljčnega olja.

Letni cilji in kazalniki za doseganje letnih ciljev:

- tedensko vzorčenje ključnih sort za pridelavo v Sloveniji v obdobju od začetka septembra do novembra – število vzorčenih sort po lokacijah in število vzorcev,
- tedensko analiziranje osnovnih parametrov (oljevitost v laboratorijski oljarni, indeks zrelosti, teža plodov in trdota, poškodbe od oljčne muhe, oljčnega molja in abiotičnih dejavnikov) – število analiziranih vzorcev,
- spremljanje vsebnosti vode in vsebnost olja po Soxhletu pri dveh sortah (Istrska Belica, Leccino) iz dveh nasadov v petih terminih)
- obdelava meteoroloških podatkov – število spremljanja meteoroloških podatkov,
- priprava vzorcev za spremljanje kakovosti oljčnega olja – število pripravljenih vzorcev,
- opredeljevanje in spremljanje kakovosti oljčnega olja – število sort/vzorcev analiz (ZRS, IZO),
- ocena pridelka – ocena pridelka po količini in kakovosti (ZRS, IZO in KGZS)
- obveščanje pridelovalcev o dobljenih rezultatih in primernem času obiranja ter seznanjanje pridelovalcev z načinom določitve primerne časa obiranja (elektronska pošta, spletna stran, mediji, nasveti) – število priporočil, število prejemnikov obvestil.

6 Izobraževanje in prenos znanja v prakso

Namen naloge je lastno izobraževanje, izmenjava mnenj in prenos znanja ter informacij v prakso

Dolgoročni cilji:

- lastno izobraževanje in izpopolnjevanje,
- informiranje pridelovalcev, potrošnikov,
- povečanje porabe visoko kakovostnega oljčnega olja v Sloveniji,
- širitev oljčnih nasadov,
- zvišanje pridelkov in kakovosti,
- ohranjanje okolja, kulturne krajine,
- uporaba stranskih produktov predelave.

Kazalniki za doseganje dolgoročnih ciljev:

- informiranje pridelovalcev, potrošnikov
- višji pridelki,
- višja kakovost oljčnega olja,
- urejena kulturna krajina,
- priprava podlag za uporabo stranskih produktov

Letni cilji:

V okviru svojega dela se bomo dodatno izobraževali in izpopolnjevali na različne načine. Preverjali bomo rezultate raziskav. Sodelovali bomo z občinami, oljgarskimi društvi, Zvezo društev, oljarji, KIS, raziskovalnimi inštitucijami, fakultetami in šolami. Podatke bomo zbrali in pripravili različne prispevke (predavanja, referate, predstavitve, članke...) in seznanjali pridelovalce z izvajanjem strokovnih nalog in izsledki. Pri izvajanju nalog bomo sodelovali s Kmetijsko svetovalno službo in Službo za varstvo rastlin ter svetovalce tudi informirali z izsledki. V času zrelosti oljk bomo pripravili razstave različnih sort oljk. Z nasveti preko telefonov, elektronske pošte in v pisarni bomo pomagali pridelovalcem na različnih področjih oljkarstva (postavitve nasada, sorte, oploditev, pridelava, gnojenje, varstvo, dozorevanje, kakovost olja, označbe, trženje...). Sodelovali bomo pri prireditvi Zlata oljčna vejica, sodelovali na Kmetijskih dnevih v Kopru, na obiranju Oljke županov – oljke povezovanja... Sodelovali bomo v svetu za oljkarstvo, strokovnem odboru za oljkarstvo v okviru KGZS in drugih odborih.

Kazalniki za doseganje letnih ciljev:

- število udeležb na izobraževanjih, posvetih,
- sodelovanje s kmetijsko svetovalno službo, oddelkom za varstvo rastlin,
- sodelovanje z inštitucijami (KIS, UP, univerze, šole...), MKGP,
- število srečanj sestankov s posameznimi interesnimi združenji,
- pripravljene nasvete, navodila – objave, informacije preko elektronske pošte,
- število nasvetov v pisarni – število tem,
- sodelovanje pri prireditvi 'Zlata oljčna vejica' ter priprava,
- sodelovanje na sejmu Dnevi kmetijstva in prireditvi Oljka županov – oljka povezovanja,
- priprava razstav,
- število vodenih ogledov

7 Spremljajoče dejavnosti

Za izvajanje vseh navedenih nalog je potrebno tudi organizacijsko delo, ki je vezano na priprave letnih ali večletnih programov in poročil, mesečnih poročil o delu, zahtevkov, planiranje dela, urejanje finančnega dela, nabavo, razpise, spremljanje zakonodaje, preverjanje uredb...

8 Investicije

Za izvajanje nalog (poskus rezi, predstavitev rezi) je predvidena nabava baterijskih škarij na podaljšku in ročnih škarij. Za delo v laboratorijski oljarni bi morali zamenjati dotrajano opremo (tehtnica, penetrometer...). V letošnjem letu je predvidena obdelava podatkov in priprava baze podatkov zbranih v vseh opazovanih letih, zato je predvidena nabava diska za shranjevanje podatkov, prenosnega računalnika, dotrajanega tiskalnika s skenerjem in miške.

SELEKCIJSKO TRSNIČARSKO SREDIŠČE VRHPOLJE

Na oddelku Seleksijsko trsničarsko središče Vrhpolje izvajamo program dela Javne službe v vinogradništvu in izvajamo sledeče naloge:

- selekcija vinske trte v vinorodni deželi Primorska,
- zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala vinske trte v vinorodni deželi Primorska in
- strokovno-tehnična koordinacija v vinogradništvu

Naštete naloge so podpora ohranjanju pridelave razmnoževalnega materiala vinske trte in trsničarski pridelavi v Sloveniji. Za razliko od ostalih kmetijskih panog ohranjamo pridelavo domačega, slovenskega sadilnega materiala vinske trte na vseh nivojih – podlage, cepiči in trsne cepljenke. K temu prispevata s strokovno opravljenim delom tudi obe seleksijsko trsničarski središči.

Za izvajanje nalog smo se postopoma primerno opremili in od Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov smo v štirih razpisih, nazadnje v letu 2020, pridobili zemljišče v skupni površini 48.800 m². Leta 2009 smo najprej obnovili bazni matični vinograd – z domačim imenom Pri mostu, sedanja površina je 7.500 m², kjer je posajenih 2.660 trt priznanih slovenskih klonov primorskih sort: Rebula SI-30, SI-31, SI-32, SI-33 in SI-34, Malvazija SI-37, SI-42, SI-43, SI-44 in SI-45, Zelen SI-26, Pinela SI-28, Refošk SI-35 in Barbera SI-36 ter 3 francoski kloni in 3 lokalne sorte.

Od leta 2012 postopoma poteka obnova in sajenje vinograda na Pouzelcah, kjer je skupna površina vinograda 14.500 m². Del vinograda je namenjen obsežni kolekciji številnih akcesij in sort, kjer prevladujejo stare lokalne sorte – 135 akcesij, posajene pa so še referenčne sorte, sorte slovenskega trsnega izbora ter še nekaj drugih sort v skupnem številu 200 akcesij in skupno 2.520 trt. Drugi obsežni del vinograda je namenjen klonski selekciji, kjer so posajene 104 elite 10 sort, skupno 2.880 trt. Najmanjši del vinograda je zasajen s tolerantnimi sortami – vinskimi in namiznimi. Tu je posajeno 31 vinskih tolerantnih sort in 30 namiznih tolerantnih sort v skupnem številu 400 trt. V sodelovanju s Sadjarskim centrom Bilje smo posadili in pomagamo pri oskrbi vinograda na Vogrskem, posajen z 800 trtami –18 namiznih tolerantnih sort.

V Vrhpolju imamo rastlinjak in pred 7 leti smo postavili montažno mini klet za predelavo in shranjevanje vina pridelanega v mikroviniifikaciji. Imamo vso potrebno kletarsko opremo – stiskalnica, pečjalnik, cisterne, hladilni sistem in mini polnilnico. Imamo traktor in priključke – mulčer, pršilnik, vršičkar, vrtavkasta brana, priključek za obdelavo v vrsti in traktorsko prikolico. Pred tremi leti smo postavili dodatno lopo za spravilo priključkov.

1. NALOGA: Selekcija

1.1 Pozitivna množična selekcija

V okviru strokovnih nalog se bo v letu 2024 izvajala pozitivna množična selekcija lokalnih sort posajenih v lastnem kolekcijskem vinogradu na Pouzelcah in v manjši kolekciji na Pradah z namenom ohranjanja biodiveritete oziroma genske banke vinske trte. Nadaljevali bomo z nadgradnjo osnovne selekcije z iskanjem in odbiro sort, biotipov in akcesij, ki so bolj prilagojene na klimatske spremembe, tolerantnejše na stresne situacije in ekstremne razmere pridelave, kar je eden od ciljev kmetijske politike. V vinogradu na lokaciji Vogrsko bomo izvajali pozitivno množično selekcijo in pridobivali nove izkušnje in pripravili smernice pridelave tolerantnih namiznih sort.

Metode dela:

Pozitivna množična selekcija se izvaja po uveljavljeni Metodi pozitivne množične selekcije vinske trte.

Letni cilji: oskrba vinograda, selekcija, vodenje selekcijske knjige na Pouzelcah, na Pradah, na Vogrskem, analize grozdja, mikroviniifikacija, analize vina, razmnoževanje starih sort.

Kazalniki za doseganje letnih ciljev: urejen kolekcijski vinograd, selekcijske knjige, analize grozdja, vino iz mikroviniifikacij, analize vina

1.2 Klonska selekcija

Za namene klonske selekcije smo uredili kolekcijski vinograd in posadili 2.880 trt 10 različnih sort: Refošk – 16 elit, Laški rizling – 8 elit, Malvazija – 9 elit, Zeleni sauvignon – 19 elit, Merlot – 16 elit, Rebula – 15 elit, Vitovska grganja – 4 elite, Cipro – 1 elita in v letu 2022 še Zelen – 6 elit in Barbera – 10 elit. V letu 2021 je bila zaključena klonska selekcija sorte Malvazija, pri kateri so bili v letu 2022 potrjeni 4 kloni. V letu 2024 zaključujemo klonsko selekcijo sort Zeleni sauvignon in Refošk in vinograd bomo redno oskrbovali in nadaljevali s klonsko selekcijo. Posebno pozornost bomo namenili iskanju in odbiri klonov, ki so še tolerantnejši na bolezni, na stresne situacije in čim bolj prilagojeni na klimatske spremembe.

Vodili bomo selekcijsko knjigo. Spremljali bomo dozorevanje, analizirali grozdje, od 10 do 14 elit grozdje vinificirali, ter pred tem na posamezni trti prešteli in stehali vse grozde.

Metode dela: Preizkušanje ter postopek uradnega potrjevanja novo odbranih klonov vinske trte potekata skladno z določili »Zakona o semenskem materialu kmetijskih rastlin« (Ur.l.RS št. 25/05 – uradno prečiščeno besedilo, 41/09, 32/12, 90/12 – ZdZPVHVVR in 22/18)), »Zakona o zdravstvenem varstvu rastlin« (Ur.l.RS št. 62/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/10, 40/14 – ZIN-B in 21/18 – ZNOrg), »Pravilnika o trženju materiala za vegetativno razmnoževanje trte« (Ur.l.RS št. 101/20) ter po Metodi klonske selekcije. Postopki selekcije potekajo v skladu z mednarodno uveljavljeno certifikacijsko shemo za pridelavo zdravega razmnoževalnega materiala vinske trte (2008 OEPP/EPPO, Bulletin OEPP/EPPO Bulletin 38, 422-429)

Letni cilji: oskrba elit v kolekciji, selekcija, vodenje selekcijske knjige, razmnoževanje klonskih kandidatov, analize virusov, meritve rasti in pridelka, spremljanje fenofaz, odpornosti na bolezni, analize grozdja, mikroviniifikacija, analize vina.

Kazalniki za doseganje letnih ciljev: potrjeni kloni, izpolnjene selekcijske knjige, urejeni vinogradi, podatki o zdravstvenem stanju, pridelane trsne cepljenke, podatki o fenofazah, rasti, odpornosti, količini in kakovosti pridelka grozdja izbranih elit, pridelano vino iz mikroviniifikacij, podatki o kakovosti vina

2. NALOGA: Zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala vinske trte

Izhodiščni razmnoževalni material vinske trte pridelujemo in zagotavljamo v baznem matičnem vinogradu, kjer pridelujemo cepiče in v trsnici s pridelavo baznih trsnih cepljenk. V baznem matičnem vinogradu »Pri mostu« raste 14 priznanih slovenskih klonov primorskih sort Rebula SI-30, SI-31, SI-32, SI-33 in SI-34, Malvazija SI-37, SI-42, SI-43, SI-44 in SI-45, Zelen SI-26, Pinela SI-28, Refoš SI-35 in Barbera SI-36. Poleg tega izvorne matične trte hranimo in vzdržujemo tudi v repozitoriju v rastlinjaku. Slovenski kloni pomenijo za vinogradništvo izhodiščni material visoke genske in zdravstvene ter edinstvene vrednosti in zato ga ustrezno vzdržujemo in skrbimo za dodatno zdravstveno kontrolo in laboratorijska testiranja na različne viruse in podobne bolezni. Redno izvajamo ukrepe vzdrževalne selekcije matičnih rastlin. Pridelava baznih trsnih cepljenk je pomembna za oskrbo trsničarjev in vinogradnikov, ki se odločijo za sajenje matičnih vinogradov. Seleksijsko trsničarska središča so edina pooblaščenca za pridelavo sadilnega materiala kategorije »baza«. V zadnjih letih ni povpraševanja po baznih trsnih cepljenkah, saj so vinogradniki zasadili matične vinograde s sadilnim materialom kategorija »baza« in je s tem zagotovljeno zadostno število tako cepičev kot trsnih cepljenk slovenskih klonov kategorije »certificiran«. Na ta način je naše poslanstvo na nek način izpolnjeno in posledično bo v letu 2024 pridelava baznih trsnih cepljenk zelo majhna. V letu 2024 bomo obnovili in posadili bazne trsne cepljenke potrjenih klonov za obnovo našega baznega vinograda in v ta namen smo v letu 2023 pridelali sadilni material.

Metode dela:

Vzdrževalna selekcija v baznem matičnem vinogradu poteka skladno z določili »Zakona o semenskem materialu kmetijskih rastlin« (Ur. l. RS št. 25/05), »Zakona o zdravstvenem varstvu rastlin« (Ur. l. RS št. 23/05) ter »Pravilnika o trženju materiala za vegetativno razmnoževanje trte« (Ur.l.RS št. 101/20).

Letni cilji: pridelava baznih cepičev potrjenih slovenskih klonov, pridelava grozdja, analize grozdja posameznih klonov

Kazalniki za doseganje letnih ciljev: število pridelanih cepičev, pridelane bazne trsne cepljenke, urejena selekcijska knjiga, opravljene analize grozdja, pridelek grozdja

3. NALOGA: Strokovna - tehnična koordinacija v vinogradništvu

Naloge strokovno-tehnične koordinacije izvaja strokovni vodja javne službe, ki poleg osnovnega koordiniranja med izvajalci nalog, deluje predvsem v smeri boljšega prenosa znanja do javne službe kmetijskega svetovanja in pridelovalcev; oziroma med javnimi službami na področju kmetijstva in nevladnimi organizacijami.

Naloge strokovno-tehnične koordinacije so sledeče:

- usmerjanje in strokovna podpora pri posameznih strokovnih področjih,
- priprava letnega programa dela javne službe in poročila o delu javne službe, spremljanje ter analiziranje stanja na področju dela javne službe,
- sodelovanje z ministrstvom in drugimi ministrstvi pri pripravi nacionalne strategije ter nacionalne zakonodaje na področju dela javne službe,
- sodelovanje pri oblikovanju prioritet javne službe in drugih javnih služb v pristojnosti ministrstva,

- sodelovanje z javno službo kmetijskega svetovanja in javno službo zdravstvenega varstva rastlin, znanstvenoraziskovalnimi ustanovami, univerzami, podjetji in pridelovalci, skupinami in organizacijami pridelovalcev oziroma njihovimi združenji ter drugo strokovno javnostjo in nevladnimi organizacijami in vključevanje njihovih potreb v programe dela javne službe,
- izvajanje oziroma koordinacija usposabljanj in prikazov poskusov iz nalog javne službe in njihovih rezultatov kmetijskim svetovalcem, tehnologom podjetij in pridelovalcem,
- pripravljanje in izvajanje strokovnih posvetov na področju dela javne službe in objavljanje informacijskega materiala v medijih,
- sodelovanje v strokovnih delovnih skupinah za posamezna področja v kmetijstvu,
- sodelovanje na drugih strokovnih srečanjih na mednarodni, nacionalni in lokalni ravni,
- vključevanje vsebin iz dejavnosti javne službe v primarno in sekundarno raven izobraževanja in sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami, tako da se dijakom in študentom omogoči opravljanje prakse.

4. Ostale naloge, poskusi

Na Pouzelcah oskrbujemo tudi del vinograda zasajenega s tolerantnimi vinskimi sortami in nosilec naloge introdukcija je KIS. Vsako leto spremljamo rast in pridelke ter pridobivamo izkušnje in informacije o tolerantnosti na bolezni in o kakovosti grozdja in vina. Spremljali bomo dozorevanje več kot 30 posajenih sort in predelali vino iz vsaj 2 tolerantnih sort. V sodelovanju s Službo za varstvo izvajamo strokovno nalogo in spremljamo pojav bolezni in škodljivcev na tolerantnih vinskih sortah. Rezultate strokovnega dela in vina predstavljamo zainteresiranim vinogradnikom in sodelujemo s strokovnjaki. Sodelujemo pri projektu CRP – Trsničarstvo s poudarkom na obvladovanju bolezni lesa in omejevanju prenosa virusov s termoterapijo sadilnega materiala.

5. PROGRAM INVESTICIJ V LETU 2024

V začetku leta bomo nadaljevali z obnovo baznega vinograda in poleg posajenih novih klonov Malvazije, bomo izvedli zemeljska dela in posadili bazne trsne cepljenke vseh potrjenih klonov, ki smo jih pridelali v letu 2023. Poleg tega načrtujemo delno rekonstrukcijo in modernizacijo rastlinjaka za potrebe mikrocepljenja in meristemskega razmnoževanja za potrebe klonske selekcije.

ODDELEK AGROŽIVILSKI LABORATORIJ

V letu 2024 bomo v Agroživilskem laboratoriju morali ohraniti poslovanje na obstoječem nivoju, oziroma nadgraditi in se posvetiti predvsem povečanju tržnih prihodkov oziroma pridobitvi projekta / dodatnega vira financiranja. Pričakujemo, da bo število analiz vin za izdajo odločbe za promet z vinom ostalo v približno enakem obsegu kot v obdobju prejšnjih obdobjih. Število analiz za spremljanje postopkov vinifikacije in drugih paketnih ponudb ostaja na istem nivoju kot v prejšnjih letih. V letu 2024 ponujamo na trgu nove analize, saj smo v letu 2022 pridobili dve novi aparaturi.

Izdajanje prevoznih / izvoznih dokumentov naj bi ostalo v obstoječem obsegu oziroma seje rahlo zmanjšalo. Vsekakor pa je to področje, kjer lahko še največ naredimo na racionalizaciji našega dela z izboljšavo informacijskega sistema. Informacijski sistem ni samo del AŽL, potrebno bi ga bilo posodobiti oziroma poenotiti na nivoju Zavoda.

Na področju analiz tal pričakujemo podoben obseg dela kot v preteklih letih. Delo je učinkovito organizirano, torej pomembnih možnosti za izboljševanje ne vidimo. Sodelovanje pri Javnih naročilih, ki jih razpisuje, MKGP bo v novem programskem obdobju na področju kmetijstva, lahko povečalo število vzorcev zemlje.

Pri živilih ostaja število analiz v enakem obsegu kot v letu 2023, vendar bodo še naprej služile predvsem kot dopolnilna dejavnost.

Trudili se bomo tudi ponovno okrepiti analitiko krme s poudarkom na analitiki mineralov. Ključno bo sodelovanje z Oddelkom za kmetijsko svetovanje in Oddelkom za živinorejo.

Poleg analiz bomo v laboratoriju vzdrževali STABILEN SISTEM VODENJA KAKOVOSTI, ki je osnova za hitre in zanesljive analize.

Nadaljevali bomo s promocijo rezultatov projektov tudi po zaključku le-teh in na tak način še povečevali strokovno prepoznavnost. Prav tako bomo nadaljevali s praktičnim usposabljanjem dijakov in študentov.

Bo pa ključna naloga v prihajajočem letu, kot že rečeno, zagotovitev dodatnih virov financiranja (projekti).

Prepričani smo, da bo dobro delo laboratorija, ki ga izkazujemo v zadnjih letih dobra osnova za promocijo laboratorija tako med strankami, kot tudi v strokovnih krogih, kar pa brez zagotovitve dodatnega vira financiranja dolgoročno verjetno ne bo dovolj za normalno poslovanje oddelka.

Strokovna naloga "Spremljanje dozorevanja grozdja v letu 2024 za vinorodno deželo Primorska"

Vsebina:

V letu 2024 bomo na KGZS – Zavodu Nova Gorica spremljali dozorevanje grozdja v vinorodni deželi Primorska, ki zajema štiri vinorodne okoliše (Vipavska dolina, Goriška brda, Slovenska Istra, Kras). Spremljanje poteka v skladu s Pravilnikom o kontroli kakovosti grozdja v času trgatve. Spremljanje dozorevanja grozdja je naloga, ki jo na KGZS – Zavod GO organizira Agroživilski laboratorij. Zajema vzorčenje grozdja, opravljanje analiz ter obveščanje o rezultatih in zdravstvenem stanju grozdja na spletni strani KGZS – Zavod GO, večjim pridelovalcem preko mail pošte, dnevno v času vzorčenja.

Vzorčenje grozdja opravljajo terenski svetovalci po izpostavah enkrat tedensko v vsakem okolišu. Skupno število vinogradov v vinorodni deželi Primorska, kjer se opravlja spremljanje dozorevanja grozdja, je predvideno 158. Skupno število vzorcev je od 50 (prvo in zadnje vzorčenje) do 120 (tretje, četrto, peto vzorčenje) tedensko. Spremljanje dozorevanja se prične navadno v začetku avgusta in traja v odvisnosti od vremena do 7 tednov – konca septembra, začetek oktobra (vzorči se najmanj trikrat eno sorto oziroma 4-5 krat).

Kemijske analize vzorcev grozdja se v celoti opravljale v Agroživilskem laboratoriju KGZS-Zavodu GO. Kemijske analize, ki se opravljajo po Pravilniku o kontroli kakovosti grozdja v času trgatve (Ur.l. RS, št.68/1999, 79/2000), so sledeče:

- a. tehtanje 100 jagod (g) - tehtnica
- b. sladkorna stopnja (°Oe, Brix) – refraktometrično
- c. skupne titracijske kisline (g/l) - FTIR
- d. pH - FTIR

- e. jabolčna kislina (g/l) - HPLC
- f. vinska kislina (g/l) – HPLC

Na osnovi izmerjenih posameznih parametrov, izračunanega indeksa zrelosti in podatkov o stanju grozdja v vinogradih, v dogovoru s povzorcevalci, enologi na terenu in večjimi pridelovalci bomo svetovali priporočen rok trgatve določenih sort na določenem vinorodnem okolišu. Spremljali bomo sledeče dovoljene in priporočene sorte:

Vipavska dolina:

- chardonnay, sauvignon, rebula, laški rizling, malvazija, beli pinot, sivi pinot, rumeni muškat, modri pinot, barbera, zeleni sauvignon, refošk, merlot, cabernet sauvignon

Goriška brda:

- sivi pinot, chardonnay, rebula, zeleni sauvignon, beli pinot, sauvignon, rumeni muškat, pikolič, modri pinot, cabernet sauvignon, cabernet franc, refošk, merlot

Kras:

- malvazija, chardonnay, sauvignon, vitovska grganja, sivi pinot, cabernet sauvignon, refošk,

Slovenska Istra:

- malvazija, chardonnay, sivi pinot, rumeni muškat, cabernet franc, syrah, refošk, merlot, cabernet sauvignon, cipro

Izvedena bo predstavitev rezultatov strokovne naloge.

Pravna podlaga:

Zakon o vinu (Uradni list RS, št. 105/06, 72/11, 90/12 – ZdZPVHVVR, 111/13 in 27/17 – ZKme-1D)

Pravilnik o kontroli kakovosti grozdja v času trgatve (Uradni list RS,

št. 68/99, 79/00, 69/01 in 105/06 – ZVin)

Pooblaščna organizacija za vinorodno deželo Primorska za spremljanje dozorevanja grozdja zaradi določitve roka trgatve in ugotavljanja primernosti grozdja za vrhunsko vino ZGP:

št. odločbe: 321-03-124/01-5

Predvideni stroški za spremljanje dozorevanja grozdja.

- materialni stroški : 25 %
- stroški dela: 75 %
- skupaj = 35.509,69 €

Strokovna naloga" Ugotavljanje količine in kakovosti grozdja za vrhunsko vino zaščitenege geografskega porekla letnika 2024 za vinorodno deželo Primorska"

Vsebina:

V letu 2024 bomo na KGZS – Zavodu Nova Gorica spremljali tudi dozorevanje vrhunškega grozdja v vinorodni deželi Primorska, ki zajema štiri vinorodne okoliše (Vipavska dolina, Goriška brda, Slovenska Istra, Kras). Pregled kakovosti in količin grozdja je obvezen za vse kategorije vrhunškega vina.

Pridelovalci lahko prijavo oddajo s telefonsko najavo ali preko obrazcev. Kontrolo kakovosti in količine grozdja bo opravljalo 8 – 10 vzorčevalcev razporejenih po vseh vinorodnih okoliših.

Kontrola kakovosti in količina grozdja v vinogradih obsega:

Oceno zdravstvenega stanja (ogled in zapis), oceno količine grozdja (ogled in zapis), sladkorna stopnja v °Oe in v Brix (refraktometrično) Vsi zapisi kontrole v vinogradih, bodo hranjeni v arhivu KGZS-zavod NG, en izvod prejme pridelovalec.

Pri pridelovalcih - kupcih grozdja, kateri imajo ustrezno opremo za merjenje količine in kakovosti grozdja, bomo opravili kontrolo ustreznosti opreme. Pregled obsega: pregled dokumentacije ali je oprema za kontrolo sladkorne stopnje in tehtnice pregledana v skladu s predpisi o meroslovju in pregled ustreznosti avtomatskega izpisa podatka o količini v kg in sladkorni stopnji grozdja v °Oe in v Brix.

Pri pridelovalcih – kupcih grozdja, ki ne razpolagajo z ustrezno opremo, se bo opravila kontrola kakovosti in količine grozdja ob prevzemu grozdja. Naš izvajalec bo ob prevzemu preveril sladkorno stopnjo v °Oe in Brix (refraktometer) in količino odkupljenega grozdja posameznega pridelovalca (tehtanje). Zapisi kontrole pri kupcih grozdja, ki ne razpolagajo z ustrezno opremo bodo hranjeni pri kupcih grozdja in v arhivu KGZS-Zavod GO.

Število ogledov bo odvisno od vremenskih pogojev v času dozorevanja grozdja in odločitev pridelovalcev, ocena 350 - 400 pridelovalcev
Izvedena bo predstavitev rezultatov strokovne naloge.

Pravna podlaga:

- Zakon o vinu (Uradni list RS, št. 105/06, 72/11, 90/12 – ZdZPVHVVR, 111/13 in 27/17 – ZKme-1D),
- Pravilnik o kontroli kakovosti grozdja v času trgatve (Uradni list RS, št. 68/99, 79/00, 69/01 in 105/06 –ZVin),
- Pravilnik o višini stroškov za izdelavo predhodnega mnenja o ustreznosti elaborata, ki določa naziv PTP, za spremljanje dozorevanja grozdja, za mnenje o ustreznosti količine in kakovosti grozdja za pridelavo vrhunskega vina ZGP, za spremljanje vrhunskega vina ZGP, za izdelavo izotopskih analiz in za dodatno izobraževanje pokuševalcev (Uradni list RS, št. 31/08, 104/09, 51/12, 32/3, 15/14, 17/15 in 29/16,
- Pooblaščen organizacija za vinorodno deželo Primorsko za spremljanje dozorevanja grozdja zaradi določitve roka trgatve in ugotavljanja primernosti grozdja za vrhunsko vino ZGP: št. Odločbe: 321-03-124/01-5.

Predvideni stroški za ugotavljanje količine in kakovosti grozdja za vrhunsko vino zaščitenega geografskega porekla za vinorodno deželo Primorska znašajo 7.900,00 EUR.

ODDELEK DREVESNICA BILJE

Pridelava sadik

Tudi v letu 2024 bo pridelovanje sadik naša glavna dejavnost. Glede na povpraševanje, razpoložljiv prostor v mrežnikih in razpoložljivost tkivnih sadik za dodelavo na trgu, bomo proizvodnjo sadik v loncih nekoliko povečali.

Proizvodnjo puljenih sadik načrtujemo v okviru proizvodnje v letu 2023.

Prizadevali si bomo tudi pridobiti nove vrste in sorte za lastno pridelavo, saj je povpraševanje po novostih vedno večje, jih je pa zelo težko dobiti, ker je večina teh sort zaščiteni.

Naši cilji:

- tudi v bodoče pridelati čimbolj kakovosten sadilni material
- široka ponudba sadik, ki vključuje tudi novosti na področju sortimenta in podlag
- posodobiti in racionalizirati pridelavo sadik
- posodobiti opremo sadik
- povečati prodajo sadik trgovinam in v tujino

Druge aktivnosti:

- več aktivnosti na področju promocije drevesnice
- februarja 2024 bomo organizirali strokovno predavanje za manjše sadjarje
- v začetku marca 2024 bomo organizirali prikaz rezi sadnega drevja
- objava strokovnih člankov

PROJEKTNI ODDELEK

Projektni oddelek bo v letu 2024 nadaljeval s koordinacijo priprave projektnih predlogov in tehnično-administrativno podporo pri izvajanju projektov. Spremljali bomo nacionalne, čezmejne in transnacionalne razpise novega programskega obdobja 2021-2027 ter se vključevali v pripravo projektnih predlogov. Pri pripravi vsebinskega dela prijav bodo sodelovali tudi sodelavci drugih oddelkov, ki bodo prispevali vsebine projektov oziroma izzive, ki jih projekti naslavljajo.

V okviru čezmejnega programa INTERREG Italija-Slovenija 2021-2027 se je v letu 2023 začel izvajati triletni strateški projekt POSEIDONE, katerega član partnerstva je tudi naš Zavod. Projekt POSEIDONE bo spodbujal trajnostni razvoj na čezmejnem območju za promocijo naravnega okolja, varovanje biotske raznovrstnosti, implementacijo zelene in modre infrastrukture ter bo prispeval k razvoju trajnostnega turizma.

Projekt "LIFE-IP NATURA.SI - LIFE integriran projekt za okrepljeno upravljanje NATURE 2000 v Sloveniji" je v osrednjem delu izvajanja, kjer je in še bo potrebna maksimalna angažiranost projektne skupine in dodatno še svetovalcev Zavoda, ki delujejo na pilotnem območju Slovenske Istre. Nadaljuje se vsakodnevna komunikacija z deležniki in njihovo vključevanje v projekt z namenom izvajanja prilagojenega upravljanja s travniki. V okviru istega finančnega mehanizma se bo poleg omenjenega projekta v januarju 2024 začel izvajati tudi projekt »LIFE VARNA PAŠA – Podpora podeželskim skupnostim v Sloveniji za zmanjšanje konfliktov z medvedi in volkovi s pomočjo politike, institucionalnega sodelovanja in izobraževanja«.

V okviru čezmejnega programa INTERREG Hrvaška-Slovenija 2021-2027 sta bila prijavljena 2 projektna predloga, v okviru programa INTERREG Italija-Slovenija 2021-2027 pa trije. Gre za 2-letne projekte in v kolikor bi bili odobreni, se bodo predvidoma začeli izvajati v letu 2024. Poleg teh pa je bil v Program INTERREG za območje Alp prijavljen projekt na temo volne. Gre za 36-mesečni projekt, ki se bo v primeru odobritve prav tako predvidoma začel izvajati v letu 2024.

FINANČNI NAČRT INVESTICIJ 2024

Namen	potreba 2024	plan 2024	pp, razpisi, projekti za javni vir	Javni vir v EUR	Tržni vir-lastna dejavnost-Id	Tržni vir (€)				
ODDELEK SADJARSKI CENTER BILJE										
mulčer kladivar z odmično ščetko za obdelavo v vrsti	18.500,00	18.500,00	PP200019	32.500,00	Lastna dejavnost	22.000,00				
menjava protiinsektne mreže mrežnik I, PC cokel mrežnik II	8.400,00	8.400,00								
menjava protitočne mreže	1.000,00	1.000,00								
namakalna oprema	500,00	500,00								
strojna dela kopač	1.500,00	1.500,00								
orodje, drobna oprema za vzdrževanje nasadov	1.500,00	1.500,00								
sadike introdukcija	100,00	100,00								
sadike tehn. poskusi in mat. nasadi	500,00	500,00								
bambus, sponke, drenažne cevi	500,00	500,00								
menjava oken, zaves (pisarne, sejna soba)	14.000,00	14.000,00								
sanacija pisarne/knjižnice v mansardi SC Bilje	8.000,00	8.000,00								
SKUPAJ	54.500,00	54.500,00						32.500,00		22.000,00
ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE										
službeno vozilo 1X	15.000,00	15.000,00	PP 131710	12.649,00	Lastna dejavnost	5.351,00				
zamenjava oken - kss Bilje	3.000,00	3.000,00								
SKUPAJ	18.000,00	18.000,00						12.649,00		5.351,00
AGROŽIVILSKI LABORATORIJ										
prenova degustacijske sobe (sanacija inštalacij)	15.000,00	15.000,00			Lastna dejavnost	40.000,00				
mlin za zemljo	5.000,00	5.000,00								
informacijski sistem	20.000,00	20.000,00								
SKUPAJ	40.000,00	40.000,00								40.000,00
ODDELEK ZA ŽIVINOREJE										
2 prenosnik	1.800,00		razpisi			64.300,00				
prikolica za prevoz in tehtanje govedi	1.000,00	1.000,00								
tehtnica in prikazovalnik za tehtnico	1.500,00	1.500,00								
prikolica za prevoz živali	10.000,00	10.000,00								
sanacija vzrejališča (jasli, voda,tlaki....)	100.000,00									
pregibni nakladalnik	40.000,00									

traktor	60.000,00					
2 kontejnerja za tekoči dušik	1.800,00	1.800,00				
avto za vleko prikolice	40.000,00	40.000,00				
pajek	10.000,00	10.000,00				
SKUPAJ	266.100,00	64.300,00		0,00		64.300,00
ODDELEK ZA VARSTVO RASTLIN						
Obnova in zamenjava tipal in drugih delov agrometeoroloških postaj, drobna oprema	9.500,00	9.500,00				
Uvedba novega informacijskega sistema v entomološki laboratorij OVR; namestitvev in uvedba informacijskega sistema OrbitaÖLIMS	15.000,00	15.000,00	PP130053	9.500,00	Lastna dejavnost	16.500,00
1x Prenosni računalnik, MS office	1.500,00	1.500,00				
SKUPAJ	26.000,00	26.000,00		9.500,00		16.500,00
ODDELEK SELEKCIJSKO TRSNIČARSKO SREDIŠČE VRHPOLJE						
obnova rastlinjaka, dodatna oprema v rastlinjaku	15.000,00	15.000,00				
obnova baznega vinograda	7.000,00	7.000,00	PP 200020	22.500,00	Lastna dejavnost	3.500,00
bočna protitočna mreža	4.000,00	4.000,00				
SKUPAJ	26.000,00	26.000,00		22.500,00		3.500,00
UPRAVA ODDELKA SPLOŠNI POSLI IN FINANCE IN RAČUNOVODSTVO						
Pohišstvo , pisarniški stoli	6.000,00	6.000,00				
zamenjava in montaža varčnih luči ter komarnikov v upravni stavbi	7.000,00	7.000,00			Lastna dejavnost	35.000,00
Izgradnja WC v kletnih prostorih, ureditev prezračevanja ter odtokov	19.000,00	19.000,00				
Okna	3.000,00	3.000,00				
SKUPAJ	35.000,00	35.000,00				35.000,00
ODDELEK DREVESNICA						
namakalna oprema	10.000,00	10.000,00				
prekrivanje poškodovane strehe	17.000,00	17.000,00				
zamenjava okna v jedilnici	550,00	550,00				
Stroj za polnjenje substrata v lonce	15.000,00	15.000,00			Lastna dejavnost	64.250,00
okopalnil za sadike	3.000,00	3.000,00				
baterijske škarje	500,00	500,00				
vrata za podstrtešje lope	300,00	300,00				
stolčki na kolesih za delo v drevesnici	700,00	700,00				

vozički za maloprodajo	1.000,00	1.000,00				
palette za maloprodajo	2.000,00	2.000,00				
nakup zemljišča	25.000,00					
ureditev maloprodaje	30.000,00	7.000,00				
načrt ureditve maloprodaje in okolice	2.000,00	2.000,00				
Nakladalna žlica za viličar	1.700,00	1.700,00				
lopa ali šotor za stroje sadike	40.000,00					
Razna oprema in orodje	3.500,00	3.500,00				
SKUPAJ	152.250,00	64.250,00		0,00		64.250,00
PCO - OLJKARSKI CENTER						
baterijska škarje na podaljšku	2.000,00	2.000,00				
prenosni računalnik, zunanji disk, miška, multifunkcijska naprava (tiskalnik, skener)	1.500,00	1.500,00	<i>Javni vir</i>	<i>4.500,00</i>		
drobna oprema za delo v laboratorijski oljarni in na terenu (tehtnica, penetrometer, ...)	1.000,00	1.000,00				
SKUPAJ	4.500,00	4.500,00		4.500,00		
PROJEKTNI ODDELEK						
2x prenosni računalnik s programsko opremo	3.000,00	3.000,00	<i>Projekti</i>	<i>3.000,00</i>		
SKUPAJ	3.000,00	3.000,00		3.000,00		
REKAPITULACIJA PO ODDELKIH						
Sadjarski center	54.500,00	54.500,00	PP 200019	32.500,00	ld	22.000,00
Oddelek za kmetijsko svetovanje	18.000,00	18.000,00	PP 131710	12.649,00	ld	5.351,00
Agroživilski laboratorij	40.000,00	40.000,00		0,00	ld	40.000,00
Oddelek za živinorejo	266.100,00	64.300,00	razpisi	0,00	ld	64.300,00
Oddelek za varstvo rastlin	26.000,00	26.000,00	PP 130053	9.500,00	ld	16.500,00
STS Vrhpolje	26.000,00	26.000,00	PP 200020	22.500,00	ld	3.500,00
Uprava	35.000,00	35.000,00		0,00	ld	35.000,00
Drevesnica	152.250,00	64.250,00		0,00	ld	64.250,00
Poskusni center za oljkarstvo	4.500,00	4.500,00	javni vir	4.500,00	ld	0,00
Projektni oddelek	3.000,00	3.000,00	projekti	3.000,00	ld	0,00
SKUPAJ	<i>625.350,00</i>	<i>335.550,00</i>		<i>84.649,00</i>		<i>250.901,00</i>

Obrazložitev načrtovanih investicij v letu 2024

V tabeli so prikazane potrebe posameznih oddelkov Zavoda glede investicijske dejavnosti v letu 2024, ki jih je za 625.350,00 €, ocenjujemo pa, da jih bo moč izvesti za 335.550,00 € in sicer 250.901,00 € iz prihrankov lastnih sredstev preteklih let ter leta 2024 ter 84.649,00 € iz javnih sredstev. Dejanska realizacija finančnega načrta investicij za leto 2024 pa se bo prilagajala konkretnim dogajanjem v letu 2024.

Po oddelkih bi v Sadjarskem centru Bilje menjali proti točno mrežo, proti insektno mrežo ter dokupili nekaj kmetijske opreme. Na Oddelku za kmetijsko svetovanje bi kupili eno službeno vozilo ter zamenjali okna na Izpostavi KSS Bilje. V Agroživilskem laboratoriju bo potrebno prenoviti degustacijsko sobo, nadgraditi informacijski sistem ter dokupiti mlin za zemljo. V Oddelku živinoreje je bi posodobili in dokupili kmetijsko mehanizacijo za opravljanje selekcijskih in drugih nalog oddelka. V Oddelku za varstvo rastlin načrtujemo obnovo in zamenjavo tipal in drugih delov agrometeoroloških postaj ter nakup drobne opreme, načrtujemo uvedbo novega informacijskega sistema v entomološki laboratorij ter nakup računalniške opreme. V STS bi dokupili opremo v rastlinjaku ter ga obnovili, načrtujemo obnovo baznega vinograda ter nakup bočne protitočne mreže. Na upravi Zavoda bo potrebno sanirati toaletne prostore v kleti z ureditvijo prezračevanja in odtokov, posodobiti razsvetljavo in zamenjati dotrajano pohištvo ter menjati okna. V Drevesnici v Biljah načrtujemo ureditev namakalnega sistema, prekriti poškodovano streho, menjati okna, nabaviti stroj za polnjene substrata v lonce, nabaviti okopalnik za sadike, urediti maloprodajo ter nabaviti drugo potrebno opremo.

FINANČNI NAČRT ZA LETO 2024

Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica ima v skladu s svojo sistemizacijo delovnih mest naslednjo zasedenost:

V Tabeli 1 je za Zavod prikazano št. sistemiziranih delovnih mest po veljavni sistemizaciji na dan 1.1.2024, št. planiranih zaposlenih na dan 1.1. 2025 in št. planiranih zaposlenih po notranje organizacijski strukturi z informacijo o predvideni izobrazbeni strukturi in virih financiranja v letu 2024.

TABELA 1: Zaposleni na Zavodu po notranji organizacijski strukturi

Organizacijska struktura	Število sistemiziranih delovnih mest	Število zaposlenih 1.1.2024	Število planiranih zaposlenih 1.1.2025	Izobrazbena struktura zaposlenih v letu 2024	Predvideni vir financiranja v letu 2024
Vodstvo Zavoda	3				
Direktor		1	1	1-VIII	po sprejetem ključu: deleži po stroškovnih mestih
Namestnik direktorja				1-VII/2	po sprejetem ključu: deleži po stroškovnih mestih
Oddelek Splošni posli	11	3	3	1-VII/2, 1-VII/1 1-IV	po sprejetem ključu: deleži po stroškovnih mestih
Oddelek Finance in računovodstvo	7	4	4	1-VII/2, 1-VII/1, 2-V	po sprejetem ključu: deleži po stroškovnih mestih
Oddelek za kmetijsko svetovanje	100	43,5	43,5	1-IX, 3-VIII, 26,5-VII/2, 11-VII/1, 2-VI	PP-131710, delno iz lastnih prihodkov
Oddelek za živinorejo	45	20,62	20,62	5-VII/2, 1-VII/1, 2-VI, 10-V, 4-IV,	PP-540610, PP-130029, delno rejci, delno lastna sredstva
Oddelek za gozdarsko svetovanje	4				
Računovodstvo kmetij		1	1	1-V	lastna dejavnost
Oddelek Sadjarski center Bilje	10	4,75	4,75	1-VII/2, 1-VII/1, 2-V, 1-IV	PP-200019, delno lastna sredstva
Oddelek Seleksijsko trsničarko središče Vrhpolje	11	3,0	3,00	2-VII/2, 1-VII/1	PP-200020, delno lastna sredstva
Oddelek Poskusni center za oljkarstvo	4	1,5	1,5	1-VIII, 0,5-VII/2	PP-140026, delno lastna sredstva
Oddelek Drevesnica Bilje	23	9	8	1-VII/2, 1-VII/1, 5-V, 1-IV	lastna dejavnost
Raziskovalni oddelek	9				lastna dejavnost
Projektni oddelek	22	3	3	1-IX, 2-VII/2	INTERREG ITA-SLO 2014-2020, INTERREG ADRION, Program LIFE, PRP RS 2014-2020
					PP 130053, 130036,
					130050, 180040, 180041, delno lastna sredstva

Oddelek za varstvo rastlin	18	10	10	2-IX, 6-VII/2,1-VII/1, 1-V	
Oddelek Agroživilski laboratorij	11	5,5	5,5	1-VIII, 1-VII/2, 2-VII/1, 2-V	lastna sredstva, delno PP200021
SKUPAJ	278	109,87	108,87		

Pojasnila k Tabeli 1: Podatki prikazujejo polne delovne moči. V tabeli so prikazane polne delovne moči kar pomeni, da zaposleni za polovični delovni čas predstavlja samo polovico delovne moči. Zajete so tudi zaposlitve, pri katerih gre za popolnitev delovnega časa zaposlenega, ki dela krajši delovni čas od polnega na podlagi predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali ki za določen čas nadomešča začasno odsotnega zaposlenega zaradi starševskega varstva ali bolniške nad 30 dni.

V letu 2024 predvidene spremembe:

- 1 PDM upokojitev in 1 PDM nadomestna zaposlitev v Oddelku za živinorejo (preddelavec IV m/ž),
- 3 PDM upokojitev in 3 PDM nadomestna zaposlitev v Oddelku za kmetijsko svetovanje (2 svetovalca specialista II m/ž, 1 koordinator II m/ž),
- 1 PDM upokojitev in 1 PDM nadomestna zaposlitev v Oddelku za varstvo rastlin (svetovalec specialist II m/ž),
- 1 PDM upokojitev in 1 PDM zaposlitev v Oddelku Drevesnica Bilje,
- 1 PDM upokojitev in 1 PDM nadomestna zaposlitev v Oddelku Splošni posli (strokovna sodelavka VII/1 m/ž).

Če se bo na osnovi analize delovnih opravil ob zagotovljenih finančnih pogojih izkazala potreba po kadrovski okrepitvi, jo bomo realizirali.

Manjša opravila, za katera ni možno skleniti pogodbe o zaposlitvi, vključno s sezonskimi deli v kmetijstvu, bodo opravljena s pogodbo o delu ali z delom preko študentskega servisa. Tudi v bodoče bomo skrbno pristopali k varovanju zdravja zaposlenih in potrebnemu funkcionalnemu izobraževanju.

TABELA 1a**Kadrovski načrt KGZS-Zavoda GO glede na vir financiranja**

Vir financiranja po Prilogi 1 k Uredbi*	KGZS - ZAVOD GO		
	dovoljeno št. zaposlenih	predvideno št. zaposlenih na dan 1.1.2024	predvideno št. zaposlenih na dan 1.1.2025
1. Državni proračun	48,15		
<i>PP 131710</i>		35,68	35,68
<i>PP 256010</i>			
<i>PP 540610</i>		12,71	12,71
<i>PP 130029</i>		0,02	0,02
<i>PP 130053</i>		5,78	5,78
<i>PP 130050</i>		0,01	0,01
<i>PP 130036</i>		2,32	2,32
<i>PP 221069</i>		0,56	0,56
<i>PP 221070</i>		1,78	1,78
<i>PP 200021</i>		0,73	0,73
<i>PP 200019</i>		4,82	4,82
<i>PP 200020</i>		3,31	3,31
4. Druga javna sredstva za opravljanje javne službe (npr. takse, pristojbine, koncesnine, RTV-prispevek), ZBORNICNI PRISPEVEK			
5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu		16,39	15,39
6. Nejavna sredstva za opravljanje javne službe		20,03	20,03
<i>Naloge JSKS po ceniku ministra</i>		2,73	2,73
<i>Živinoreja</i>			
8. Sredstva EU ali drugih mednarodnih virov, vključno s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna		3,00	3,00
Skupno število vseh zaposlenih		109,87	108,87
Skupno število zaposlenih pod 1. in 4. točko	48,15	67,72	67,72
Skupno število zaposlenih pod 5., 6. in 8. točko	0,00	42,15	41,15

*Uredba o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2023 in 2024 (Uradni list RS, št. 162/22)

Pojasnila:

- Kadrovski načrt je pripravljen tako, da so upoštevane POLNE DELOVNE MOČI (PDM).
- 1 na enem viru pomeni 1 PDM, financiran 100% iz istega vira (tudi delno pokojninsko ali invalidsko upokojeni ali zaposleni na starševskem dopustu ali na daljši bolniški odsotnosti se štejejo za 1 PDM) ; če je npr. uslužbenec zaposlen za 6 ur dnevno in je financiran 70% iz proračuna RS se upošteva $0,75 \cdot 0,7 = 0,525$.
- Podatki iz vrstic "Skupno število vseh zaposlenih" v Tabeli 1a, se od podatkov iz vrstic "skupaj" iz Tabele 1 in Tabele 16 lahko razlikuje za PDM, pri katerih gre za popolnitev delovnega časa zaposlenega, ki dela krajši delovni čas od polnega na podlagi predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali ki za določen čas nadomešča začasno odsotnega zaposlenega zaradi starševskega varstva ali bolniške odsotnosti, daljše od 20 delovnih dni. Te zaposlitve se zajemajo v Tabeli 1 in v Tabeli 16, ne pa tudi v Tabeli 1a.

TABELA 2: Načrt prihodkov in odhodkov 2024

Naziv podskupine kontov	Realizacija 2022	Ocena realizacije 2023	Plan 2024	Indeks P24/R22	Indeks P24/OR23
CELOTNI PRIHODKI	4.975.505,82	5.192.159,27	5.413.305,90	108,80	104,26
PRIHODKI OD POSLOVANJA	4.918.809,11	5.029.613,29	5.358.774,38	108,94	106,54
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	2.209.096,64	2.226.285,01	2.586.538,02	117,09	116,18
Proračun (državni)	2.709.712,47	2.803.328,28	2.772.236,36	102,31	98,89
FINANČNI PRIHODKI	556,15	8.154,69	9.000,00	1.618,27	110,37
IZREDNI PRIHODKI	40.246,03	154.378,83	38.478,51	95,61	24,92
PREVREDNOTOVALNI PRIHODKI	15.894,53	12,46	7.053,01	44,37	56.605,22
CELOTNI ODHODKI	4.961.914,17	5.306.979,79	5.413.304,90	109,10	102,00
STROŠKI MATERIALA IN STORITEV	1.239.520,89	1.284.630,31	1.200.631,38	96,86	93,46
Stroški materiala	537.509,48	644.476,85	536.654,04	99,84	83,27
Stroški storitev	702.011,41	640.153,46	663.977,34	94,58	103,72
STROŠKI DELA	3.317.942,45	3.610.859,74	3.800.707,20	114,55	105,26
Plače	2.500.130,11	2.710.386,64	2.870.209,47	114,80	105,90
Prispevki na plače	398.698,58	422.671,39	443.724,17	111,29	104,98
Regres za LD	143.930,76	148.348,84	142.189,25	98,79	95,85
Povračila stroškov delavcem	224.453,39	280.012,97	290.850,99	129,58	103,87
Prostovoljno pokojninsko zavarovanje	50.729,61	49.439,90	53.733,32	105,92	108,68
AMORTIZACIJA	76.852,60	76.852,60	76.852,60	100,00	100,00
DAVEK OD DOHODKA	1.895,52				
DRUGI STROŠKI	313.926,66	320.558,60	321.035,18	102,26	100,15
FINANČNI ODHODKI	327,31	5.884,86	5.884,86	1.797,95	100,00
IZREDNI ODHODKI	8.124,20	5.784,38	5.784,38	71,20	100,00
PREVREDNOTOVALNI ODHODKI	3.324,54	2.409,30	2.409,30	72,47	100,00
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	13.591,65		1,00	0,01	
PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI		114.820,52			

Prihodki naj bi se Zavodu v letu 2024 glede na oceno realizacije za leto 2023 povečali za 4,26 %, in sicer, prihodki iz proračuna naj bi se zmanjšali za 1,11 % zaradi zmanjšanj proračunskih postavk v skladu z navodilom resornega ministrstva, prihodki tržne dejavnosti pa naj bi se povečali za 16,18 %, povečanje prihodkov tržne dejavnosti je posledica predpostavke o pozitivnem izidu planiranega leta. Načrtovani so prihodki Projektov sodelovanja na razpisih. Celotni odhodki naj bi se v letu 2024 povečali glede na oceno realizacije celotnih odhodkov v letu 2023 za 2,00 % zaradi vpliva povprečne letne rasti cen. Ocena realizacije leta 2023 izkazuje presežek odhodkov nad odhodki. Primanjkljaj je posledica rasti stroškov dela konec leta 2022 ter v letu 2023.

TABELA 3: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka 2024

Naziv podskupine kontov	Realizacija 2022	Ocena realizacija 2023	Plan 2024	Indeks P24/R22	Indeks P24/OR 23
SKUPAJ PRIHODKI	4.949.977,00	4.866.383,73	5.154.639,99	104,13	105,92
PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	4.141.704,00	4.103.095,86	4.262.623,99	102,92	103,89
Prejeta sredstva iz državnega proračuna	2.933.291,00	2.872.675,96	2.851.976,35	97,23	99,28
Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	2.856.142,00	2.795.526,96	2.774.827,35	97,15	99,26
Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	77.149,00	77.149,00	77.149,00	100,00	100,00
Prejeta sredstva iz občinskih proračunov	2.837,00	2.500,00	2.500,00	88,12	100,00
Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	2.837,00	2.500,00	2.500,00	88,12	100,00
Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije					
Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja					
Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo					
Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije		0,00			
Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij	27.996,00	25.515,59	37.086,31	132,47	145,35
Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	593,00				
Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije					
Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo rabo	27.403,00	25.515,59	37.086,31	135,34	145,35
Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije					
Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij					
Prejeta sr. iz drž.proračuna iz sredstev proračuna EU	282.986,00	265.531,91	381.550,18	134,83	143,69
DRUGI PRIHODKI ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	894.594,00	936.872,40	989.511,15	110,61	105,62
Prih.od prodaje blaga in storitev iz naslova JS					
Prejete obresti	317,00	7.800,00	8.700,00	2.744,48	111,54
Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend javnih podjetij	193,00				
Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	882.483,00	917.471,40	969.210,15	109,83	105,64
Kapitalski prihodki	11.601,00	11.601,00	11.601,00	100,00	100,00
Prejete donacije iz domačih virov					
Prejete donacije iz tujine					
Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč					
Ostala prejeta sredstva iz proračuna EU					
Prejeta sredstva iz drugih evropskih institucij					
PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	808.273,00	763.287,87	892.016,00	110,36	116,86

Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	805.489,00	760.329,00	889.622,00	110,44	117,00
Prejete obresti					
Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prih. od premoženja	2.784,00	2.958,87	2.394,00	85,99	80,91
Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend javnih podjetij					
Drugi tekoči prihodki, ki ne izvajajo javne službe					
Prihodki iz sredstev javnih financ					
SKUPAJ ODHODKI	5.137.471,00	5.403.364,11	5.613.611,74	109,27	103,89
ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	4.331.546,00	4.585.977,27	4.747.235,22	109,60	103,52
Plače in drugi izdatki zaposlenim	2.470.479,00	2.687.147,11	2.825.575,96	114,37	105,15
Plače in dodatki	1.771.230,00	2.034.676,19	2.155.105,53	121,67	105,92
Regres za letni dopust	122.321,00	148.348,84	145.189,25	118,70	97,87
Povračila in nadomestila	347.165,00	275.383,01	289.947,82	83,52	105,29
Sredstva za delovno uspešnost	39.903,00	42.603,37	44.741,04	112,12	105,02
Sredstva za nadurno delo					
Plače za delo nerezidentov po pogodbi					
Drugi izdatki zaposlenim	189.860,00	186.135,70	190.592,32	100,39	102,39
Prispevki delodajalcev za socialno varnost	387.464,00	377.130,24	388.509,21	100,27	103,02
Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	184.330,00	180.068,84	190.726,84	103,47	105,92
Prispevek za zdravstveno zavarovanje	156.134,00	133.474,76	141.374,92	90,55	105,92
Prispevek za zaposlovanje	1.551,00	10.783,78	1.738,85	112,11	16,12
Prispevek za starševsko varstvo	2.206,00	3.255,48	1.293,06	58,62	39,72
Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja	43.243,00	49.547,38	53.375,54	123,43	107,73
Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe	1.197.943,00	1.195.785,61	1.194.000,05	99,67	99,85
Pisarniški in splošni material in storitve	679.932,00	672.525,00	683.216,23	100,48	101,59
Posebni material in storitve	30.320,00	31.845,20	42.510,24	140,21	133,49
Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	138.422,00	140.398,50	145.768,14	105,31	103,82
Prevozni stroški in storitve	74.221,00	82.576,58	59.116,30	79,65	71,59
Izdatki za službena potovanja	80.430,00	78.956,17	89.411,68	111,17	113,24
Tekoče vzdrževanje	46.956,00	47.404,50	41.788,90	89,00	88,15
Poslovne najemnine in zakupnine	77.499,00	81.752,48	69.718,40	89,96	85,28
Kazni in odškodnine					
Davek na izplačane plače					
Drugi operativni odhodki	70.163,00	60.327,18	62.470,16	89,04	103,55
Plačila domačih obresti		327,31	800,00		244,42
Plačila tujih obresti					
Subvencije					
Transferi posameznikom in gospodinjstvom					
Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam					
Drugi tekoči domači transferi					
Investicijski odhodki	275.660,00	325.587,00	338.350,00	122,74	103,92
Nakup zgradb in prostorov					
Nakup prevoznih sredstev	23.980,00	14.454,00	65.000,00	271,06	449,70

Nakup opreme	116.966,00	120.019,74	135.300,00	115,67	112,73
Nakup drugih osnovnih sredstev	100.691,00	106.113,26	44.500,00	44,19	41,94
Novogradnja. rekonstrukcija in adaptacije	23.461,00	65.000,00	73.550,00	313,50	113,15
Investicijsko vzdrževanje in obnove					
Nakup zemljišč in naravnih bogastev. osnovne črede					
Nakup nematerialnega premoženja	9.506,00	20.000,00	20.000,00	210,39	100,00
Študije o izvedljivosti projektov. projektna dokum	1.056,00				
Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog					
ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	805.925,00	817.386,84	866.376,52	107,50	105,99
Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in..	403.874,00	429.450,00	466.452,01	115,49	108,62
Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in...	63.201,00	57.356,94	63.474,34	100,43	110,67
Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	338.850,00	330.579,90	336.450,17	99,29	101,78
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI					
PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	187.494,00	536.980,38	458.971,75	244,79	85,47

V letu 2024 se bodo glede na oceno leta 2023 povečali prejemki v skladu s predvidevanji za leto 2023, povečali pa se bodo tudi izdatki za blago in storitve, stroške dela in investicijski izdatki.

TABELA 4: Načrtovana višina prihodkov po posameznih virih

	VRSTA PRIHODKA	Realizacija 2022	Ocena realizacija 2023	Plan 2024	Indeks P24/R22	Indeks P24/OR23
	JAVNA SLUŽBA KMETIJSKEGA SVETOVANJA	1.653.129,52	1.735.101,84	1.710.315,66	103,46	98,57
131710	JAVNA KMET. SVETOVALNA SLUŽBA	1.200.208,87	1.298.820,27	1.246.099,19	103,82	95,94
	Ostale naloge po ceniku ministra MKGP	113.209,09	110.919,61	110.979,61	98,03	100,05
	Ostali prihodki svet.službe (D: drugi prihodki oddelka JSKS, T: tržni del istovrstne dejavnosti)	237.104,45	243.828,32	279.422,70	117,85	114,60
	PRP-JN	102.607,11	81.533,64	73.814,16	71,94	90,53
-	-					
	JAVNA SLUŽBA ŽIVINOREJA	1.379.550,26	1.361.240,95	1.373.968,95	99,60	100,94
540610	JS STROKOVNIH NALOG V ŽIVINOREJI	666.624,11	685.301,53	663.915,78	99,59	96,88
130029	IDENTIFIKACIJA IN REGISTRACIJA ŽIVALI	902,89	1.113,22	1.113,22	123,30	100,00
	Zrejališče plemenskih bikov	208.013,47	205.300,52	184.559,09	88,72	89,90
	Identif. in reg. živali	181.751,18	160.417,72	191.850,00	105,56	119,59
	Laboratorij	190.462,77	219.202,69	211.761,72	111,18	96,61
	Osemenjevalni center bikov					
	Osemenjevalni center merjascev					
	Drugi prihodki živinorejske službe	131.795,84	89.905,27	120.769,14	91,63	134,33

-	-					
	SADJARSKO VINOGRADNIŠKI CENTRI	508.293,96	529.235,83	542.014,00	106,63	102,41
200019	JAVNA SLUŽBA V SADJARSTVU	194.063,00	209.764,31	209.764,31	108,09	100,00
142910	STROKOVNE NALOGE V RASTLINSKI PROIZVODNJI (VINOGRADNIŠTVO)					
200020	JAVNA SLUŽBA V VINOGRADNIŠTVO	177.047,00	193.733,69	193.733,69	109,43	100,00
	Centri - lastna dejavnost	137.183,96	125.737,83	138.516,00	100,97	110,16
143010	POKUSNI CENTRI ZA SADJARSTVO, VINOGRADNIŠTVO IN OLJKARSTVO					
	VARSTVO RASTLIN	510.154,23	544.664,70	496.669,63	97,36	91,19
-	-					
130053	JAVNA SLUŽBA ZDRAVSTVENEGA RASTLIN	226.165,00	247.820,00	209.395,20	92,59	84,49
130050	ANALIZA ODVZETIH VZORCEV INŠPEKCIJE IN IZVEDENCI	160,00	500,00	500,00	312,50	100,00
130036	JAVNA POOBLASTILA ZDRAVSTVENEGA VARSTVA RASTLIN	100.500,00	125.820,00	101.587,20	101,08	80,74
180040	UKREPI ZA VARSTVO RASTLIN 15-20 EU	47.694,38	25.772,00	24.741,12	51,87	96,00
180041	UKREPI ZA VARSTVO RASTLIN 15-20 SLO	60.047,26	81.226,00	77.976,96	129,86	96,00
130033	FITOFARMACEVTSKA SREDSTVA					
	Varstvo rastlin - lastna dejavnost	39.287,63	20.117,01	39.059,46	99,42	194,16
200021	STROKOVNE NALOGE V VINARSTVU	36.299,96	43.409,69	43.409,69	119,59	100,00
-	-					
-	-					
130022	FADN IN KNJIGOVODSTVO NA KMETIJAH					
170052	FADN EU					
	LASTNA DEJAVNOST - TRG	867.681,14	859.309,97	1.235.806,14	142,43	143,81
	Pogodbe - občine	2.857,19	2.500,00	2.500,00	87,50	100,00
	Kis	9.306,63	11.311,04	12.520,13	134,53	110,69
	I - koncert					
	Odkup telet in som. celice					
	Območne enote	1.307,04	750,16	750,16	57,39	100,00
	Projektiranje kmetijskih objektov					
	Projekti sodelovanje na razpisih			323.306,14		
	Vodenje DDV za kmete	3.614,95	4.127,90	4.127,90	114,19	100,00
	Knjigovodstvo in davčno svetovanje	43.054,47	43.815,60	43.815,60	101,77	100,00
	FADN	586,00	461,00	461,00	78,67	100,00

	Drevesnica	599.064,42	573.120,49	600.000,00	100,16	104,69
	Laboratorij					
	Raziskovalna dejavnost					
	Dodatne strokovne naloge					
	Agroekonomika					
	Kemijske analize					
	Vinotesti in drugi proizvodi					
	Najemnine in drugo	2.031,60	2.031,60	2.031,60	100,00	100,00
	Kontrola ukrepov kmetijske politike					
	Kupoprodaja plem. živali					
	Agrokemični laboratorij	205.858,84	221.192,18	246.293,61	119,64	111,35
	Entomološki laboratorij					
	Integrirana predelava					
	Ostali prihodki					
	Drugi prihodki					
	FINANČNI PRIHODKI	556,15	8.154,69	9.000,00	1.618,27	110,37
	IZREDNI PRIHODKI	40.246,03	154.378,83	38.478,51	95,61	24,92
	PREVREDNOTOVALNI PRIHODKI	15.894,53	12,46	7.053,01	44,37	56.605,22
	SKUPAJ PRIHODKI	4.975.505,82	5.192.099,27	5.413.305,90	108,80	104,26

Prihodki po posameznih proračunskih virih so planirani na osnovi podatkov posredovanih s strani KGZS in MKGP za PP, prihodke lastne dejavnosti smo ocenili glede na predvidevanja o njih gibanju v letu 2024. Večino prihodkov lastne dejavnosti predstavljata pridelava in prodaja sadik sadnega drevja ter analize vina v agroživilskem laboratoriju, ostalo lastno dejavnost pa predstavljajo lastne dejavnosti posameznih oddelkov, ki niso zajeta v okviru izvajanja JS v skladu z navodili resornega ministrstva. Te dejavnosti so delovanje območnih enot KGZS, ki imajo tudi ta vir financiranja, opravljanje finančno računovodskih storitev, predvsem za kmete ter od 2018 tudi delovanje Poskusnega centra za oljkarstvo. Izkazani so tudi prihodki iz Projektov sodelovanje na razpisih z namenom izkazovanja presežka prihodkov nad odhodki.

TABELA 5: Odhodki po analitičnih kontih 2024

Naziv Konta	Plan 2023	Ocena realizacija 2023	Plan 2024	Indeks P24/OR23	Indeks P24/P23
SKUPAJ STROŠKI MATERIALA	529.781,29	644.476,85	536.654,05	83,27	101,30
Stroški materiala	316.250,60	449.693,07	334.302,18	74,34	105,71
Stroški energije	100.217,14	84.352,18	87.629,58	103,89	87,44
Nadomestni deli za OS	27.463,40	33.030,21	34.313,56	103,89	124,94
Odpisi DI in embalaže	6.530,70	7.239,82	7.521,11	103,89	115,17
Stroški strokovne literature	2.750,18	5.431,79	5.642,84	103,89	205,18
Pisarniški material	17.919,13	14.133,14	14.682,27	103,89	81,94
Drugi stroški materiala	58.650,14	50.596,64	52.562,51	103,89	89,62
SKUPAJ STROŠKI STORITEV	651.922,30	640.153,46	663.977,33	103,72	101,85
Stroški stor. opravl. dejavnosti	273.450,12	246.365,95	255.534,68	103,72	93,45
Stroški tek.vzdrževanja	71.085,16	63.844,24	66.220,26	103,72	93,16
Stroški najemnin	88.143,16	91.745,58	95.159,97	103,72	107,96
Stroški varovanja	8.214,15	12.189,49	12.643,13	103,72	153,92
Stroški zavarov. in plačil. prometa	36.619,70	38.819,79	40.264,50	103,72	109,95
Stroški intelektualnih storitev	7.470,18	6.167,13	6.396,65	103,72	85,63
Stroški komunalnih storitev	22.631,78	23.233,16	24.097,80	103,72	106,48
Stroški v zvezi z delom	85.171,52	77.590,16	80.477,75	103,72	94,49
Stroški storitev fizičnih oseb	25.317,90	46.812,92	48.555,10	103,72	191,78
Reprezentanca	6.650,00	11.943,93	12.388,43	103,72	186,29
Stroški drugih storitev	27.168,63	21.441,11	22.239,06	103,72	81,86
AMORTIZACIJA	71.516,45	76.852,60	76.852,61	100,00	107,46
SKUPAJ STROŠKI DELA	3.632.441,47	3.610.859,74	3.800.707,20	105,26	104,63
Plače	2.776.135,47	2.710.386,64	2.870.209,47	105,90	103,39
Prispevki na plače	428.894,61	422.671,39	443.724,17	104,98	103,46
Regres za LD	121.985,88	148.348,84	142.189,25	95,85	116,56
Povračila stroškov delavcev	254.623,82	280.012,97	290.850,99	103,87	114,23
Prostovoljno pokojninsko zavarovanje	50.801,69	49.439,90	53.733,32	108,68	105,77
DRUGI STROŠKI	301.653,62	320.558,60	321.035,18	100,15	106,43
ODHODKI FINANCIRANJA		5.884,86	5.884,86	100,00	
IZREDNI ODHODKI	3.501,20	5.784,38	5.784,38	100,00	165,21
PREVREDNOTOVALNI ODHODKI	2.985,34	2.409,30	2.409,30	100,00	80,70
SKUPAJ	5.193.801,67	5.306.979,79	5.413.304,91	102,00	104,23

Odhodki po posameznih vrstah so planirani na podlagi ocenjenih realiziranih odhodkov leta 2023 ter v skladu z Izhodišči in kazalci, na katerih temeljijo izračuni in ocene potrebnih sredstev za izdelavo finančnega načrta Zavoda in KGZS za leto 2024.

Odhodki naj bi se v letu 2024 gibali sledeče: stroški dela naj bi se povečali zaradi izplačevanja izvedenih napredovanj zaposlenih, povečanimi povračili stroškov zaposlenim ter odpravnin ob upokojitvi. Stroški materiala in storitev naj bi se povečali za 3,9 % zaradi povprečne letne rasti cen. Stroški materiala so v planu 2024 nižji v primerjavi z ocenjeno realizacijo 2023 zaradi škodnih dogodkov, ki so nastali v letu 2023 in jih v letu 2024 ne planiramo.

TABELA 6: Izvajanje nalog javne službe kmetijskega svetovanja 2024

NALOGE	PLAN 2023	OCENA REALIZACIJE 2023	PLAN 2024	INDEKS P24/OR23	INDEKS P24/P23
NALOGE PRORAČUNSKA POSTAVKA 131710 + CENIK MINISTRA	1.397.150,87	1.409.799,88	1.357.078,80	98,57	97,71
Svetovanje v zvezi s tehnološkim, gospodarskim in okoljevarstvenim področjem opravljanja kmetijske dejavnosti	491.849,01	496.686,16	476.524,92	95,94	96,88
Svetovanje in pomoč pri izdelavi razvojnih načrtov za kmetijska gospodarstva	393.413,24	397.282,31	381.156,02	95,94	96,88
Svetovanje in pomoč pri uveljavljanju ukrepov kmetijske politike	153.429,95	154.938,88	148.649,67	95,94	96,88
Svetovanje in pomoč pri organizaciji in delovanju rejskih organizacij, organizacij pridelovalcev in drugih oblik proizvodnega združevanja kmetijskih pridelovalcev	57.829,23	58.397,96	56.027,50	95,94	96,88
Svetovanje na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov	26.247,61	26.505,74	25.429,84	95,94	96,88
Vodenje, koordinacija in strokovno tehnična koordinacija dela JSKS	163.402,22	165.009,22	158.311,24	95,94	96,88
Naloge po ceniku ministra	110.979,61	110.979,61	110.979,61	100	100
DELEŽI PRORAČUNSKA POSTAVKA 131710 + CENIK MINISTRA	1.397.150,87	1.409.799,88	1.357.078,80	98,57	97,71
BRUTO PLAČA Z IZDATKI	1.057.072,90	1.072.733,68	1.027.125,40	95,75	97,17
PRISPEVKI	140.744,31	141.514,78	132.237,78	93,44	93,96
POKOJNINSKO	16.429,63	15.793,53	16.040,41	101,56	97,63
MATERIALNI STROŠKI	182.904,03	179.757,89	181.675,22	101,07	99,33
DELEŽI V % PRORAČUNSKA POSTAVKA 131710 + CENIK MINISTRA	100 %	100 %	100 %		
BRUTO PLAČA Z IZDATKI	75,66	76,09	75,69		
PRISPEVKI	10,07	10,04	9,74		
POKOJNINSKO	1,18	1,12	1,18		
MATERIALNI STROŠKI	13,09	12,75	13,39		
VIRI FINANCIRANJA					
PRORAČUNSKA POSTAVKA 131710	1.286.171,27	1.298.820,27	1.246.099,19	95,94	96,88
Ostale naloge po ceniku ministra	110.979,61	110.979,61	110.979,61	100,00	100,00
DRUGI PRORAČUNSKI VIRI RS (PRP-JN)	73.814,16	81.533,64	73.814,16	90,53	100,00
OSTALI PRIHODKI SVET. SLUŽBE (D: drugi prihodki oddelka JSKS)	81.450,17	81450,17	83.950,17	103,07	103,07
OSTALI PRIHODKI SVET. SLUŽBE (T: tržni del istovrstne dejavnosti)	197.972,53	162.378,15	195.472,53	120,38	98,74

Proračun za leto 2024 določa višino sredstev za financiranje zakonsko določenih nalog javne službe kmetijskega svetovanja iz proračunske postavke 131710 v okviru oddelka za kmetijsko svetovanje na Zavodu. Predvidena višina teh sredstev je 1.246.099,19 € in je zmanjšana glede na leto 2023 za 3,12 %. V oddelku za kmetijsko svetovanje na Zavodu v skladu s programom dela za leto 2024 načrtujemo izvajanje tehnoloških ukrepov - okoljsko svetovanje in varovanje proizvodnih virov, podjetniško svetovanje in poslovno povezovanje, izvajanje ukrepov kmetijske politike, krepitev razvojnega potenciala kmetijstva in podeželja, priprava strokovnih podlag za zakonodajne in druge dokumente ter druge naloge po naročilu (MKGP), vodenje, poročanje, lastna organizacija dela in izobraževanje, vlaganje zahtevkov za ukrepe kmetijske politike (plača kmet), izvajanje PRP-ja ter druge aktivnosti. Proračunsko financiranje izvajanja javnih nalog iz PP 131710 namreč ne zadošča za pokritje osnovnih minimalnih stroškov delovanja oddelka, za kar je potrebno pri drugih projektih in aktivnostih vložiti dodaten napor za pridobitev manjkajočih sredstev in s tem zagotoviti nemoteno delovanje oddelka. V

letu 2024 bo moral tako oddelek za svoje minimalno delovanje pridobiti cca 37 % iz »ne proračunskih virov«.

TABELA 7: Primerjava oddelka živinoreje med leti (brez investicij) 2024

PRIMERJAVA	Plan 2023	Ocena realizacija 2023	Plan 2024	Indeks P24/P23	Indeks P24/OR23
PP 540610	701.780,61	685.301,52	663.915,78	94,60	96,88
Bruto plače z izdatki	433.044,27	308.157,97	273.998,90	63,27	88,92
Prispevki	60.803,01	42.609,78	37.920,41	62,37	88,99
Materialni stroški	199.833,20	329.222,13	347.051,29	173,67	105,42
Pokojninsko zavarov.	8.100,13	5.311,64	4.945,18	61,05	93,10
PP 130029	1.113,22	1.113,22	1.113,22	100,00	100,00
Bruto plače z izdatki	487,07	500,58	459,43	94,33	91,78
Prispevki	68,23	69,22	63,58	93,18	91,85
Materialni stroški	549,01	534,80	581,92	105,99	108,81
Pokojninsko zavarov.	8,91	8,62	8,29	93,04	96,17
REJCI, VF, BF	708.939,95	674.826,20	771.113,52	108,77	114,27
Bruto plače z izdatki	121.133,22	303.447,56	318.239,55	262,72	104,87
Prispevki	17.179,82	41.958,46	44.043,15	256,37	104,97
Materialni stroški	568.621,08	324.189,73	403.087,18	70,89	124,34
Pokojninsko zavarov.	2.005,83	5.230,45	5.743,64	286,35	109,81
SKUPAJ	1.411.833,78	1.361.240,94	1.436.142,52	101,72	105,50
Bruto plače z izdatki	554.664,56	612.106,11	592.697,88	106,86	96,83
Prispevki	78.051,06	84.637,46	82.027,14	105,09	96,92
Materialni stroški	769.003,29	653.946,66	750.720,39	97,62	114,80
Pokojninsko zavarov.	10.114,87	10.550,71	10.697,11	105,76	101,39

V letu 2024 se bo javna služba strokovnih nalog v živinoreji financirala iz Proračuna RS in prispevkov rejcev. Iz proračuna RS se financirajo dela in naloga iz Programov za izvedbo Skupnih temeljnih rejskih programov iz PP 540610, in delno naloge identifikacije in registracije živali iz PP 130029. Rejci plačujejo analize mleka na vsebnost somatskih celic, plemenske bike in njih semena in delno identifikacijo in registracijo živali. Proračunske prihodke iz PP 540610 smo načrtovali v skladu z navodili Oddelka za živinorejo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter lastno oceno prihodkov rejcev in drugih tržnih dejavnosti oddelka.

TABELA 8: Lastna dejavnost 2024

	Realizacija 2022	Ocena realizacija 2023	Plan 2024	Indeks P24/R22	Indeks P24/OR23
Drevesnica	524.945,08	662.736,35	533.111,33	101,56	80,44
Bruto plače z izdatki	204.303,03	217.505,50	209.190,70	102,39	96,18
Prispevki in davki	26.771,81	28.230,71	24.504,89	91,53	86,80
Materialni stroški	293.870,24	417.000,14	299.415,74	101,89	71,80
Agroživilski laboratorij	287.069,00	293.483,91	277.860,46	96,79	94,68
Bruto plače z izdatki	168.324,00	193.744,02	178.882,19	106,27	92,33
Prispevki in davki	23.607,00	26.998,21	24.352,27	103,16	90,20
Materialni stroški	95.138,00	72.741,68	74.626,00	78,44	102,59
Lastna dejavnost	113.108,00	130.580,42	198.976,33	175,92	152,38
Bruto plače z izdatki	65.165,00	81.185,11	109.740,39	168,40	135,17
Prispevki in davki	8.301,00	10.241,11	13.439,92	161,91	131,23
Materialni stroški	39.642,00	39.154,20	75.796,02	191,20	193,58
SKUPAJ	925.122,08	1.086.800,68	1.009.948,12	109,17	92,93
Bruto plače z izdatki	437.792,03	492.434,63	497.813,28	113,71	101,09
Prispevki in davki	58.679,81	65.470,03	62.297,08	106,16	95,15
Materialni stroški	428.650,24	528.896,02	449.837,76	104,94	85,05

Lastno-tržno dejavnost izvajajo praktično vsi oddelki Zavoda, v gornji tabeli pa so prikazani vsi odhodki lastne dejavnosti kot jo je opredelilo resorno ministrstvo v tabeli 15. V tabeli so prikazani odhodki Oddelka Drevesnice, Agroživilskega laboratorija, Oddelka varstva rastlin, Oddelka Poskusnega centra za oljkarstvo in delovanja območnih enot ter izvajanja tržnih dejavnosti finančno računovodske službe.

TABELA 9: Prihodki in odhodki po vrstah dejavnosti 2024

LETO 2024	Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prodaje na trgu
CELOTNI PRIHODKI	4.002.424,30	1.410.881,60
PRIHODKI OD POSLOVANJA	3.947.892,78	1.410.881,60
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	1.175.656,42	1.410.881,60
Prihodki iz proračuna (državni in občinski)	2.772.236,36	
FINANČNI PRIHODKI	9.000,00	
IZREDNI PRIHODKI	38.478,51	
PREVREDNOTOVALNI PRIHODKI	7.053,01	
CELOTNI ODHODKI	4.398.989,84	1.014.315,06
STROŠKI MATERIALA IN STORITEV	800.066,28	400.565,10
Stroški materiala	285.328,30	251.325,74
Stroški storitev	514.737,98	149.239,36
STROŠKI DELA	3.240.596,84	560.110,36
Plače in nadomestila	2.472.229,50	397.979,97
Prispevki	381.427,09	62.297,08
Regres za LD	116.437,89	25.751,36
Povračila stroškov delavcem	225.099,75	65.751,24
Prostovoljno pokojninsko zavarovanje	45.402,61	8.330,71
AMORTIZACIJA	27.579,94	49.272,66
DAVEK OD DOHODKA		
DRUGI STROŠKI	319.362,83	1.672,35
FINANČNI ODHODKI	4.772,60	1.112,26
IZREDNI ODHODKI	4.202,05	1.582,33
PREVREDNOTOVALNI ODHODKI	2.409,30	
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI		396.566,54
PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	396.565,54	

V tabeli so prihodki in odhodki razdeljeni po vrstah dejavnosti in sicer so prihodki in odhodki od prodaje na trgu prikazani izključno za dejavnosti, ki jih Zavod opravlja na trgu in ki ne sodijo v okvir prihodkov od proizvodov in storitev v okviru izvajanja javne službe v skladu z usmeritvami resornega ministrstva.

TABELA 10: Izkaz izračuna financiranja določenih uporabnikov 2024

Naziv konta	Ocena realizacija 2023	Plan 2024	Indeks P24/OR23
ZADOLŽEVANJE	500.000,00	500.000,00	100,00
Domače zadolževanje	500.000,00	500.000,00	100,00
Najeti krediti pri poslovnih bankah			
Najeti krediti pri drugih finančnih institucijah			
Najeti krediti pri državnem proračunu	500.000,00	500.000,00	100,00
Najeti krediti pri proračunih lokalnih skupnosti			
Najeti krediti pri skladih socialnega zavarovanja			
Najeti krediti pri drugih javnih skladih			
Najeti krediti pri drugih domačih kreditodajalcih			
Zadolževanje v tujini			
ODPLAČILA DOLGA	500.000,00	500.000,00	100,00
Odplačila domačega dolga	500.000,00	500.000,00	100,00
Odplačila kreditov poslovnim bankam	0,00		
Odplačila kreditov drugim finančnim institucijam			
Odplačila kreditov državnemu proračunu	500.000,00	500.000,00	100,00
Odplačila kreditov proračunom lokalnih skupnosti			
Odplačila kreditov skladom socialnega zavarovanja			
Odplačila kreditov drugim javnim skladom			
Odplačila kreditov drugim domačim kreditodajalcem			
Odplačila kreditov v tujino			
NETO ZADOLŽEVANJE			
NETO ODPLAČILO DOLGA			
Povečanje sredstev na računih			
Zmanjšanje sredstev na računih	536.980,38	458.971,75	

V tabeli je prikazana ocena realizacije zadolževanja za leto 2023 in načrtovano zadolževanje Zavoda v letu 2024. Ocenjena realizacija zadolževanja leta 2023 izhaja iz trenutno znanih dejstev, ocena zadolževanja v letu 2024 pa izhaja iz načrtovane investicijske dejavnosti v letu 2024.

TABELA 11: Investicije v objekte in opremo 2024

Namen	Realizacija 2022	Ocena realizacija 2023	Plan 2024	Potreba 2024	VIR
ODDELEK ŽIVINOREJE	20.342,68	18.000,00	64.300,00	266.100,00	Lastna dejavnost zavoda preteklih let in leta 2023, razpisi
UPRAVA ZAVODA	19.846,06	35.000,00	35.000,00	35.000,00	Lastna sredstva zavoda preteklih let in leta 2023
SADJARSKI CENTER BILJE	87.114,13	50.000,00	54.500,00	54.500,00	PP 200019 32.500,00€ lastna dej. pret. let in leta 2023
ODDELEK ZA VARSTVO RASTLIN	13.299,73	120.000,00	26.000,00	26.000,00	PP 130053 9.500,00 lastna dejavnost preteklih let in leta 2023
DREVESNICA BILJE	25.173,79	45.000,00	64.250,00	152.250,00	Lastna dejavnost preteklih let in leta 2023
ODDELEK KMETIJSKO SVETOVALNE SLUŽBE	30.353,02	20.000,00	18.000,00	18.000,00	PP 131710 12.649,00 €, lastna dejavnost preteklih let in leta 2023
AGROŽIVILSKI LABORATORIJ	48.688,44	5.000,00	40.000,00	40.000,00	Lastna dejavnost preteklih let in leta 2023
CENTER ZA OLJKARSTVO			4.500,00	4.500,00	lastna dejavnost
PROJEKTNA ENOTA			3.000,00	3.000,00	Projektna sredstva
SELEKCIJSKO TRSNIČARSKO SREDIŠČE VRHPOLJE	26.293,84	28.000,00	26.000,00	26.000,00	PP 200020 22.500,00 €, lastna dejavnost preteklih let in leta 2023
	271.111,69	321.000,00	335.550,00	625.350,00	SKUPAJ

Podroben opis načrtovanih investicij v letu 2024 je podan pod tabelo Investicije v letu 2024 v Programu dela za leto 2024 na koncu razdelka. Vrednost potreb po investicijah znaša 625.350,00 €, načrtujemo pa da bo realno moč izvesti 84.649,00 € investicij iz javnih sredstev ter 250.901,00 € investicij iz razpoložljivih lastnih sredstev iz preteklih let in leta 2024, skupaj torej 335.550,00 €.

Direktorica:
mag. Jana Čuk